

Caixa d'Estalvis del Penedès i Societats que componen el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès

Comptes Anuals Consolidats de
l'exercici acabat el
31 de desembre de 2009 i
Informe de Gestió, junt amb l'Informe
d'Auditoria

INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

A l'Assemblea General de
Caixa d'Estalvis del Penedès:

Hem auditat els comptes anuals consolidats del Grup Caixa Penedès (format per Caixa d'Estalvis del Penedès i les Societats indicades en la Nota 2.1 de la memòria adjunta), que comprenen el balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2009 i el compte de pèrdues i guanys, l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, l'estat total de canvis en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu, consolidats, i la memòria, corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de Caixa d'Estalvis del Penedès. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb normes d'auditoria generalment acceptades a Espanya, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors de Caixa d'Estalvis del Penedès presenten, a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació, del compte de pèrdues i guanys, de l'estat d'ingressos i despeses reconeguts, de l'estat total de canvis en el patrimoni net, de l'estat de fluxos d'efectiu, consolidats, i de la memòria, a més de les xifres de l'exercici 2009, les corresponents a l'exercici anterior. La nostra opinió es refereix, exclusivament, als comptes anuals consolidats de l'exercici 2009. Amb data 4 de març de 2009 vàrem emetre el nostre informe d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats de l'exercici 2008, en el qual vàrem expressar una opinió favorable.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2009 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup Caixa Penedès a 31 de desembre de 2009 i dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels seus fluxos d'efectiu, consolidats, corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, i contenen la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb les Normes Internacionals d'informació Financera adoptades per la Unió Europea, que guarden uniformitat amb les aplicades en l'exercici anterior.

L'informe de gestió consolidat de l'exercici 2009 adjunt conté les explicacions que els Administradors de Caixa d'Estalvis del Penedès consideren oportunes sobre la situació del Grup Caixa Penedès, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes, i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2009. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de les entitats del Grup Caixa Penedès.

DELOITTE, S.L.
Inscrita al ROAC Núm. S0692

Miguel Antonio Pérez

14 d'abril de 2010

COL·LEGI
DE CENSORS JURATS
DE COMPTES
DE CATALUNYA

Membre exercent:
DELOITTE, S.L.

Any 2010 Núm. 2010/03796
CÒPIA GRATUÏTA

Aquest informe està subjecte a
la taxa aplicable establerta a la
Llei 44/2002 de 22 de novembre.

ÍNDEX

Comptes Anuals Consolidats

Balanços de Situació Consolidats	3
Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats	6
Estats d'ingressos i despeses Reconeputs Consolidats	7
Estats Totals de Canvis en el Patrimoni Net.....	8
Estats de Fluxos d'Efectiu Consolidats	10
Memòria Consolidada de l'exercici:	
1. Introducció, bases de presentació dels comptes anuals consolidats i una altra informació.....	11
2. Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats	20
3. Distribució dels resultats de la Caixa	51
4. Combinacions de negocis.....	52
5. Informació per segments de negoci.....	54
6. Retribucions del Consell d'Administració i al personal de l'alta direcció de Caixa Penedès	58
7. Caixa i dipòsits en bancs centrals	58
8. Cartera de negociació.....	59
9. Altres actius financers a valor raonable amb canvi en pèrdues i guanys.....	61
10. Actius financers disponibles per a la venda.....	62
11. Inversions creditícies	64
12. Derivats de cobertura (deutors i creditors)	67
13. Actius no corrents en venda i passius associats a actius no corrents en venda.....	68
14. Participacions	68
15. Actius per reassurances	70
16. Actiu material.....	70
17. Actiu intangible	71
18. Resta d'actius	73
19. Passius financers a cost amortitzat	73
20. Passius per contractes d'assegurances	73
21. Provisions per a riscos i compromisos contingents i altres provisions.....	77
22. Resta de passius.....	77
23. Interessos minoritaris.....	78
24. Ajustos per valoració	78
25. Reserves	79
26. Situació fiscal.....	80
27. Valor raonable	83
28. Exposició al risc de liquiditat.....	87
29. Exposició al risc de crèdit associat als instruments financers.....	89
30. Exposició al risc de mercat associat a instruments financers	94
31. Exposició a altres riscos	96
32. Obra social	97
33. Una altra informació significativa	98
34. Interessos i rendiments assimilats.....	100

35. Interessos i càrregues assimilades.....	101
36. Rendiment d'instruments de capital.....	102
37. Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació	103
38. Comissions percebudes	104
39. Comissions pagades	104
40. Resultat d'operacions financeres.....	105
41. Diferències de canvi	105
42. Altres productes d'explotació – Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos; Altres càrregues d'explotació – Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	106
43. Altres productes d'explotació - Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers; i altres càrregues d'explotació - Variació d'existències	106
44. Altres productes d'explotació – Resta de productes d'explotació	107
45. Altres càrregues d'explotació - Resta de càrregues d'explotació.....	107
46. Despeses d'Administració - Despeses de personal.....	107
47. Despeses d'Administració - Unes altres despeses generals d'administració.....	109
48. Amortització.....	109
49. Dotacions a provisions (net)	109
50. Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	109
51. Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net).....	109
52. Guany (pèrdua) en la baixa d'actius financers no classificats com no corrents en venda	110
53. Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes	110
54. Parts vinculades	110
55. Servei d'atenció al client	112

Annex I: Detall de les entitats dependents

Annex II: Detall de les entitats considerades negocis conjunts

Annex III: Detall de les entitats associades

Informe de Gestió

**CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDEÈS I SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDEÈS**

Balanços de Situació Consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 (Notes 1 a 55)

ACTIU	Nota	Milers d'euros	
		2009	2008 (*)
Caixa i dipòsits en bancs centrals	7	302.219	423.743
Cartera de negociació	8.1	259.400	256.139
Dipòsits en entitats de crèdit		-	-
Crèdit a la clientela		-	-
Valors representatius de deute		33.383	21.416
Instruments de capital		31.759	15.889
Derivats de negociació	8.3	194.258	218.834
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		-	11.954
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	9	66.872	9.205
Dipòsits en entitats de crèdit		-	-
Crèdit a la clientela		-	-
Valors representatius de deute		59.942	1.143
Instruments de capital		6.930	8.062
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		-	-
Actius financers disponibles per a la venda	10	1.518.130	1.468.112
Valors representatius de deute		1.335.769	1.325.541
Altres instruments de capital		182.361	142.571
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		453.562	844.096
Inversions creditícies	11	19.056.307	19.826.007
Dipòsits en entitats de crèdit		990.997	754.600
Crèdit a la clientela		15.709.641	16.675.446
Valors representatius de deute		2.355.669	2.395.961
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		451.832	617.895
Cartera d'inversió a venciment		-	-
<i>Pro-memòria: Prestats o en garantia</i>		-	-
Ajustos a actius financers per macro-cobertures		-	-
Derivats de cobertura	12	132.336	111.094
Actius no corrents en venda	13	2.492	24.092
Participacions		36.298	35.151
Entitats associades	14.1	27.221	24.399
Entitats multigrup	14.2	9.077	10.752
Contractes d'assegurances vinculats a pensions		10.164	10.337
Actius per reassurances	15	10.031	14.584
Actiu material	16	915.819	567.766
Immobilitzat material		515.857	507.815
D'ús propi	16.1	451.857	480.348
Cedit en arrendament operatiu		35.471	-
Afecte a l'Obra Social		28.529	27.467
Inversions immobiliàries	16.2	399.962	59.951
<i>Pro-memòria: Adquirit en arrendament financer</i>		-	-
Actiu intangible	17	24.114	21.192
Fons de comerç		-	-
Un altre actiu intangible		24.114	21.192
Actius fiscals		175.978	158.155
Corrents		66.153	34.987
Diferits	26.5	109.825	123.168
Resta d'Actius		531.696	166.838
Existències	18.1	510.070	147.304
Altres	18.2	21.626	19.534
TOTAL ACTIU		23.041.856	23.092.415

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 55 descrites en la Memòria i els Annexos I a III formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2009.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

Balanços de Situació Consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 (Notes 1 a 55)

PASSIU	Nota	Milers d'euros	
		2009	2008 (*)
Cartera de negociació	8.2	181.656	216.834
Dipòsits de bancs centrals		-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit		-	-
Dipòsits de la clientela		-	-
Dèbits representats per valors negociables		-	-
Derivats de negociació	8.3	181.656	216.834
Posicions curtes de valors		-	-
Altres passius financers		-	-
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	20	127.128	-
Dipòsits de bancs centrals		-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit		-	-
Dipòsits de la clientela		127.128	-
Dèbits representats per valors negociables		-	-
Passius subordinats		-	-
Altres passius financers		-	-
Passius financers a cost amortitzat		20.826.887	20.987.170
Dipòsits de bancs centrals	19.1	1.554.584	2.701.505
Dipòsits d'entitats de crèdit	19.2	908.131	1.795.622
Dipòsits de la clientela	19.3	15.027.519	13.770.381
Dèbits representats per valors negociables	19.4	2.074.148	1.907.451
Passius subordinats	19.5	1.125.915	676.813
Altres passius financers		136.590	135.398
Ajustos a passius financers per macro-cobertures		-	-
Derivats de cobertura	12	31.261	35.040
Passius associats amb actius no corrents en venda		-	-
Passius per contractes d'assegurances	20	566.305	608.236
Provisions		33.568	22.549
Fons per a pensions i obligacions similars		10.195	10.347
Provisions per a impostos i altres contingències legals	26.6	7.914	7.732
Provisions per a riscos i compromisos contingents	21	3.586	4.107
Altres provisions.	21	11.873	363
Passius fiscals		76.026	75.581
Corrents		18.682	12.996
Diferits	26.5	57.344	62.585
Fons de l'Obra Social	32	55.243	50.009
Resta de passius	22	41.549	43.934
Capital reemborsable a la vista		-	-
TOTAL PASSIU		21.939.623	22.039.353

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 55 descrites en la Memòria i els Annexos I a III formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2009.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

Balanços de Situació Consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 (Notes 1 a 55)

PATRIMONI NET	Nota	Milers d'euros	
		2009	2008 (*)
Fons propis		1.083.140	1.061.333
Capital o fons de dotació		-	-
Esripturat		-	-
Capital no exigít (-)		-	-
Prima d'emissió		-	-
Reserves	25	1.042.568	981.302
Reserves (pèrdues) acumulades		1.049.173	967.026
Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació		(6.605)	14.276
Altres instruments de capital		-	-
D'instruments financers compostos		-	-
Quotes participatives i fons associats		-	-
Resta		-	-
<i>Menys: Valors propis</i>		-	-
Resultat de l'exercici atribuít a l'entitat dominant		40.572	80.031
<i>Menys: Dividends i retribucions</i>		-	-
Ajustos per valoració		13.641	(13.636)
Actius financers disponibles per a la venda	24.1	13.809	(13.618)
Cobertures dels fluxos d'efectiu	24.2	862	(18)
Cobertures d'inversions netes en negocis a l'estranger		-	-
Diferències de canvi		-	-
Actius no corrents en venda		-	-
Entitats valorades pel mètode de la participació		(1.030)	-
Resta d'ajustos per valoració		-	-
Interessos minoritaris	23	5.452	5.365
Ajustos per valoració		-	63
Resta		5.452	5.302
TOTAL PATRIMONI NET		1.102.233	1.053.062
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU		23.041.856	23.092.415
PRO-MEMÒRIA			
Riscos contingents		314.353	389.581
Compromisos contingents		1.542.969	1.750.801

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 55 descrites en la Memòria i els Annexos I a III formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2009.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

**Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre
de 2009 i 2008 (Notes 1 a 55)**

	Nota	Milers d'euros	
		2009	2008 (*)
Interessos i rendiments assimilats	34	1.045.263	1.123.572
Interessos i càrregues assimilades	35	684.564	778.467
Remuneració de capital reemborsable a la vista		-	-
A) MARGE D'INTERESSOS		360.699	345.105
Rendiment d'instruments de capital	36	8.749	6.633
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	37	7.377	(3.152)
Comissions percebudes	38	89.018	90.852
Comissions pagades	39	12.356	14.168
Resultats d'operacions financeres (net)	40	72.889	(6.276)
Cartera de negociació		11.962	1.542
Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		56	(3.835)
Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		59.089	(3.007)
Altres		1.782	(976)
Diferències de canvi (net)	41	488	359
Altres productes d'explotació		422.118	312.144
Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	42	352.461	264.204
Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers	43	39.471	34.016
Resta de productes d'explotació	44	30.186	13.924
Altres càrregues d'explotació		369.117	266.010
Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	42	324.862	254.375
Variació d'existències	43	39.156	6.729
Resta de càrregues d'explotació	45	5.099	4.906
B) MARGE BRUT		579.865	465.487
Despeses d'administració		231.956	230.345
Despeses de personal	46	171.911	165.044
Unes altres despeses generals d'administració	47	60.045	65.301
Amortització	48	43.777	40.881
Dotacions a provisions (net)	49	11.167	(12.521)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	50	72.385	100.066
Inversions creditícies		69.152	100.056
Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		3.233	10
C) RESULTAT DE L'ACTIVITAT D'EXPLOTACIÓ		220.580	106.716
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	51	171.075	19.411
Fons de comerç i un altre actiu intangible		-	-
Altres actius		171.075	19.411
Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com no corrents en venda	52	82	18.810
Diferència negativa en combinacions de negocis		-	-
Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes	53	(1.793)	(957)
D) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		47.794	105.158
Impost sobre beneficis	26.3	6.623	26.164
Dotació obligatòria a obres i fons socials		-	-
E) RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES		41.171	78.994
Resultat d'operacions interrompudes (net)		-	-
F) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI		41.171	78.994
Resultat atribuït a l'entitat dominant		40.572	80.031
Resultat atribuït a interessos minoritaris	23	599	(1.037)

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

Les notes 1 a 55 descrites en la Memòria i els Annexos I a III formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidada corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2009.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS I SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS**

**Estats d'Ingressos i Despeses Reconeputs Consolidats (**)
corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2009 i 2008 (Notes 1 a 55)**

	Milers d'euros	
	2009	2008 (*)
RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	41.171	78.994
ALTRES INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS	27.277	(82.909)
Actius financers disponibles per a la venda	39.184	(118.416)
Guany (pèrdua) per valoració	32.973	(136.272)
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	6.211	17.856
Cobertures dels fluxos d'efectiu	1.256	(25)
Guany (pèrdua) per valoració	1.256	(25)
Entitats valorades pel mètode de la participació	(1.030)	-
Guany (pèrdua) per valoració	(1.030)	-
Impost sobre beneficis	(12.132)	35.532
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS (A+B)	68.448	(3.915)
Atribuïts a l'entitat dominant	67.849	(2.878)
Atribuïts a interessos minoritaris	599	(1.037)

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

(**) Vegeu Nota 2.20

Les notes 1 a 55 descrites en la Memòria i els Annexos I a III formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2009.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès i SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL Penedès**

**Estat Total de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat (**)
corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2009 i 2008 (Notes 1 a 55)**

Estat corresponent a l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2009	Fons Propis				Ajustos per valoració	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
	Reserves		Resultat del període atribuït a l'entitat dominant	Total fons propis			
	Reserves (pèrdues) acumulades	Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació					
Saldo final a 31 de desembre de 2008	967.026	14.276	80.031	1.061.333	(13.636)	5.365	1.053.062
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-	-	-	-	-
Saldo inicial ajustat	967.026	14.276	80.031	1.061.333	(13.636)	5.365	1.053.062
Total ingressos/(despeses) reconeguts	-	-	40.572	40.572	27.277	599	68.448
Altres variacions del patrimoni net	82.147	(20.881)	(80.031)	(18.765)	-	(512)	(19.277)
Traspassos entre partides de patrimoni net	84.670	(16.639)	(68.031)	-	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (Caixes d'Estalvis i Cooperatives de crèdit)	-	-	(12.000)	(12.000)	-	-	(12.000)
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net	(2.523)	(4.242)	-	(6.765)	-	(512)	(7.277)
Saldo final a 31 de desembre de 2009	1.049.173	(6.605)	40.572	1.083.140	13.641	5.452	1.102.233

Estat corresponent a l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2008	Fons Propis				Ajustos per valoració	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
	Reserves		Resultat del període atribuït a l'entitat dominant	Total fons propis			
	Reserves (pèrdues) acumulades	Reserves (pèrdues) d'entitats valorades pel mètode de la participació					
Saldo final a 31 de desembre de 2007	867.235	16.046	112.213	995.494	69.273	10.584	1.075.351
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-	-	-	-	-
Saldo inicial ajustat	867.235	16.046	112.213	995.494	69.273	10.584	1.075.351
Total ingressos/(despeses) reconeguts	-	-	80.031	80.031	(82.909)	(1.037)	(3.915)
Altres variacions del patrimoni net	99.791	(1.770)	(112.213)	(14.192)	-	(4.182)	(18.374)
Traspasos entre partides de patrimoni net	96.932	56	(96.988)	-	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (Caixes d'Estalvis i Cooperatives de crèdit)	-	-	(15.225)	(15.225)	-	-	(15.225)
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net	2.859	(1.826)	-	1.033	-	(4.182)	(3.149)
Saldo final a 31 de desembre de 2008	967.026	14.276	80.031	1.061.333	(13.636)	5.365	1.053.062

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

(**) Vegeu Nota 2.20

Les notes 1 a 55 descrites en la Memòria i els Annexos I a III formen part integrant de l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat (estat de canvis en el patrimoni net consolidats) corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2009.

**CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS I SOCIETATS QUE COMPONEN EL
GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS**

**Estats de Fluxos d'Efectiu Consolidat (**) corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre
de 2009 i 2008 (Notes 1 a 55)**

	Milers d'euros	
	2009	2008 (*)
A. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	(101.428)	249.862
Resultat consolidat de l'exercici	41.171	78.994
Ajustos per obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació:	303.471	145.271
Amortització	43.777	40.881
Altres ajustos	259.694	104.390
Augment/Disminució neta en els actius d'explotació	(132.608)	1.415.532
Cartera de negociació	3.261	(23.121)
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	57.667	4.382
Actius financers disponibles per a la venda	25.974	(1.726.753)
Inversions creditícies	(700.548)	2.744.158
Altres actius d'explotació	481.038	416.866
Augment/Disminució neta en els passius d'explotació	(570.666)	1.463.079
Cartera de negociació	(35.178)	(211.575)
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	127.128	-
Passius financers a cost amortitzat	(609.386)	1.752.901
Altres passius d'explotació	(53.230)	(78.247)
Cobraments/Pagaments per impost sobre beneficis	(8.012)	(21.950)
B. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	(469.198)	(100.967)
Pagaments	490.798	126.048
Actius materials	466.199	90.663
Actius intangibles	16.075	16.439
Participacions	8.524	-
Actius no corrents i passius associats en venda	-	18.946
Cobraments	21.600	25.081
Participacions	21.600	25.081
C. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	449.102	-
Pagaments	-	-
Cobraments	449.102	-
Passius subordinats	449.102	-
D. EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-
AUGMENT (DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A+B+C+D)	(121.524)	148.895
EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE	423.743	274.848
EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	302.219	423.743
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	302.219	423.743
Caixa	93.050	118.574
Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	209.169	305.169
Del qual: en poder d'entitats consolidades però no disponible per al grup	-	-

(*) Es presenta únicament a efectes comparatius.

(**) Vegeu Nota 2.21

Les notes 1 a 55 descrites en la Memòria i els Annexos I a III formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat generat en l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2009.

Caixa d'Estalvis del Penedès i Societats que componen el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès

Memòria Consolidada del
exercici acabat el
31 de desembre de 2009

1. Introducció, bases de presentació dels comptes anuals consolidats i altres informacions

1. 1. Introducció

Caixa d'Estalvis del Penedès (d'ara endavant, la "Caixa") és una entitat subjecta a la normativa i regulacions de les entitats bancàries que operen a Espanya. El seu domicili social es troba situat en Rambla Nostra Senyora, 2-4, de Vilafranca del Penedès (Barcelona). Tant en la "web" oficial de la Caixa (www.caixapenedes.com) com en el seu domicili social pot consultar-se la informació pública sobre la Caixa.

Caixa d'Estalvis del Penedès és una institució exempta de lucre mercantil, amb caràcter de Caixa General d'Estalvi Popular. Va iniciar les seves activitats el 6 d'abril de 1913 i figura inscrita en el Registre de Caixes d'Estalvis de Catalunya de la Direcció General de Política Financera de la Generalitat amb el número 7 i en el Llibre Registre Especial de Caixes Generals d'Estalvi Popular de Banc d'Espanya amb el número 35. La Institució està dotada de personalitat jurídica i, com a entitat financera d'utilitat pública al servei dels seus impositors i del desenvolupament econòmic del seu àmbit territorial d'actuació, ha de destinar els excedents nets obtinguts en cada exercici a constituir reserves per a major garantia dels fons administrats (50% com a mínim de l'excedent net), per finançar el seu propi desenvolupament, així com per realitzar obres socials previstes en els seus fins específics.

La Caixa és capçalera d'un grup d'entitats dependents, que es dediquen a activitats diverses i que constitueixen, juntament amb ella, el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès (d'ara endavant, el "Grup"), pel que formula aquests comptes anuals consolidats del Grup que inclouen així mateix les participacions en negocis conjunts i en inversions en entitats associades.

Les principals activitats portades a terme pel Grup són les següents:

- Financera
- Asseguradora
- Immobiliària, de serveis i altres

El Consell d'Administració de Caixa d'Estalvis del Penedès, en la seva reunió celebrada el dia 25 de novembre de 2009, va aprovar l'inici de converses amb Caixa d'Estalvis Laietana per desenvolupar un procediment de fusió.

Amb data 10 de desembre de 2009, Caixa d'Estalvis del Penedès i Caixa d'Estalvis Laietana van presentar formalment al Banc d'Espanya el Pla d'Integració elaborat conjuntament, als efectes d'allò previst a l'article 9 del Reial decret-Llei 9/2009, de 26 de juny, sobre Reestructuració Bancària i Reforçament dels Recursos Propis de les Entitats de Crèdit.

Fins avui, no s'han aconseguit els acords necessaris per materialitzar l'esmentat procés de fusió.

1. 2. Bases de presentació dels comptes anuals consolidats

Els comptes anuals consolidats del Grup Caixa d'Estalvis del Penedès de l'exercici 2009 han estat formulats pels Administradors de la Caixa, a reunió del seu Consell d'Administració celebrada el dia 18 de febrer de 2010.

Els comptes anuals consolidats del Grup es presenten d'acord amb la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya, de 22 de desembre, relativa a les Normes d'Informació Financera Pública i Reservada i als Models d'Estats Financers de les Entitats de Crèdit, modificada per la Circular 6/2008 de Banc d'Espanya, de 26 de novembre. La circular comptable constitueix l'adaptació sectorial a les Normes Internacionals d'Informació Financera (NIIF o NIC), adoptades per la Unió Europea mitjançant reglaments comunitaris, d'acord amb el Reglament 1606/2002 del Parlament Europeu i del Congrés, i disposicions posteriors que les han modificat i ampliat.

Els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2008 van ser aprovats per l'Assemblea General de la Caixa celebrada el 21 de maig de 2009. Els comptes anuals consolidats del Grup i els comptes anuals de la gairebé totalitat d'entitats integrades en el Grup, corresponents a l'exercici 2009, es troben pendents d'aprovació per les seves respectives Assemblees i Juntes Generals d'Accionistes. No obstant això, el Consell d'Administració de la Caixa entén que els esmentats comptes anuals seran aprovats sense canvis significatius.

Els comptes anuals consolidats s'han elaborat a partir dels registres comptables de Caixa d'Estalvis del Penedès i de les societats del seu Grup tenint en consideració els principis i normes comptables i dels criteris de valoració d'aplicació obligatòria que tenen un efecte significatiu en els comptes anuals consolidats, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup a 31 de desembre de 2009 i dels resultats de les seves operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, consolidats, que s'han produït en el Grup en l'exercici anual acabat en aquesta data.

A la Nota 2 es resumeixen els principis i polítiques comptables i criteris de valoració més significatius aplicats en la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2009.

No hi ha cap principi comptable o criteri de valoració de caràcter obligatori i amb efecte significatiu en els comptes anuals que s'hagi deixat d'aplicar.

1. 3. Responsabilitat de la informació i estimacions realitzades

La informació continguda en aquests comptes anuals és responsabilitat dels Administradors de la Caixa.

En els comptes anuals consolidats s'han utilitzat en determinades ocasions estimacions realitzades pels Administradors del Grup per quantificar alguns dels actius, passius, ingressos, despeses i compromisos que figuren registrats en elles. Bàsicament, aquestes estimacions es refereixen a:

- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius (vegeu Notes 10, 11, 13, 14, 16 i 17),
- La vida útil dels actius materials i intangibles (vegeu Notes 2.15, 2.16, 16 i 17),
- La valoració dels fons de comerç de consolidació (vegeu Nota 14),
- El valor raonable de determinats actius no cotitzats (vegeu Nota 27), i
- La valoració dels fons específics (vegeu Notes 21 i 26).

Malgrat que les estimacions anteriorment descrites s'han realitzat en funció de la millor informació disponible a 31 de desembre de 2009 sobre els fets analitzats, és possible que esdeveniments que puguin tenir lloc en el futur obliguin a modificar-les (a l'alça o a la baixa) en pròxims exercicis de manera significativa; el que es faria, en el cas de ser precís, conforme a allò establert en la norma dinovena de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya i en la NIC 8, de manera prospectiva reconeixent els efectes del canvi d'estimació en el compte de pèrdua i guany consolidat dels exercicis afectats.

1. 4. Informació referida a l'exercici 2008

Conforme a allò exigint per la NIC 1, la informació continguda en aquesta Memòria referida a l'exercici 2008 es presenta, exclusivament, a efectes comparatius amb la informació relativa a l'exercici 2009 i, per tant, no constitueix els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2009.

1. 5. Contractes d'agència

Ni al tancament de l'exercici 2009 ni en cap moment durant el mateix, les entitats consolidats han mantingut en vigor "contractes d'agència" en la forma en la qual aquests es contemplen a l'article 22 del Reial decret 1245/1995, de 14 de juliol.

1. 6. Participacions en el capital d'entitats de crèdit

A 31 de desembre de 2009, cap entitat del Grup posseïa una participació en el capital d'altres entitats de crèdit, nacionals o estrangeres, igual o superior al 5% del seu capital o els seus drets de vot.

1. 7. Impacte mediambiental

Donades les activitats a les quals es dediquen fonamentalment, les entitats integrades en el Grup no tenen responsabilitats, despeses, actius ni provisions i contingències de naturalesa mediambiental que poguessin ser significatius en relació amb el patrimoni, la situació financera i els resultats de les mateixes. Per aquest motiu no s'inclouen desglossaments específics en la present memòria dels comptes anuals consolidats respecte a informació de qüestions mediambientals.

1. 8. Objectius, polítiques i processos de gestió de capital

La Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, de 22 de maig, a entitats de crèdit, sobre determinació i control dels recursos propis mínims, regula els recursos propis mínims que han de mantenir les entitats de crèdit espanyoles - tant a títol individual com de grup consolidat - i la forma en la qual han de determinar-se tals recursos propis, així com els diferents processos d'autoavaluació del capital que han de realitzar les entitats i la informació de caràcter públic que han de remetre al mercat les esmentades entitats.

Aquesta Circular suposa el desenvolupament final, en l'àmbit de les entitats de crèdit, de la legislació sobre recursos propis i supervisió en base consolidada de les entitats financeres, dictada a partir de la Llei 36/2008, de 16 de novembre, per la qual es modifica la Llei 13/1985, de 25 de maig, de coeficient d'inversió, recursos propis i obligacions d'informació dels intermediaris financers i altres normes del sistema financer, i que comprèn també el Reial decret 216/2008, de 15 de febrer, de recursos propis de les entitats financeres. Aquesta norma culmina també el procés d'adaptació de la normativa espanyola a les directives comunitàries 2006/48/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006 i 2006/49/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 14 de juny de 2006. Les dues directives han revisat profundament, seguint l'Acord adoptat pel Comitè de Basilea de Supervisió Bancària ("Basilea II"), els requeriments mínims de capital exigits a les entitats de crèdit i als seus grups consolidables.

Els objectius estratègics marcats per la Direcció de la Caixa en relació amb la gestió que es realitza dels seus recursos propis són els següents:

- Complir en tot moment, tant a nivell individual com consolidat, amb la normativa aplicable en matèria de requeriments de recursos propis mínims.
- Buscar la màxima eficiència en la gestió dels recursos propis, de manera que, al costat d'altres variables de rendibilitat i risc, el consum de recursos propis és considerat com una variable fonamental en els anàlisis associats a la presa de decisions d'inversió de la Caixa.
- Reforçar el pes que els recursos propis de primera categoria tenen sobre el total dels recursos propis de la Caixa.

Per complir amb aquests objectius, la Caixa disposa d'una sèrie de polítiques i processos de gestió dels recursos propis, les principals directrius de les mateixes són:

- La Caixa disposa de les unitats de seguiment i control que analitzen en tot moment els nivells de compliment de la normativa de Banc d'Espanya en matèria de recursos propis, disposant d'alarmes que permetin garantir en tot moment el compliment de la normativa aplicable i que les decisions preses per les diferents àrees i unitats de l'entitat són coherents amb els objectius marcats a efectes de compliment de recursos propis mínims.
- En la planificació estratègica i comercial de la Caixa, així com en l'anàlisi i seguiment de les operacions de la Caixa es considera com un factor clau en la presa de decisions l'impacte de les mateixes sobre els recursos propis computables de la Caixa i la relació consum-rendibilitat-risc.

Per tant, l'entitat considera els recursos propis i els requeriments de recursos propis establerts per la normativa anteriorment indicada com un element fonamental de la seva gestió de la Caixa, que afecten tan a les decisions d'inversió de l'entitat, anàlisi de la viabilitat d'operacions, i d'emissions per part de l'entitat, etc.

La circular 3/2008 de Banc d'Espanya, de 22 de maig, estableix quins elements deuen computar-se com recursos propis, a efectes del compliment dels requeriments mínims establerts en l'esmentada norma. Els recursos propis a efectes d'allò disposat en l'esmentada norma es classifiquen en recursos propis bàsics i de segona categoria.

La gestió que la Caixa realitza dels seus recursos propis s'ajusta, en el que a definicions conceptuals es refereix, a allò disposat en la Circular 3/2008 de Banc d'Espanya. En aquest sentit, la Caixa considera com recursos propis computables els indicats en la norma 8a de la Circular 3/2008 de Banc d'Espanya.

Els requeriments de recursos propis mínims que estableix l'esmentada Circular es calculen en funció de l'exposició de la Caixa al risc de crèdit i dilució (en funció dels actius, compromisos i altres comptes d'ordre que presentin aquests riscos, atenent als seus imports, característiques, contraparts, garanties, etc.), al risc de contrapart i de posició i liquidació corresponent a la cartera de negociació i al risc de canvi (en funció de la posició global neta en divises) i al risc operacional. Adicionalment, la Caixa està subjecta al compliment dels límits a la concentració de riscos establerts en l'esmentada Circular i la Caixa està subjecte al compliment de les obligacions de Govern Corporatiu intern, autoavaluació del capital i mesurament del risc de tipus d'interès i a les obligacions d'informació pública a rendir al mercat, també establertes en l'esmentada Circular. Amb vista a garantir el compliment dels objectius abans indicats, la Caixa realitza una gestió integrada d'aquests riscos, d'acord amb les polítiques abans indicades.

A continuació s'inclou un càlcul provisional dels recursos propis computables del Grup, classificat en recursos propis bàsics i de segona categoria, a 31 de desembre de 2009, realitzats d'acord amb el que s'estableix en la Circular 3/2008 de Banc d'Espanya, de 22 de maig i amb la millor informació disponible a data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats:

	31-12-2009	
	Import (*) (milers d'euros)	Estructura
<i>Core Capital</i>	988.733	44,43%
Tier 1	1.389.148	62,43%
Tier 2	835.995	37,57%
Total Recursos Propis Computables	2.225.143	100,00%

(*)El càlcul dels recursos propis computables a 31 de desembre de 2009 s'ha realitzat a efectes informatius per a la confecció del present document i sobre la base de la millor informació disponible a la data de formulació dels comptes anuals consolidats.

A 31 de desembre de 2009 i 2008, i durant els esmentats exercicis, els recursos propis computables del Grup i de les entitats del Grup subjectes a aquesta obligació individualment considerades, excedien dels requerits per la citada normativa.

Cal indicar que la crisi financera que està afectant a mercats internacionals i nacionals, i que té el seu origen en l'anomenada crisi sub-prime nord-americana, ha provocat una contracció molt significativa dels mercats financers i, per tant, una disminució significativa de les diverses fonts de captació de finançament de les entitats financeres internacionals i nacionals. D'aquesta manera, la captació de recursos a través del mercat interbancari i mitjançant l'emissió de valors negociables de deute s'ha vist afectada de manera molt significativa per l'esmentada crisi financera.

Davant les circumstàncies excepcionals que es van produir en els mercats financers internacionals, fonamentalment en la segona meitat de 2008, els governs europeus van adoptar el compromís de prendre les mesures oportunes per intentar solucionar els problemes del finançament bancari i els seus efectes sobre l'economia real, per preservar l'estabilitat del sistema financer internacional. Els objectius fonamentals de les esmentades mesures eren assegurar condicions de liquiditat apropiades per al funcionament de les institucions financeres, facilitar l'accés al finançament per part de les institucions financeres, establir els mecanismes que permetin, en el seu cas, proveir recursos de capital adicional a les entitats financeres que assegurin el funcionament de l'economia, assegurar que la normativa comptable és prou flexible per prendre en consideració les excepcionals circumstàncies esdevingudes en els mercats i reforçar i millorar els mecanismes de coordinació entre els països europeus.

Dins d'aquest marc general, durant l'últim trimestre de 2008 a Espanya es van aprovar les següents mesures:

- Reial decret-Llei 6/2008, de 10 d'octubre, pel que es crea el Fons per a l'Adquisició d'Actius Financers (d'ara endavant, FAAF), i l'Ordre EHA/3118/2008, de 31 d'octubre que desenvolupa l'Esmentat Reial decret. La finalitat del FAAF, que es troba adscrit al Ministeri d'Economia i Hisenda i que compta amb una aportació inicial de trenta mil milions d'euros ampliables fins a cinquanta mil milions d'euros, és adquirir amb càrrec al Tresor Públic i amb criteris de mercat, mitjançant el procediment de subhastes instruments financers emesos per les entitats de crèdit i fons de titulització d'actius espanyols, abonats per crèdits concedits a particulars, empreses i entitats no financeres.

En aquest sentit, la Caixa fins a 31 de desembre de 2009 ha acudit a la segona subhasta en la qual es va adjudicar un import de 178 milions d'euros, a la tercera subhasta per import de 92 milions d'euros i a la quarta subhasta per import de 39 milions d'euros. Així doncs, la Caixa ha obtingut del FAAF recursos per a un import total de 309 milions d'euros.

- Reial decret-Llei 7/2008, de 13 d'octubre, de Mesures Urgents en Matèria Econòmica en relació amb el Pla d'Acció Concertada dels Països de la Zona Euro i l'Ordre EHA/3364/2008, de 21 de novembre, que desenvolupa l'article 1 de l'Esmentat Reial decret que inclou les següents mesures:

- D'una banda, l'atorgament d'aval de l'Estat a les emissions realitzades per les entitats de crèdit residents a Espanya a partir del 14 d'octubre de 2008 de pagarés, bons i obligacions, que compleixin determinats requisits: ser operacions individuals o en programes d'emissió; no ser deute subordinat ni garantit amb un altre tipus de garanties; estar admeses a negociació en mercats secundaris oficials espanyols; tenir un termini de venciment entre 3 mesos i 3 anys si bé aquest termini pot ampliar-se a 5 anys previ informe del Banc d'Espanya; tipus d'interès fix o variable, amb requisits especials per a les emissions realitzades a tipus variable; l'amortització ha de realitzar-se en un sol pagament i les emissions no poden incorporar opcions ni altres instruments financers i tenir un valor nominal no inferior a 10 milions d'euros. El termini d'atorgament d'aval va finalitzar el 31 de desembre de 2009 i l'import total màxim d'aval a concedir en 2008 va ser de 100.000 milions d'euros.

En relació amb els esmentats avals, durant l'exercici 2009 la Caixa ha realitzat 10 emissions d'obligacions simples amb aval de l'Estat a càrrec de l'assignació del 2008 i per un import conjunt de 900 milions d'euros i un termini màxim de 3 anys (vegeu Nota 19.4).

- D'altra banda, l'autorització, amb caràcter excepcional i fins a 31 de desembre de 2009, al Ministeri d'Economia i Hisenda per adquirir títols emesos per les entitats de crèdit residents a Espanya, que

necessitin reforçar els seus recursos propis i així ho sol·licitin, incloent participacions preferents i quotes participatives.

En aquest sentit en el mes de juny de 2009 es va aprovar el Reial Decret-Llei 9/2009 sobre reestructuració bancària i reforçament dels recursos propis de les entitats de crèdit pel qual es crea el Fons de Reestructuració Ordenada Bancària. Aquest Fons podrà adquirir participacions preferents convertibles, en el seu cas, en quotes participatives emeses per entitats de crèdit que necessitin reforçar els seus recursos propis amb el fi exclusiu de portar a terme dintre un procés d'integració. Tals processos han de comportar, entre d'altres, una millora de la seva eficiència, la racionalització de la seva administració i gerència així com un redimensionament de la seva capacitat productiva i tot això amb la finalitat de millorar les seves perspectives futures.

- Adicionalment, el Reial decret-Llei 9/2009 sobre reestructuració bancària i reforçament dels recursos propis de les entitats de crèdit, ha autoritzat a l'Estat a atorgar avals per un import de 64.000 milions d'euros. El termini de venciment dels instruments avalats es va ampliar fins als 5 anys i el termini d'atorgament finalitza el 30 de juny de 2009. La Caixa ha rebut una assignació de 587 milions d'euros, que a 31 de desembre de 2009 no havia estat utilitzada.

Els administradors consideren que les mesures anteriors ofereixen un marc d'actuació adequat perquè les operacions es puguin desenvolupar normalment durant l'exercici 2010. No obstant això, davant l'evolució econòmica previsible i del mercat immobiliari en particular és possible que calgui realitzar sanejaments complementaris en els immobles i en la inversió creditícia en l'esmentat exercici. L'efecte d'aquests sanejaments sobre els resultats i la solvència de Caixa Penedès seran compensats amb diverses mesures contemplades en el pressupost de l'any, entre les quals es troben, accions de reducció de costos i especialment de millora d'ingressos i de la rotació i gestió de les inversions.

1. 9. Coeficient de Reserves Mímines

A 31 de desembre de 2009 i 2008, així com el llarg dels exercicis 2009 i 2008, la Caixa, així com la resta d'entitats consolidades, complien amb els mínims exigits per a aquest coeficient per la normativa espanyola aplicable.

1. 10. Fons de Garantia de Dipòsits

La Caixa està integrada en el Fons de Garantia de Dipòsits que és l'entitat que té per objecte garantir els dipòsits en diners i en valors constituïts en les Caixes d'estalvis fins a 100.000 euros.

L'article tercer del Reial Decret-Llei 18/1982, de 24 de setembre, sobre Fons de Garantia de Dipòsits en Caixes d'Estalvis i Cooperatives de Crèdit, segons la redacció donada per la disposició addicional setena del Reial Decret-Llei 12/1995, de 28 de desembre, sobre mesures urgents en matèria pressupostària, tributària i financera, així com l'article 3 del Reial decret 2606/1996, de 20 de desembre, sobre Fons de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit, estableixen les aportacions anuals de les caixes d'estalvis al Fons de Garantia de Dipòsits en Caixes d'Estalvis en el 2 per 1.000 de la base de càlcul. Així mateix, es faculta al Ministre d'Economia per reduir aquestes aportacions quan el Fons arribi a una quantia suficient per al compliment dels seus fins.

En aquest sentit, l'Ordre Ministerial EHA/3515/2009, de 29 de desembre i publicat en el BOE de 31 de desembre de 2009, ha establert que l'import de les aportacions de les caixes d'estalvis al Fons de Garantia de Dipòsits en Caixes d'Estalvis s'incrementarà fins a 1 per mil de la base de càlcul, que s'estimarà conforme a allò previst en els articles 3 i 4 del Reial decret 2606/1996, de 20 de desembre, sobre Fons de Garantia de Dipòsits en Entitats de Crèdit. La present Ordre ha entrat en vigor el dia de la seva publicació en el BOE, sent d'aplicació, per tant, a les aportacions que es desemborsin a partir de la indicada data (aportacions a realitzar en l'exercici 2010). En l'exercici 2009, l'import de les aportacions estava fixat en el 0,4 per mil de la citada base de càlcul.

En l'exercici 2009, la despesa incorreguda per les contribucions realitzades a aquest organisme per la Caixa va ascendir a 3.195 milers d'euros (2.695 milers d'euros en l'exercici 2008), que s'han registrat en el capítol "Altres Càrregues d'Explotació - Resta de Càrregues d'explotació " del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt (vegeu Nota 45).

1.11 Informació requerida per la Llei 2/1981, de 25 de març, de Regulació del mercat Hipotecari i pel Reial decret 716/2009, de 24 d'abril, pel que es desenvolupen determinats aspectes d'aquesta llei-

L'article 12 de la Llei 2/1981, de 25 de març, de Regulació del Mercat Hipotecari, modificat per la Llei 41/2007, de 7 de desembre, estableix que "l'entitat emissora de les cèdules hipotecàries portarà un registre comptable especial dels préstecs i crèdits que serveixen de garantia a les emissions de cèdules hipotecàries i, si existeixen, dels actius de substitució immobilitzats per donar-los cobertura, així com dels instruments financers derivats vinculats a cada emissió. L'esmentat registre comptable especial deurà així mateix identificar, a efectes del càlcul del límit establert a l'article 16, d'entre tots els préstecs i crèdits registrats, aquells que compleixen les condicions exigides en la secció segona d'aquesta Llei. Els comptes anuals de l'entitat emissora recolliran, en la forma que reglamentàriament es determini, les dades essencials de l'esmentat registre".

Els membres del Consell d'Administració de la Caixa manifesten que el Grup disposa de les polítiques i procediments expressos que abracen totes les activitats realitzades en l'àmbit de les emissions del mercat hipotecari que realitza i garanteixen el compliment rigorós de la normativa del mercat hipotecari aplicable a aquestes activitats.

Com emissora de cèdules hipotecàries i de bons hipotecaris, a continuació es presenta determinada informació rellevant el desglossament de la qual és requerit en els comptes anuals per la normativa del mercat hipotecari:

1.11.1 Informació sobre la cobertura i privilegis de la qual disposen les forquilles de títols hipotecaris emesos pel Grup

La Caixa és l'única entitat del Grup emissora de cèdules i participacions hipotecàries.

Aquestes cèdules hipotecàries són valors dels quals capital i interessos estan especialment garantits, sense necessitat d'inscripció registral, per hipoteca sobre totes les que consten inscrites a favor de la Caixa i que no estan afectes a emissió de bons hipotecaris, sense perjudici de la responsabilitat patrimonial universal de la Caixa i, si existeixen, pels actius de substitució i pels fluxos econòmics generats pels instruments financers derivats vinculats a cada emissió.

Les cèdules hipotecàries incorporen el dret de crèdit de la seva forquilla enfront de la Caixa, garantit en la forma que s'ha indicat en el paràgraf anterior i comporten execució per reclamar de l'emissor el pagament, després del seu venciment. Les forquilles dels referits títols tenen el caràcter de creditors amb preferència especial que assenyala el número 3r de l'article 1.923 del Codi Civil enfront de qualssevol altres creditors, amb relació a la totalitat dels préstecs i crèdits hipotecaris inscrits a favor de l'emissor quan es tracti de cèdules, llevat dels que serveixin de cobertura als bons, i amb relació als préstecs i crèdits hipotecaris afectats quan es tracti de bons i, en els dos casos, amb relació als actius de substitució i als fluxos econòmics generats pels instruments financers derivats vinculats a les emissions (si aquests existeixen). Totes les forquilles de cèdules, qualsevol que fos la seva data d'emissió tenen la mateixa prelación sobre els préstecs i crèdits que les garanteixen i, si existeixen, sobre els actius de substitució i sobre els fluxos econòmics generats pels instruments financers derivats vinculats a les emissions.

En cas de concurs, les forquilles de cèdules hipotecàries gaudiran del privilegi especial establert al número 1r de l'apartat 1 de l'article 90 de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal.

Sense perjudici de l'anterior, s'atendrien durant el concurs, d'acord amb allò previst al número 7è de l'apartat 2 de l'article 84 de la Llei 22/2003, de 9 de juliol, Concursal, i com crèdits contra la massa, els pagaments que corresponguin per amortització de capital i interessos de les cèdules hipotecàries emeses i pendents d'amortització en la data de sol·licitud del concurs fins a l'import dels ingressos percebuts pel concursat dels préstecs i crèdits hipotecaris i, si existeixen, dels actius de substitució que abonin les cèdules i bons hipotecaris i dels fluxos econòmics generats pels instruments financers vinculats a les emissions.

En cas que, per un desfasament temporal, els ingressos percebuts pel concursat fossin insuficients per atendre els pagaments esmentats en el paràgraf anterior, l'administració concursal deurà satisfer-los mitjançant la liquidació dels actius de substitució afectes a l'emissió i, si això resultés insuficient, haurà d'efectuar operacions de finançament per complir el mandat de pagament als cedulistes o forquilles de bons, subrogant-se el finançador en la posició d'aquests.

En cas que hagués de procedir-se conforme a l'assenyalat al número 3 de l'article 155 de la Llei 22/2003, de 9 de juny, Concursal, el pagament a tots els titulars de cèdules emeses per l'emissor s'efectuarà a prorrata, independentment de les dates d'emissió dels seus títols.

Per la seva banda, els titulars de les participacions hipotecàries emeses per la Caixa tenen acció executiva contra la Caixa, sempre que l'incompliment de les seves obligacions no sigui conseqüència de la manca de pagament del deutor en el qual participa el préstec de l'esmentat titular. En aquest cas, el titular de la participació concorrerà, en igualtat de drets amb el creditor hipotecari, en l'execució que se segueixi contra l'esmentat deutor, cobrant a prorrata de la seva respectiva participació en l'operació i sense perjudici que la Caixa emissora percebi la possible diferència entre l'interès pactat en el préstec i el cedit en la participació, quan aquest fora inferior.

El titular de la participació podrà compel·lir a la Caixa perquè insti l'execució. Si la Caixa no instés l'execució judicial dins dels seixanta dies des que fora compel·lit a això, el titular de la participació podrà subrogar-se en l'esmentada execució, per la quantia de la seva respectiva participació. Les notificacions pertinents es faran fefaentment.

En cas de concurs de la Caixa, el negoci d'emissió de la participació només serà impugnable en els termes de l'article 10 de la Llei 2/1981, de 25 de març, i, en conseqüència, el titular d'aquella participació gaudirà de dret absolut de separació.

1.11.2. Informació sobre emissions de títols del mercat hipotecari

A continuació es presenta el valor nominal dels títols del mercat hipotecari emesos per la Caixa i vius a 31 de desembre de 2009 i 2008 agregats per classes, i amb indicació de si van ser emesos en oferta pública:

	Milers d'euros	
	31.12.2009	31.12.2008
Cèdules hipotecàries	4.809.050	4.480.050
Dels quals: emesos en oferta pública	-	-
Bons hipotecaris	-	-
Dels quals: emesos en oferta pública	-	-
Participacions hipotecàries	1.094.304	-
Dels quals: emesos en oferta pública	-	-

1.11.3. Informació relativa a l'emissió de cèdules hipotecàries

A continuació es presenta el valor nominal del total de préstecs i crèdits hipotecaris de la Caixa, així com d'aquells que resulten elegibles d'acord amb allò disposat en la normativa aplicable a efectes del càlcul del límit de l'emissió de cèdules hipotecàries:

	Milers d'euros	
	31.12.2009	31.12.2008
Valor nominal de la cartera de préstecs i crèdits hipotecaris de la Caixa pendents d'amortització	14.082.318	13.824.700
Valor nominal dels préstecs o crèdits hipotecaris pendents que resulten elegibles d'acord amb l'article 3 del Reial decret 716/2009, de 24 d'abril, a efectes de servir per al càlcul del límit d'emissió de les cèdules hipotecàries	8.472.878	7.435.061

Per la seva banda, a continuació es presenta determinada informació relativa a la qualitat creditícia dels préstecs i crèdits hipotecaris elegibles afectes a les emissions de cèdules hipotecàries de la Caixa a 31 de desembre de 2009 i 2008:

A- Import pendent de cobrament (principal i interessos meritats i pendents de cobrament, registrats o no) dels crèdits i préstecs hipotecaris elegibles entre l'últim valor raonable de les garanties afectes als préstecs i crèdits (LTV):

	Milers d'euros	
	31.12.2009	31.12.2008
Operacions amb LTV inferior a 50%	2.466.303	2.187.903
Operacions amb LTV entre el 50% i el 80%	6.006.575	5.247.158
Operacions amb LTV entre el 80% i el 100%	-	-
Total	8.472.878	7.435.061

B- Import pendent de cobrament (principal i interessos meritats, registrats o no, pendents de cobrament) dels crèdits i préstecs hipotecaris elegibles atenent a la seva classificació en les categories establertes en l'Annex IX de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya:

	Milers d'euros	
	31.12.2009	31.12.2008
Operacions classificades com risc dubtós per raons diferents de la morositat	576.225	495.526
Operacions classificades com risc dubtós per raons de la seva morositat	103.845	18.824
Total	680.070	514.350

1. 12. Fets posteriors

Entre la data de tancament i la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats no s'ha produït cap succés que els afecti de manera significativa.

2. Principis i polítiques comptables i criteris de valoració aplicats

En l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup corresponent a l'exercici 2009 s'han aplicat els següents principis i polítiques comptables i criteris de valoració:

2.1 Consolidació

2.1.1. Entitats dependents

Es consideren "entitats dependents" aquelles sobre les quals el Grup té capacitat per exercir control; capacitat que es manifesta, general encara que no únicament, per la propietat, directa o indirecta, del 50% o més dels drets de vot de les entitats participades o, encara sent inferior o nul aquest percentatge, si l'existència d'altres circumstàncies o acords atorguen a la Caixa el control.

Conforme a allò disposat en la NIC 27, s'entén per control, el poder de dirigir les polítiques financeres i operatives d'una entitat, amb la finalitat d'obtenir beneficis de les seves activitats.

En l'Annex I d'aquesta Memòria es facilita informació significativa sobre aquestes societats.

Excepcionalment, no tenen consideració d'entitats dependents aquelles societats que es mantenen drets de vot a l'entitat participada superiors al 50 %, però que formen part de l'activitat de capital risc del Grup.

Els comptes anuals de les entitats dependents es consoliden amb les de la Caixa per aplicació del mètode d'integració global tal com aquest és definit en la NIC 27. Conseqüentment, tots els saldos derivats de les transaccions efectuades entre les societats consolidats mitjançant aquest mètode que són significatius han estat eliminats en el procés de consolidació. Addicionalment, la participació de tercers en:

- El patrimoni net del Grup, es presenta en el capítol "Interessos Minoritaris" del patrimoni net del balanç de situació consolidat (vegeu Nota 23)
- Els resultats consolidats de l'exercici, es presenten en el capítol "Resultat Atribuït a Interessos Minoritaris" del compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu Nota 23).

La consolidació dels resultats generats per les societats dependents adquirides en un exercici es realitza prenent en consideració, únicament, els relatius al període comprès entre la data d'adquisició i el tancament d'aquest exercici. Paral·lelament, la consolidació dels resultats generats per les societats dependents alienades en un exercici es realitza prenent en consideració, únicament, els relatius al període comprès entre l'inici de l'exercici i la data d'alienació.

En la Nota 4 es facilita informació sobre les adquisicions més significatives que han tingut lloc en l'exercici 2009 d'entitats dependents, a través de les quals s'ha adquirit el control de les mateixes i sobre les alienacions de participacions en el capital d'entitats dependents que han tingut lloc durant l'exercici.

2.1.2. Negocis conjunts

Un negoci conjunt és un acord contractual en virtut del qual dues o més entitats, denominades particips, emprenen una activitat econòmica que se sotmet a control conjunt, això és, a un acord contractual per compartir el poder de dirigir les polítiques financera i d'explotació d'una entitat, o una altra activitat econòmica, amb la finalitat de beneficiar-se de les seves operacions, i en el que es requereix el consentiment unànim de tots els particips per a la presa de decisions estratègiques tant de caràcter financer com operatiu.

Així mateix, es consideren també "Negocis conjunts" aquelles participacions en entitats que, no sent dependents, estan controlades conjuntament per dues o més entitats no vinculades dintre seu.

Els comptes anuals d'aquelles societats participades classificades com negocis conjunts s'han consolidat amb les de la Caixa per aplicació del "mètode de la participació"; tal com aquest és definit en la NIC 28 i prèvia autorització del Banc d'Espanya .

En l'Annex II es facilita informació rellevant sobre aquestes societats.

En la Nota 4 es facilita informació sobre les adquisicions més significatives que han tingut lloc en l'exercici 2009 de negocis conjunts, així com de noves participacions en el capital i de les alienacions de participacions en el capital d'entitats considerades com negocis conjunts.

2.1.3. Entitats associades

Es consideren entitats associades aquelles societats sobre les quals la Caixa té capacitat per exercir una influència significativa; encara que no control o control conjunt. Habitualment, aquesta capacitat es manifesta en una participació (directa o indirecta) igual o superior al 20% dels drets de vot de l'entitat participada, encara que poden existir altres situacions que, d'acord amb la Norma Quarantè Sisena de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya, permeti considerar com a entitat associada aquella sobre la qual no s'assoleixi l'esmentat percentatge. Entre aquestes situacions es troben les de representació significativa en el consell d'administració, participació efectiva en el procés de determinació de la gestió, existència de transaccions entre les dues societats, etc.

La següent entitat, de la qual es posseeix menys de 20 % dels seus drets de vot, es considera entitat associada al Grup:

Entitat	% Drets de Vot	Raó per la qual es Considera Associada:
Miquel i Costes & Miquel, S.A.	14,31%	Representació del 20% en el Consell d'Administració

Excepcionalment, no tenen consideració d'entitats associades aquelles societats que es mantenen drets de vot a l'entitat participada superiors al 20 %, però que formen part de l'activitat de capital risc del Grup.

En els comptes anuals consolidats, les entitats associades es valoren pel "mètode de la participació", tal com aquest és definit en la NIC 28.

Si com a conseqüència de les pèrdues que hagi incorregut una entitat associada el seu patrimoni comptable fos negatiu, en el balanç de situació consolidat del Grup figuraria amb valor nul; a menys que existeixi l'obligació per part del Grup de secundar-la finançament.

En l'Annex III es facilita informació rellevant sobre aquestes entitats.

En la Nota 4 es facilita informació sobre les adquisicions més significatives que han tingut lloc en l'exercici 2009 d'entitats associades i de noves participacions en el capital d'entitats que ja tenien aquesta condició d'entitat associada a l'inici de l'exercici i sobre les alienacions de participacions en el capital d'entitats considerades com associades.

2.1.4. Estats financers individuals

A continuació es presenten, de manera resumida, els estats financers individuals de Caixa d'Estalvis del Penedès a 31 de desembre de 2009 i 2008:

Balanços de Situació (resumits) a 31 de desembre de 2009 i 2008

	Milers d'euros	
	2009	2008
<u>ACTIU</u>		
Caixa i dipòsits en bancs centrals	302.211	423.738
Cartera de negociació	252.156	242.285
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	-	486
Actius financers disponibles per a la venda	1.358.959	1.357.656
Inversions creditícies	19.923.339	19.749.939
Derivats de cobertura	132.178	111.094
Actius no corrents en venda	170	21.398
Participacions	174.423	62.422
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	10.164	10.337
Actiu material	505.247	519.287
Actiu intangible	23.328	20.525
Actius fiscals	119.026	125.072
Resta d'actius	16.079	15.763
TOTAL ACTIU	22.817.280	22.660.002
<u>PASSIU</u>		
Cartera de negociació	184.353	215.200
Passius financers a cost amortitzat	21.252.482	21.310.319
Derivats de cobertura	30.236	35.040
Provisions	212.881	22.528
Passius fiscals	61.952	58.380
Fons de l'Obra Social	55.243	50.009
Resta de passius	39.513	42.530
TOTAL PASSIU	21.836.660	21.734.006
<u>PATRIMONI NET</u>		
Fons propis	960.742	933.503
Ajustos per valoració	19.878	(7.507)
TOTAL PATRIMONI NET	980.620	925.996
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	22.817.280	22.660.002
PRO-MEMÒRIA		
Riscos contingents	315.291	389.581
Compromisos contingents	1.609.058	1.763.918

Comptes de Pèrdues i Guanys (resumides) corresponents als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2009 i 2008

	Milers d'euros	
	2009	2008
Interessos i rendiments assimilats	1.046.622	1.124.212
Interessos i càrregues assimilades	676.107	801.445
A) MARGE D'INTERESSOS	370.515	322.767
Rendiment d'instruments de capital	13.295	21.956
Comissions percebudes	98.666	100.774
Comissions pagades	8.282	11.686
Resultats d'operacions financeres (net)	69.903	4.094
Diferències de canvi (net)	480	303
Altres productes d'explotació	10.405	12.082
Altres càrregues d'explotació	4.422	3.741
B) MARGE BRUT	550.560	446.549
Despeses d'administració	216.828	212.993
Amortització	31.978	29.411
Dotacions a provisions (net)	172.741	(12.515)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	72.254	103.965
C) RESULTAT DE L'ACTIVITAT D'EXPLOTACIÓ	56.759	112.695
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	9.532	19.390
Guany (pèrdua) en la baixa d'actius no classificats com no corrents en venda	78	348
Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes	65	(529)
D) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	47.370	93.124
Impost sobre beneficis	8.131	17.251
E) RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES	39.239	75.873
F) RESULTAT DE L'EXERCICI	39.239	75.873

Estat de Canvis en el Patrimoni Net - Estats d'Ingressos i Despeses Reconeguts (resumits) corresponent als exercicis anuals acabats a 31 de desembre de 2009 i 2008

	Milers d'euros	
	2009	2008
RESULTAT DE L'EXERCICI	39.239	75.873
ALTRES INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS	27.385	(74.936)
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS	66.624	937

*Estat de Canvis en el Patrimoni Net - Estat Total de Canvis en el Patrimoni Net
(resumits) corresponent als exercicis anuals acabats a 31 de desembre de 2009 i
2008*

Estat corresponent a l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2009	FONS PROPIS			Ajustos per Valoració	Total patrimoni net
	Prima d'emissió i reserves	Resultat de l'exercici	Total fons propis		
Saldo final a 31 de desembre de 2008	857.630	75.873	933.503	(7.507)	925.996
Saldo inicial ajustat	857.630	75.873	933.503	(7.507)	925.996
Total ingressos/(despeses) reconeguts	-	39.239	39.239	27.385	66.624
Altres variacions del patrimoni net	63.873	(75.873)	(12.000)	-	(12.000)
Traspassos entre partides de patrimoni net	63.873	(63.873)		-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials	-	(12.000)	(12.000)	-	(12.000)
Saldo final a 31 de desembre de 2009	921.503	39.239	960.742	19.878	980.620

Estat corresponent a l'exercici finalitzat el 31 de desembre de 2008	FONS PROPIS			Ajustos per Valoració	Total patrimoni net
	Prima d'emissió i reserves	Resultat de l'exercici	Total fons propis		
Saldo final a 31 de desembre de 2007	779.886	92.969	872.855	67.429	940.284
Saldo inicial ajustat	779.886	92.969	872.855	67.429	940.284
Total ingressos/(despeses) reconeguts	-	75.873	75.873	(74.936)	937
Altres variacions del patrimoni net	77.744	(92.969)	(15.225)	-	(15.225)
Traspassos entre partides de patrimoni net	77.744	(77.744)	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials	-	(15.225)	(15.225)	-	(15.225)
Saldo final a 31 de desembre de 2008	857.630	75.873	933.503	(7.507)	925.996

Estats de Fluxos d'Efectiu corresponents (resumits) als exercicis anuals acabats el 31 de desembre de 2009 i 2008

	Milers d'euros	
	2009	2008
A. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ	(10.625)	269.374
B. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ	(110.902)	(120.480)
C. FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT	-	-
D. EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-
AUGMENT (DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A+B+C+D)	(121.527)	148.894
EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE	423.738	274.844
EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	302.211	423.738
COMPONENTS DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	302.211	423.738
Caixa	93.042	118.569
Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	209.169	305.169

2. 2. Instruments financers

Un instrument financer és un contracte que dóna lloc a un actiu financer en una entitat i al mateix temps un passiu financer o instrument de capital en una altra entitat.

Un instrument de capital, o de patrimoni net, és un negoci jurídic que evidencia, o reflecteix, una participació residual en els actius de l'entitat emissora, una vegada deduïts tots els passius.

2.2.1. Registre inicial d'instruments financers

Els instruments financers es registren inicialment en el balanç consolidat quan el Grup es converteix en una part del contracte que els origina, d'acord amb les condicions de l'esmentat contracte. En concret, els instruments de deute, com ara els crèdits i els dipòsits de diners es registren des de la data en la qual sorgeix el dret legal a rebre o l'obligació legal de pagar, respectivament, efectiu. Per la seva part, els derivats financers, amb caràcter general, es registren en la data de la seva contractació.

Les operacions de compravenda d'actius financers instrumentades mitjançant contractes convencionals, entesos com aquells contractes en els quals les obligacions recíproques de les parts deuen consumir-se dins d'un marc temporal establert per la regulació o per les convencions del mercat, i que no poden liquidar-se per diferències, com ara els contractes borsaris o les compravendes a termini de divises, es registren des de la data en la qual els beneficis, riscos, drets i deures inherents a tot propietari siguin de la part adquirent, que depenent del tipus d'actiu financer comprat o venut pot ser la data de contractació o la data de liquidació o lliurament. En particular, les operacions realitzades al mercat de divises de comptat es registren en la data de liquidació; les operacions realitzades amb instruments de capital negociats en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de contractació i les operacions realitzades amb instruments de deute negociats en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de liquidació.

2.2.2. Baixa dels instruments financers

Un actiu financer es dóna de baixa totalment o parcial del balanç consolidat, totalment o parcial, quan es produeixi alguna de les següents circumstàncies:

- Els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu que generen han expirat; o
- Es transfereix l'actiu financer i es transmeten substancialment els riscos i beneficis de l'actiu financer, o encara no existint ni transmissió ni retenció substancial d'aquests, es transmeti el control de l'actiu financer (vegeu Nota 2.7).

Per la seva banda, un passiu financer es dóna de baixa del balanç, totalment o parcial, quan s'han extingit les obligacions que generen o quan es readquireixen per part del Grup, bé amb la intenció de recol·locar-los de nou, bé amb la intenció de cancel·lar-los.

2.2.3. Valor raonable i cost amortitzat dels instruments financers

En el seu registre inicial en el balanç, tots els instruments financers es registren pel seu valor raonable que, si no hi ha evidència en contra, és el preu de la transacció. Després, en una data determinada, el valor raonable d'un instrument financer correspon a l'import pel qual podria ser lliurat, si es tracta d'un actiu, o liquidat, si es tracta d'un passiu, en una transacció realitzada entre parts interessades, informades en la matèria, que actuessin en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un instrument financer és el preu que es pagaria per ell en un mercat organitzat, transparent i profund ("preu de cotització" o "preu de mercat").

Quan no existeix preu de mercat per a un determinat instrument financer, es recorre per estimar el seu valor raonable a l'establert en transaccions recents d'instruments anàlegs i, si no n'hi ha, a models de valoració prou contrastats per la comunitat financera internacional, tenint en consideració les peculiaritats específiques de l'instrument a valorar i, molt especialment, els diferents tipus de riscos que l'instrument porta associats.

Concretament, el valor raonable dels derivats financers negociats en mercats organitzats, transparents i profunds inclosos en les carteres de negociació s'assimila a la seva cotització diària i si, per raons excepcionals, no es pot establir la seva cotització en una data donada, es recorre per valorar-los a mètodes similars als utilitzats per valorar els derivats no negociats en mercats organitzats.

El valor raonable dels derivats no negociats en mercats organitzats o negociats en mercats organitzats poc profunds o transparents, es determina mitjançant la utilització de mètodes de valoració reconeguts pels mercats financers, com ara el "valor actual net" (VAN), models de determinació de preus d'opcions, etc.

No obstant això, per a determinats actius i passius financers, el criteri de reconeixement en el balanç és el de cost amortitzat. Aquest criteri s'aplica als actius financers inclosos en el capítol d'"Inversions creditícies" i, pel que fa als passius financers, als registrats com "Passius financers a cost amortitzat".

Per cost amortitzat s'entén el cost d'adquisició d'un actiu o passiu financer corregit (en més o en menys, segons sigui el cas) pels reemborsaments de principal i d'interessos i, més o menys, segons el cas, la part imputada en el compte de pèrdues i guanys consolidada, mitjançant la utilització del mètode del tipus d'interès efectiu, de la diferència entre l'import inicial i el valor de reemborsament dels esmentats instruments financers. En el cas dels actius financers, el cost amortitzat inclou, a més, les correccions al seu valor motivades pel deteriorament que hagin experimentat.

El tipus d'interès efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor inicial d'un instrument financer a la totalitat dels seus fluxos d'efectiu estimats per tots els conceptes al llarg de la seva vida romanent, sense considerar les pèrdues per risc de crèdit. Per als instruments financers a tipus d'interès fix, el tipus d'interès efectiu coincideix amb el tipus d'interès contractual establert en el moment de la seva adquisició, ajustat, en el seu cas, per les comissions i pels costos de transacció que, d'acord amb allò disposat en la NIC 39, deguin incloure's en el càlcul del l'esmentat tipus d'interès efectiu. En els instruments financers a tipus d'interès variable, el tipus d'interès efectiu s'estima de manera anàloga a les operacions de tipus d'interès fix, sent recalculat en cada data de revisió del tipus d'interès contractual de l'operació, atenent als canvis que hagin patit els fluxos d'efectiu futurs de la mateixa.

Com ja s'ha indicat anteriorment, determinats actius i passius es registren en el balanç pel seu valor raonable, com per exemple els inclosos en les carteres de negociació o els disponibles per a la venda. D'altres, com els inclosos en els capítols "Inversions creditícies" o "Passius financers a cost amortitzat" es registren pel seu cost amortitzat segons es defineix en aquesta mateixa nota.

Una part dels actius i passius de aquests capítols estan inclosos en alguna de les microcobertures de valor raonable gestionades per les societats del Grup i, per tant, de fet figuren, en el balanç de situació, pel seu valor raonable corresponent al risc cobert.

La majoria de la resta d'actius i alguns passius són a tipus variable amb revisió anual del tipus d'interès aplicable; per tant, el valor raonable d'aquests actius com a conseqüència exclusivament dels moviments del tipus d'interès de mercat no serà significativament diferent al registrat en el balanç.

La resta d'actius i passius són a tipus fix; d'aquests, una part significativa té venciment residual inferior a un any i, per tant, de manera igual del cas anterior, el seu valor raonable com a conseqüència exclusiva dels moviments dels tipus d'interès de mercat no és significativament diferent al registrat en el balanç.

Els imports dels actius i passius que no s'inclouen en un dels paràgrafs anteriors, és a dir, els registrats a cost amortitzat que són a tipus fix amb venciment residual superior a un any i no coberts, són poc significatius en relació amb el total de cada capítol, i, el Grup considera que el seu valor raonable, com a conseqüència exclusivament dels moviments del tipus d'interès de mercat, no serà significativament diferent del registrat en balanç.

2.2.4. Classificació i valoració dels actius i passius financers

Els instruments financers es presenten classificats en el balanç consolidat del Grup d'acord a les següents categories:

- **Actius i passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys:** aquesta categoria la integren els instruments financers classificats com cartera de negociació, així com altres actius i passius financers classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys:
  - Es consideren **actius financers inclosos en la cartera de negociació** aquells que s'adquireixen amb la intenció de realitzar-se a curt termini o que formen part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament per a la que hi ha evidència d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini i els instruments derivats que no hagin estat designats com instruments de cobertura, inclosos aquells segregats d'instruments financers híbrids en aplicació d'allò disposat en la NIC 39.
  - Es consideren **passius financers inclosos en la cartera de negociació** aquells que s'han emès amb la intenció de readquirir-los en un futur pròxim o formen part d'una cartera d'instruments financers identificats o gestionats conjuntament, per als que existeixen evidències d'actuacions recents per obtenir guanys a curt termini; les posicions curtes de valors fruit de vendes d'actius adquirits temporalment amb pacte de retrocessió no opcional o de valors rebuts en préstec; i els instruments derivats que no s'hagin designat com instruments de cobertura, inclosos aquells segregats d'instruments financers híbrids en aplicació d'allò disposat en la NIC 39.
  - Es consideren **altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys** aquells actius financers designats com tals des del seu reconeixement inicial, el valor raonable dels quals pot ser estimat de manera fiable i que compleixen alguna de les següents condicions:
    - En el cas d'instruments financers híbrids en els que sigui obligatori segregar el derivat o derivats implícits, s'ha optat per classificar, des del seu reconeixement inicial, l'instrument financer híbrid en el seu conjunt, en aquesta categoria, complint-se per a això les condicions establertes en la normativa en vigor que el derivat o derivats implícits modifiquen d'una manera significativa els fluxos d'efectiu que l'instrument financer principal hagués tingut si s'hagués considerat de manera independent al derivat o derivats implícits, i que existeixi obligació de separar comptablement el derivat o derivats implícits de l'instrument financer principal.
    - Quan per classificar un actiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant perquè amb això s'eliminen o redueixen significativament inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables) que sorgirien en la valoració d'actius o passius o pel reconeixement dels seus guanys o pèrdues amb diferents criteris.
    - Quan per classificar un actiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant a causa que existeixi un grup d'actius financers, o d'actius i passius financers, i es gestionin i el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable, d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació de l'esmentat grup també sobre la base de valor raonable al personal clau de la direcció del Grup.
  - Es consideren **altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys** aquells passius financers designats com a tals des del seu reconeixement inicial, el valor raonable dels quals pot ser estimat de manera fiable, i que compleixen alguna de les següents condicions:
    - En el cas d'instruments financers híbrids en els que sigui obligatori segregar el derivat o derivats implícits, s'ha optat per classificar, des del seu reconeixement inicial, l'instrument financer híbrid en el seu conjunt, en aquesta categoria, complint-se per a això les condicions establertes en la normativa en vigor que el derivat o derivats implícits modifiquen d'una manera significativa els fluxos d'efectiu que l'instrument financer principal hagués tingut si s'hagués considerat de manera independent al derivat o derivats implícits, i que, d'acord amb la normativa en vigor, existeix obligació de separar comptablement el derivat o derivats implícits de l'instrument financer principal.
    - Quan per classificar un passiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant perquè amb això s'eliminen o redueixen significativament inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables) que sorgirien en la valoració d'actius o passius o pel reconeixement dels seus guanys o pèrdues amb diferents criteris.
    - Quan per classificar un passiu financer en aquesta categoria s'obtingui informació més rellevant a causa que existeixi un grup de passius financers, o d'actius i passius financers, i es gestionin i el seu rendiment s'avalui sobre la base del seu valor raonable, d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es faciliti informació de l'esmentat grup també sobre la base de valor raonable al personal clau de la direcció del Grup.

Els instruments financers classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es valoren inicialment pel seu valor raonable. Posteriorment les variacions produïdes en l'esmentat valor raonable es registren amb contrapartida en l'epígraf de "Resultat d'operacions financeres (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidada, a excepció de les variacions en l'esmentat valor raonable degudes als rendiments meritats de l'instrument financer diferent dels derivats de negociació, que es registraran en els epígrafs de "Interessos i rendiments assimilats", "Interessos i càrregues assimilades" o "Rendiment d'instruments de capital" de l'esmentat compte de pèrdues i guanys consolidada, atenent a la seva naturalesa. Els rendiments dels instruments de deute inclosos en aquesta categoria es calculen aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu.

No obstant això l'anterior, els derivats financers que tenen com actiu subjacent instruments de capital el valor raonable dels quals no pot determinar-se de manera prou objectiva i es liquiden mitjançant lliurament dels mateixos, apareixen valorats en els presents comptes anuals consolidats pel seu cost.

- **Cartera d'inversió a venciment:** en aquesta categoria s'inclouen valors representatius de deute negociats en un mercat actiu, amb venciment fix i fluxos d'efectiu d'import determinat o determinable que el Grup manté, des de l'inici i en qualsevol data posterior, amb intenció i amb la capacitat financera de mantenir-los fins al seu venciment.

Els valors representatius de deute inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment al seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidada mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit en la NIC 39. Posteriorment es valoren al seu cost amortitzat, calculat mitjançant el tipus d'interès efectiu dels mateixos.

Els interessos meritats per aquests valors, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren en l'epígraf "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys consolidada. Les diferències de canvi dels valors denominats en divisa diferent de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.4. Les possibles pèrdues per deteriorament sofertes per aquests valors es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.8.

Durant l'exercici 2009, el Grup no ha mantingut valors en aquesta categoria.

- **Inversions creditícies:** En aquesta categoria s'inclouen els valors no cotitzats representatius de deute, el finançament prestada a tercers amb origen en les activitats típiques de crèdit i préstec realitzades per les entitats consolidats i els deutes contrets amb elles pels compradors de béns i pels usuaris dels serveis que presten. S'inclouen també en aquesta categoria les operacions d'arrendament financer en les que les societats consolidats actuen com arrendadores.

Els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import de les comissions i dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, i que, d'acord amb allò disposat en la NIC 39, deguin imputar-se al compte de pèrdues i guanys consolidada mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu fins al seu venciment. Amb posterioritat a la seva adquisició, els actius adquirits en aquesta categoria es valoren al seu cost amortitzat.

Els actius adquirits a descompte es comptabilitzen per l'efectiu desemborsat i la diferència entre el seu valor de reemborsament i l'esmentat efectiu desemborsat es reconeix com ingressos financers conforme al mètode del tipus d'interès efectiu durant el període que resta fins al venciment.

En termes generals, és intenció de les societats consolidats mantenir els préstecs i crèdits que tenen concedits fins al seu venciment final, raó per la qual es presenten en el balanç de situació consolidat pel seu cost amortitzat.

Els interessos meritats per aquests actius, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren en l'epígraf "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys consolidada. Les diferències de canvi dels actius denominats en divisa diferent de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.4. Les possibles pèrdues per deteriorament sofertes per aquests actius es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.8. Els valors representatius de deute inclosos en operacions de cobertura de valor raonable es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.3.

- **Actius financers disponibles per a la venda:** En aquesta categoria s'inclouen els valors representatius de deute i instruments de capital propietat del Grup no inclosos en altres categories.

Els instruments inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidada mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit en la NIC 39, fins al seu venciment, llevat que els actius financers no tinguin venciment fix, casen el qual s'imputen

al compte de pèrdues i guanys quan es produeixi el seu deteriorament o es produeixi la seva baixa del balanç consolidat. Posteriorment a la seva adquisició, els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren pel seu valor raonable.

No obstant això, els instruments de capital el valor raonable dels quals no pugui determinar-se de manera prou objectiva apareixen valorats en aquests comptes anuals consolidats pel seu cost, net dels possibles deterioraments del seu valor, calculat d'acord als criteris explicats en la Nota 2.8.

Les variacions que es produeixen en el valor raonable dels actius financers classificats com disponibles per a la venda corresponents als seus interessos o dividends meritats, es registren amb contrapartida en els epígrafs "Interessos i rendiments assimilats" (calculats en aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu) i "Rendiment d'instruments de capital" del compte de pèrdues i guanys consolidada, respectivament. Les pèrdues per deteriorament que hagin pogut patir aquests instruments, es comptabilitzen d'acord amb allò disposat en la Nota 2.8. Les diferències de canvi dels actius financers denominats en divises diferents de l'euro es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.4. Les variacions produïdes en el valor raonable dels actius financers coberts en operacions de cobertura de valor raonable es valoren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.3.

La resta dels canvis que es produeixen en el valor raonable dels actius financers des del moment de la seva adquisició d'aquells títols classificats com disponibles per a la venda es comptabilitzen amb contrapartida en el patrimoni net del Grup en l'epígraf "Patrimoni net – Ajustos per valoració – Actius financers disponibles per a la venda" fins al moment en el qual es produeix la baixa de l'actiu financer, moment en el qual el saldo registrat en l'esmentat epígraf es registra en el compte de pèrdues i guanys consolidada en l'epígraf "Resultat d'operacions financeres (net)", o, posat cas que es tracti d'instruments de capital que siguin inversions estratègiques per al Grup, en el capítol "Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes.

- **Participacions:** Vegeu Nota 2.1.
- **Passius financers a cost amortitzat:** en aquesta categoria d'instruments financers s'inclouen aquells passius financers que no s'han inclòs en cap de les categories anteriors.

Els passius emesos per les entitats consolidats que, tenint la naturalesa jurídica de capital, no reuneixen les condicions per poder qualificar-se com patrimoni net, això és, bàsicament, les accions emeses per les entitats consolidats que no incorporen drets polítics i que estableixen el dret per a les seves forquilles del pagament de dividends en el cas de complir-se determinades condicions, es classifiquen com passius financers a cost amortitzat, llevat que el Grup els hagi designat com passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys en cas de complir les condicions per a això.

Els passius financers inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'emissió del passiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidada mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit en la NIC 39, fins al seu venciment. Posteriorment es valoren al seu cost amortitzat, calculat mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu definit en la NIC 39.

Els interessos meritats per aquests passius, calculats mitjançant l'aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, es registren en l'epígraf "Interessos i càrregues assimilades" del compte de pèrdues i guanys consolidada. Les diferències de canvi dels passius denominats en divisa diferent de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.4. Els passius financers inclosos en operacions de cobertura de valor raonable es registren d'acord amb allò disposat en la Nota 2.3.

No obstant això l'anterior, els instruments financers que hagin de ser considerats com actius no corrents en venda, d'acord amb allò disposat en la NIIF 5 i en la Norma 34 de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya, es presenten registrats en els estats financers consolidats d'acord als criteris explicats en la nota 2.22.

2.2.5. Reclassificació entre carteres d'instruments financers

Les reclassificacions entre carteres d'instruments financers es realitzen, exclusivament, en el seu cas, d'acord amb els següents supòsits:

- a) Llevat que es donin les excepcionals circumstàncies indicades en la lletra d) següent, els instruments financers classificats com "A valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys" no poden ser reclassificats ni dins ni fora d'aquesta categoria d'instruments financers una vegada adquirits, emesos o assumits.

Durant l'exercici 2009 no s'ha realitzat cap reclassificació com les descrites en el paràgraf anterior.

- b) Si un actiu financer, com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera deixa de classificar-se en la cartera d'inversió a venciment, es reclassifica a la categoria de "actius financers disponibles per a la venda". En aquest cas, s'aplicarà el mateix tractament a la totalitat dels instruments financers classificats en la cartera d'inversió a venciment, llevat que dita reclassificació es trobi en els supòsits permesos per la normativa aplicable (vendes molt pròximes al venciment, o una vegada cobrada la pràctica totalitat del principal de l'actiu financer, etc.).

Durant l'exercici 2009 no s'ha realitzat cap venda no permesa per la normativa aplicable d'actius financers classificats com cartera d'inversió a venciment.

- c) Com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera del Grup o, una vegada transcorreguts els dos exercicis de penalització establerts per la normativa aplicable per al supòsit de venda d'actius financers classificats en la cartera d'inversió a venciment, els actius financers (instruments de deute) inclosos en la categoria de "actius financers disponibles per a la venda" podran reclassificar-se a la de "cartera d'inversió a venciment". En aquest cas, el valor raonable d'aquests instruments financers en la data de traspàs passa a convertir-se en el seu nou cost amortitzat i la diferència entre aquest import i el seu valor de reemborsament s'imputa al compte de pèrdues i guanys consolidada aplicant el mètode del tipus d'interès efectiu durant la vida residual de l'instrument.

Durant l'exercici 2009 no s'ha realitzat cap reclassificació com les descrites en el paràgraf anterior.

- d) Des de l'exercici 2008, un actiu financer que no sigui un instrument financer derivat podrà ser classificat fora de la cartera de negociació si deixa d'estar mantingut amb el propòsit de la seva venda o recompra en el curt termini, sempre que es produeixi alguna de les següents circumstàncies:
- En rares i excepcionals circumstàncies, llevat que es tracti d'actius susceptibles d'haver-se inclòs en la categoria d'inversions creditícies. A aquests efectes, rares i excepcionals circumstàncies són aquelles que sorgeixen d'un esdeveniment particular, que és inusual i altament improbable que es repeteixi en un futur previsible.
  - Quan l'entitat tingui la intenció i capacitat financera de mantenir l'actiu financer en un futur previsible o fins al seu venciment, sempre que en el seu reconeixement inicial hagués complert amb la definició d'inversió creditícia.

De donar-se aquestes situacions, la reclassificació de l'actiu es realitza pel seu valor raonable del dia de la reclassificació, sense revertir els resultats, i considerant aquest valor com el seu cost amortitzat. Els actius així reclassificats en cap cas són reclassificats de nou a la categoria de "cartera de negociació".

Durant l'exercici 2009 no s'ha realitzat cap reclassificació com les descrites en el paràgraf anterior.

2. 3 Cobertures comptables i mitigació de riscos

El Grup utilitza derivats financers com a part de la seva estratègia per disminuir la seva exposició als riscos de tipus d'interès i de tipus de canvi de la moneda estrangera, entre d'altres. Quan aquestes operacions compleixen determinats requisits establerts en la NIC 39, les esmentades operacions són considerades com de "cobertura".

Quan el Grup designa una operació com de cobertura, ho fa des del moment inicial de les operacions o dels instruments inclosos en l'esmentada cobertura, documentant l'esmentada operació de cobertura de manera adequada d'acord amb la normativa vigent. En la documentació d'aquestes operacions de cobertura s'identifiquen l'instrument o instruments coberts i l'instrument o instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir; així com els criteris o mètodes seguits pel Grup per valorar l'eficàcia de la cobertura al llarg de tota la durada de la mateixa, atenent al risc que es pretén cobrir.

El Grup només considera com operacions de cobertura aquelles que es consideren altament eficaces al llarg de la durada de les mateixes. Una cobertura es considera altament eficaç si durant el termini previst de durada de la mateixa les variacions que es produeixin en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertura de l'instrument o dels instruments financers coberts són compensats en la seva pràctica totalitat per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o dels instruments de cobertura.

Per mesurar l'efectivitat de les operacions de cobertura definides com a tals, el Grup analitza si des de l'inici i fins al final del termini definit per a l'operació de cobertura, es pot esperar, prospectivament, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta que siguin atribuïbles al risc cobert siguin compensats gairebé completament pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o instruments de cobertura i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura hagin oscil·lat dins d'un rang de variació del vuitanta al cent vint-i-cinc per cent respecte al resultat de la partida coberta.

Les operacions de cobertura realitzades pel Grup es classifiquen en les següents categories:

- **Cobertures de valor raonable:** cobreixen l'exposició a la variació en el valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm encara no reconeguts, o d'una porció identificada dels esmentats actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble a un risc en particular i sempre que afectin al compte de pèrdues i guanys consolidada.
- **Cobertures de fluxos d'efectiu:** cobreixen la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueix a un risc particular associat amb un actiu o passiu financer o una transacció prevista altament probable, sempre que pugui afectar al compte de pèrdues i guanys consolidada.

Pel que fa específicament als instruments financers designats com partides cobertes i de cobertura comptable, les diferències en el seu valor es registren segons els següents criteris:

- En les cobertures de valor raonable, les diferències produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts - en el que es refereix al tipus de risc cobert -, es reconeixen directament en el compte de pèrdues i guanys consolidada.
- En les cobertures de fluxos d'efectiu, les diferències de valor sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren transitòriament en l'epígraf de patrimoni "Ajustos per valoració - Cobertures dels fluxos d'efectiu", i no es reconeixen com a resultats fins que les pèrdues o guanys de l'element cobert es registren com a resultats o fins a la data de venciment de l'element cobert o en determinades situacions d'interrupció de la cobertura. El resultat del derivat es registra en el mateix epígraf del compte de pèrdues i guanys en quin ho fa el resultat de l'element cobert. Els instruments financers coberts en aquest tipus d'operacions de cobertura es registren d'acord als criteris explicats en la Nota 2.2 sense cap modificació en els mateixos pel fet d'haver estat considerats com a tals instruments coberts.

En les cobertures de fluxos d'efectiu, amb caràcter general, les diferències en valoració dels instruments de cobertura, en la part eficaç de la cobertura, no es reconeixen com a resultats en el compte de pèrdues i guanys consolidada fins que les pèrdues o guanys de l'element cobert es registren en resultats o, en el cas que la cobertura correspongui a una transacció prevista altament probable que acabi en el reconeixement d'un actiu passiu no financer, es registraran com a part del cost d'adquisició o emissió quan l'actiu sigui adquirit o assumit.

Les diferències en valoració de l'instrument de cobertura corresponents a la part ineficient de les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu es registren directament en l'epígraf "Resultats d'operacions financeres (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidada adjunta.

Sense entrar en el detall individual de cada cobertura, és possible descriure breument la naturalesa dels principals riscos coberts i els instruments utilitzats agrupant-los en funció del seu objectiu de gestió:

- Microcobertures de valor raonable de dipòsits estructurats de clients: l'objectiu d'aquesta microcobertura és l'estabilització de les fluctuacions en el valor del derivat implícit en instruments financers híbrids, que poden venir provocats per canvis en les expectatives dels mercats de renda variable o tipus d'interès. El derivat implícit associat a cada operació financera inclosa en aquesta cartera, ser cobert al mercat amb una operació idèntica de signe contrari.
- Microcobertures de valor raonable de cèdules hipotecàries emeses per l'entitat: l'objectiu d'aquesta microcobertura és convertir aquests passius emesos per l'entitat a tipus fix en passius a tipus variable, de manera que siguin sensibles als moviments dels tipus d'interès de mercat, convertint-se així en elements de cobertura natural del balanç.
- Microcobertura de valor raonable de dipòsits a termini per a clients: l'objectiu d'aquesta microcobertura és convertir aquests passius a tipus fix en passius a tipus variable, de manera que siguin sensibles als moviments de tipus de interès de mercat, convertint-se així en elements de cobertura natural del balanç.

El Grup interromp la comptabilització de les operacions de cobertura com a tals quan l'instrument de cobertura venç o és venut, quan l'operació de cobertura deixa de complir els requisits per ser considerada com a tal o es procedeix a revocar la consideració de l'operació com de cobertura.

Quan d'acord amb allò disposat en el paràgraf anterior, es produeixi la interrupció de l'operació de cobertura de valor raonable, en el cas de partides cobertes valorades al seu cost amortitzat, els ajustos en el seu valor realitzats amb motiu de l'aplicació de la comptabilitat de cobertures dalt descrites s'imputen al compte de pèrdues i guanys fins al venciment dels instruments coberts, aplicant el tipus d'interès efectiu recalculat en la data d'interrupció de l'esmentada operació de cobertura.

Per la seva banda, en el cas de produir-se la interrupció d'una operació de cobertura de fluxos d'efectiu o d'inversions netes a l'estranger, el resultat acumulat de l'instrument de cobertura registrat en el capítol del patrimoni net "Ajustos per valoració" del balanç consolidat romandrà registrat en l'esmentat epígraf fins que la transacció prevista coberta s'esdevingui, moment en el qual es procedirà a imputar al compte de pèrdues o guanys o es corregirà el cost d'adquisició de l'actiu o passiu a registrar, en el cas que la partida coberta sigui una transacció prevista que culmini amb el registre d'un actiu o passiu financer.

Els derivats implícits en altres instruments financers o en altres contractes, es registren separatament com derivats quan els seus riscos i característiques no estan estretament relacionats amb els de l'instrument o contracte principal, i sempre que es pugui donar un valor raonable fiable al derivat implícit considerat de manera independent.

El reconeixement del marge per la distribució de productes derivats a clients no es realitza en el moment inicial sinó que es periodifica de manera lineal fins al venciment de l'operació.

2. 4. Operacions en moneda estrangera

2.4.1. Moneda funcional

La moneda funcional del Grup és l'euro. Conseqüentment, tots els saldos i transaccions denominats en monedes diferents a l'euro es consideren denominats en "moneda estrangera".

El desglossament del seu contravalor en milers d'euros dels principals saldos d'actiu i passiu del balanç consolidat mantinguts en moneda estrangera, atenent a la naturalesa de les partides que els integren i a les divises més significatives en les que es troben denominats és el següent:

Naturalesa dels Saldos en Moneda Estrangera	Contravalor en Milers d'euros			
	2009		2008	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Saldos en dòlars nord-americans:				
Caixa i dipòsits en bancs centrals	658	-	1.317	-
Entitats de crèdit	3.844	-	791	-
Altres sectors residents	2.488	10.065	5.757	13.711
Altres sectors no residents	-	3.121	-	3.451
Valors representatius deute	585	-	690	-
Altres	1.783	162	3.015	135
	9.358	13.348	11.570	17.297
Saldos en monedes europees:				
Caixa i dipòsits en bancs centrals	1.051	-	1.613	-
Entitats de crèdit	2.000	-	1.855	33.670
Altres sectors residents	48	949	729	879
Altres sectors no residents	-	161	-	114
Altres	65	1	110	2
	3.164	1.111	4.307	34.665
Saldos en altres monedes:				
Caixa i dipòsits en bancs centrals	676	-	741	-
Entitats de crèdit	3.966	-	526	2.548
Altres sectors residents	-	730	-	409
Altres sectors no residents	-	186	-	114
Altres	11	-	736	730
	4.653	916	2.003	3.801
Total saldos denominats en moneda estrangera	17.175	15.375	17.880	55.763

2.4.2. Criteris de conversió dels saldos en moneda estrangera

Les transaccions en moneda estrangera realitzades per les entitats consolidats o valorades pel mètode de la participació es registren inicialment en els seus respectius estats financers pel contravalor en les seves monedes funcionals resultant d'aplicar els tipus de canvi en vigor en les dates que es realitzen les operacions. Posteriorment, les entitats consolidats converteixen els saldos monetaris en moneda estrangera a les seves monedes funcionals utilitzant el tipus de canvi al tancament de l'exercici.

Així mateix:

1. Les partides monetàries es converteixen al tipus de canvi mitjà de comptat a la data de tancament.
2. Les partides no monetàries valorades al seu cost històric es converteixen a la moneda funcional al tipus de canvi de la data de la seva adquisició.
3. Les partides no monetàries valorades al seu valor raonable es converteixen a la moneda funcional al tipus de canvi de la data en què es va determinar tal valor raonable.
4. Els ingressos i despeses es converteixen al tipus de canvi mitjà del període.
5. Les operacions de compravenda de divises contra divises i de divises contra euro es converteixen als tipus de canvi fixats a la data de tancament al mercat de divises a terme amb el termini corresponent.

2.4.3. Tipus de canvi aplicats

Els tipus de canvi utilitzats pel Grup per realitzar la conversió dels saldos denominats en moneda estrangera a euros a efectes de l'elaboració dels comptes anuals consolidats, considerant els criteris anteriorment exposats, són els publicats pel banc Central Europeu a la data corresponent.

2.4.4. Registre de les diferències de canvi

Les diferències de canvi que es produeixen al convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional de les entitats consolidats i de les seves sucursals es registren, amb caràcter general pel seu import net en l'epígraf "Diferències de canvi (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidada, a excepció de les diferències de canvi produïdes en instruments financers classificats al seu valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, les quals es registren en el compte de pèrdues i guanys sense diferenciar-les de la resta de les variacions que pugui patir el seu valor raonable en el capítol "Resultat d'operacions financeres (net)".

No obstant això l'anterior, es registren en l'epígraf del patrimoni net consolidat "Ajustos per valoració – Diferències de canvi" del balanç de situació consolidat fins al moment en què aquestes es realitzin, les diferències de canvi sorgides en partides no monetàries el valor raonable de les quals s'ajusta amb contrapartida en el patrimoni net.

2. 5. Reconeixement d'Ingressos i Despeses

Seguidament es resum els criteris comptables més significatius utilitzats pel Grup per al reconeixement dels seus ingressos i despeses:

2.5.1. Ingressos i despeses per interessos, dividendes i conceptes assimilats

Amb caràcter general, els ingressos i despeses per interessos i conceptes assimilables a ells es reconeixen comptablement en funció del seu període de meritació, per aplicació del mètode d'interès efectiu definit en la NIC 39. Els dividendes percebuts d'altres societats es reconeixen com ingrés en el moment en què neix el dret a percebre'ls per les entitats consolidats, que és l'anunci oficial de pagament del dividend per part de l'òrgan pertinent de la societat.

2.5.2. Comissions, honoraris i conceptes assimilats

Els ingressos i despeses en concepte de comissions i honoraris assimilats, que no hagin de formar part del càlcul del tipus d'interès efectiu de les operacions i/o que no formin part del cost d'adquisició d'actius o passius financers diferents dels classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys amb criteris diferents segons sigui la seva naturalesa. Els més significatius són:

- Els vinculats a l'adquisició d'actius i passius financers valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, els quals es reconeixen en el compte de resultats en el moment del seu pagament.
- Els que tenen el seu origen en transaccions o serveis que es prolonguen al llarg del temps, els quals es comptabilitzen en el compte de resultats durant la vida de tals transaccions o serveis.
- Els que responen a un acte singular, els quals s'imputen al compte de resultats quan es produeix l'acte que els origina.

Les comissions pagades o cobrades per serveis financers, amb independència de la denominació que rebin contractualment, es classifiquen a efectes comptables entre financeres i no financeres.

Les comissions financeres, com les d'obertura en la concessió de préstecs i crèdits, formen part del rendiment o cost efectiu d'una operació financera i es reconeixen en el mateix epígraf que els productes o costos financers ("Interessos

i rendiments assimilables” i “Interessos i càrregues assimilables”). Aquestes comissions s'imputen, exclosa la part compensatòria de costos directes relacionats, en el compte de pèrdues i guanys durant la vida de l'operació, com un ajust al cost o rendiment efectiu de l'operació. Si el còmput finalitza amb anterioritat, es registren en el compte de pèrdues i guanys en la data de l'esmentada finalització.

Es consideren costos directes relacionats tots aquells costos en els quals no s'hauria incorregut si no s'hagués portat a terme l'operació. L'import de les comissions liquidades que es registren com ingressos en el compte de pèrdues i guanys en concepte de compensació de costos directes relacionats no pot ser superior al 0,4% del principal de l'instrument financer, amb el límit màxim de 400 euros, reconeixent-se en la seva totalitat quan l'import no sigui superior a 90 euros.

Les comissions no financeres són les derivades de les prestacions de serveis que es realitzen durant un període de temps o per prestació d'un servei que s'executi en un acte singular.

2.5.3. Ingressos i despeses no financers

Es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

2.5.4. Cobraments i pagaments diferits en el temps

Es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament a taxes de mercat els fluxos d'efectiu previstos.

2. 6. Compensacions de saldos

Només es compensen dintre seu - i, consegüentment, es presenten en el balanç de situació consolidat pel seu import net - els saldos deutors i creditors amb origen en transaccions que, contractualment o per imperatiu d'una norma legal, contemplen la possibilitat de compensació i es té la intenció de liquidar-los pel seu import net o de realitzar l'actiu i procedir al pagament del passiu de manera simultània.

2. 7. Transferències d'actius financers

El tractament comptable de les transferències d'actius financers està condicionat per la manera com es traspassen a tercers els riscos i beneficis associats als actius que es transfereixen:

- Si els riscos i beneficis dels actius transferits es traspassen substancialment a tercers - cas de les vendes incondicionals, de les vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de la recompra, de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diners, de les titulitzacions d'actius que les que el cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars i altres casos similars -, l'actiu financer transferit es dóna de baixa del balanç; reconeixent-se simultàniament qualsevol dret o obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i beneficis associats a l'actiu financer transferit - cas de les vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més un interès, dels contractes de préstec de valors en els quals el prestatari té l'obligació de tornar els mateixos o similars actius, les titulitzacions d'actius financers en les que es mantinguin finançaments subordinades o un altre tipus de millores creditícies que absorbeixin substancialment les pèrdues creditícies esperades per als actius titulitzats i altres casos anàlegs -, l'actiu financer transferit no es dóna de baixa del balanç i se'l continua valorant amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència. Per contra, es reconeixen comptablement, sense compensar-se entre si:
  - Un passiu financer associat per un import igual al de la contraprestació rebuda; que es valora posteriorment al seu cost amortitzat; o, posat cas que es compleixin els requisits anteriorment indicats per a la seva classificació com altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, al seu valor raonable, d'acord amb els criteris anteriorment indicats per a aquesta categoria de passius financers.
  - Tant els ingressos de l'actiu financer transferit però no donat de baixa com les despeses del nou passiu financer.
- Si ni es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i beneficis associats a l'actiu financer transferit - cas de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa que no estan profundament dins ni fora de diners, de les titulacions d'actius financers en les que el cedent assumeix un finançament subordinada o un altre tipus de millores creditícies d'una banda de l'actiu transferit i altres casos semblants -, es distingeix entre:

- Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit: en aquest cas, es dona de baixa del balanç l'actiu transferit i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
- Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit: el continua reconeixent en el balanç per un import igual a la seva exposició als canvis de valor que pugui experimentar i reconeix un passiu financer associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat serà el cost amortitzat dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu valor raonable

D'acord amb l'anterior, els actius financers només es donen de baixa del balanç quan s'han extingit els fluxos d'efectiu que generen o quan s'han transferit substancialment a tercers els riscos i beneficis que porten implícits.

En la Nota 33.4 es resum les circumstàncies més significatives de les principals transferències d'actius que es trobaven en vigor al tancament de l'exercici 2009 que no han suposat la baixa dels actius del balanç de situació consolidat.

2. 8. Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer es considera deteriorat - i, consegüentment, es corregeix el seu valor en llibres per reflectir l'efecte del seu deteriorament - quan existeix una evidència objectiva que s'han produït esdeveniments que donen lloc a:

- En el cas d'instruments de deute (crèdits i valors representatius de deute), un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar-se la transacció.
- En el cas d'instruments de capital, que no pugui recuperar-se íntegrament el seu valor en llibres. La disminució del valor raonable per sota del cost d'adquisició no constitueix per si de cas mateix una evidència de deteriorament.

En aquest sentit, entre les situacions que de produir-se són considerades pel Grup com evidències objectives que un instrument financer es pot trobar deteriorat, i que dona lloc a una anàlisi específic dels esmentats instruments financers amb vista a determinar l'import del seu possible deteriorament, es troben les indicades en la NIC 39.59 i en particular, per als instruments de deute, els indicats en l'Annex IX de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya. Entre aquestes situacions que constitueixen per al Grup una evidència objectiva del possible deteriorament d'un instrument financer es troben les següents:

- dificultats financeres significatives de l'emissor o de l'obligat al pagament;
- incompliments de les clàusules contractuals, com ara impagats o retards en el pagament dels interessos o el principal;
- quan el Grup, per raons econòmiques o legals relacionades amb dificultats financeres del prestatari, atorga al prestatari concessions o avantatges que en un altre cas no hagués atorgat, sempre aplicant per a això els requisits establerts per la legislació aplicable a la Caixa;
- quan es consideri probable que el prestatari entri en una situació concursal o en qualsevol altra situació de reorganització financera relacionades amb dificultats per fer front als seus compromisos de pagament;
- la desaparició d'un mercat actiu per a l'actiu financer en qüestió, a causa de dificultats financeres del deutor o de la contrapart del risc contret pel Grup, o
- si les dades observables indiquen que existeix una disminució en els fluxos d'efectiu estimats futurs en un grup d'actius financers de característiques homogènies des del reconeixement inicial d'aquells, encara que la disminució no pugui ser encara identificada amb actius financers individuals del grup, incloent entre tals dades:
  - i) canvis adversos en les condicions de pagament dels prestataris del grup (per exemple, un número creixent de retards en els pagaments o un número creixent de prestataris per targetes de crèdit que hagin aconseguit el seu límit de crèdit i estiguin pagant l'import mensual mínim, deutors que presentin una estructura financera inadequada o qualsevol altre tipus de dificultats per fer front als seus compromisos de pagament, etc.), o
  - ii) condicions econòmiques locals o nacionals que es correlacionen amb impagats en els actius del grup (per exemple, un increment en la taxa de desocupació a l'àrea geogràfica dels prestataris, un descens en el preu de les propietats hipotecades a l'àrea rellevant, o canvis adversos en les condicions del sector que afectin als prestataris del grup, etc.).

- Per als instruments de patrimoni, es pren en consideració la informació sobre els canvis significatius que, amb un efecte advers, hagin tingut lloc a l'entorn tecnològic, de mercat, econòmic o legal en el que operi l'emissor, i les situacions específiques que afecten a les entitats en les quals s'inverteix i que puguin indicar que el cost de la inversió en l'instrument de patrimoni pot no ser recuperable. Un descens prolongat o significatiu en el valor raonable d'una inversió en un instrument de patrimoni per sota del seu cost també és una evidència objectiva de deteriorament del valor, si bé requereix per part del Grup l'anàlisi corresponent de si tal disminució es correspon realment amb un deteriorament de la inversió que porti a la conclusió que no es recuperarà l'import invertit pel Grup.

Com criteri general, la correcció del valor en llibres dels instruments financers per causa del seu deteriorament s'efectua amb càrrec a la compte de pèrdues i guanys consolidada del període en el qual tal deteriorament es manifesta i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, en cas de produir-se, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidada del període en el qual el deteriorament s'elimina o es redueix, excepte per als instruments de capital classificats com disponibles per a la venda, per als que les recuperacions es reconeixen en l'epígraf "Patrimoni net – Ajustos per valoració".

Quan es considera remota la recuperació de qualsevol import registrat, aquest s'elimina del balanç de situació consolidat, sense perjudici de les actuacions que puguin portar a terme les entitats consolidats per intentar aconseguir el seu cobrament fins que no s'hagin extingit definitivament els seus drets; sigui per prescripció, condonació o altres causes.

A continuació es presenten els criteris aplicats pel Grup per determinar les possibles pèrdues per deteriorament existents en cadascuna les diferents categories d'instruments financers, així com el mètode seguit per al càlcul de les cobertures comptabilitzades per l'esmentat deteriorament:

2.8.1. Instruments de deute valorats al seu cost amortitzat

L'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix amb la diferència positiva entre els seus respectius valors en llibres i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzats es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs.

En l'estimació dels fluxos d'efectiu futurs dels instruments de deute es tenen en consideració:

- La totalitat dels imports que està previst obtenir durant la vida romanent de l'instrument; fins i tot, si és procedent, dels quals puguin tenir el seu origen en les garanties amb les quals compti (una vegada deduïts els costos necessaris per a la seva adjudicació i posterior venda). La pèrdua per deteriorament considera l'estimació de la possibilitat de cobrament dels interessos meritats, vençuts i no cobrats.
- Els diferents tipus de risc que estigui subjecte cada instrument, i
- Les circumstàncies en les quals previsiblement es produiran els cobraments.

Posteriorment, els esmentats fluxos d'efectiu s'actualitzen al tipus d'interès efectiu de l'instrument (si el seu tipus contractual fos fix) o al tipus d'interès contractual efectiu en la data de l'actualització (quan aquest sigui variable).

Pel que fa específicament a les pèrdues per deteriorament que porten la seva causa en la materialització del risc d'insolvència dels obligats al pagament (risc de crèdit), un instrument de deute pateix deteriorament per insolvència:

- Quan s'evidència un enviliment en la capacitat de pagament de l'obligat a fer-ho, bé sigui posat de manifest per la seva morositat o per raons diferents d'aquesta, i/ o
- Per materialització del "risc-país", entenent com a tal el risc que concorre en els deutors residents en un país per circumstàncies diferents del risc comercial habitual.

El procés d'avaluació de les possibles pèrdues per deteriorament d'aquests actius es porta a terme:

- Individualment, per a tots els instruments de deute significatius i per als que, no sent significatius, no són susceptibles de ser classificats en grups homogenis d'instruments de característiques similars atenent al tipus d'instrument, sector d'activitat del deutor i àrea geogràfica de la seva activitat, tipus de garantia, antiguitat dels imports vençuts, etc.
- Col·lectivament: El Grup estableix diferents classificacions de les operacions en atenció a la naturalesa dels obligats al pagament i de les condicions del país que resideixen, situació de l'operació i tipus de garantia amb la qual compte, antiguitat de la morositat, etc. i fixa per a cadascun d'aquests grups de risc les pèrdues per

deteriorament (“pèrdues identificades”) que han de ser reconegudes en els comptes anuals consolidats de les entitats.

Adicionalment a les pèrdues identificades, el Grup reconeix una pèrdua global per deteriorament dels riscos classificats en situació de “normalitat” - i que, per tant, no hagin estat identificades específicament. Aquesta pèrdua es quantifica per aplicació dels paràmetres establerts per Banc d'Espanya d'acord amb la seva experiència i de la informació que té del sector bancari espanyol.

D'altra banda, els instruments de deute i risc contrapart que, sense complir els criteris per classificar-los individualment com dubtosos, presenten debilitats que poguessin significar pèrdues per a la Caixa superiors a la cobertura per deteriorament dels riscos en seguiment especial, es classifiquen com risc subestàndard.

El reconeixement en el compte de pèrdues i guanys de la meritació d'interessos, s'interromp per a tots els elements de deute classificats com dubtosos, ja sigui per impagats superiors a tres mesos o perquè existeixen signes de deteriorament.

2.8.2. Instruments de deute classificats com disponibles per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival, en el seu cas, a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor raonable; una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys.

En el cas de pèrdues per deteriorament sorgides per raó d'insolvència de l'emissor dels títols de deute classificats com disponibles per a la venda, el procediment seguit pel Grup per al càlcul de les esmentades pèrdues coincideix amb el criteri explicat anteriorment en l'apartat 2.8.1 per als instruments de deute valorats al seu cost amortitzat.

Per identificar actius deteriorats s'han seguit els criteris establerts per la NIC 39 en els paràgrafs 59 a 61 i en la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya.

Entre els indicis de deteriorament considerats per als instruments de deute cotitzats i no cotitzats, destaquen:

- Dificultats financeres significatives de l'emissor o de l'obligat.
- Incompliments de les clàusules contractuals, com ara impagats o retards en el pagament dels interessos o el principal.
- Sigui cada vegada més probable que el prestatari entri en una situació concursal o en qualsevol altra situació de reorganització financera.

Quan existeix una evidència objectiva que les diferències negatives sorgides en la valoració d'aquests actius tenen el seu origen en un deteriorament dels mateixos, aquestes deixen de presentar-se en l'epígraf del patrimoni net del Grup “Ajust al patrimoni per Valoració - Actius financers disponibles per a la venda” i es registren per tot l'import acumulat fins aleshores en el compte de pèrdues i guanys consolidada. De recuperar-se posteriorment la totalitat o part de les pèrdues per deteriorament, el seu import es reconeixeria en el compte de pèrdues i guanys del període que es produeix la recuperació.

De la mateixa forma, les diferències negatives sorgides en la valoració dels instruments de deute que siguin classificats com “actius no corrents en venda” que es trobessin registrades dins del patrimoni net consolidat del Grup es consideren realitzades i, conseqüentment, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidada en el moment en el qual es produeix la classificació dels actius com “no corrents en venda”.

2.8.3. Instruments de capital classificats com disponibles per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival, en el seu cas, a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor raonable; una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys.

Els criteris seguits per al registre de les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital classificats com disponibles per a la venda són similars als aplicables a “instruments de deute” (segons s'expliquen en la Nota 2. 8. 2); estalvi pel fet que qualsevol recuperació que es produeixi de tals pèrdues es reconeix en l'epígraf “Ajustos al patrimoni per valoració - Actius financers disponibles per a la venda”.

Per identificar actius deteriorats s'han seguit els criteris establerts per la NIC 39 en els paràgrafs 59 a 61 i en la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya.

Entre els indicis de deteriorament considerats per als instruments de capital cotitzats i no cotitzats, destaquen:

- Dificultats financeres significatives de l'emissor o de l'obligat.
- Sigui cada vegada més probable que el prestatari entri en una situació concursal o en qualsevol altra situació de reorganització financera.
- S'hagi produït un descens significatiu en el valor raonable: Estimació del concepte de descens significatiu en el valor raonable de l'actiu: 40%.
- S'hagi produït un descens prolongat en el valor raonable: Estimació del concepte de descens prolongat en el valor raonable: 18 mesos.

2.8.4. Instruments de capital valorats a cost

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital valorats al seu cost d'adquisició equivalen a la diferència entre el seu valor en llibres i el valor actual dels fluxos de caixa futurs esperats, actualitzats al tipus de rendibilitat de mercat per a altres valors similars.

Les pèrdues per deteriorament d'aquests actius es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidada del període en el qual es manifesten, minorant directament el cost de l'instrument. Aquestes pèrdues només poden recuperar-se posteriorment en el cas de venda dels actius.

L'estimació i comptabilització de les pèrdues per deteriorament de les participacions en entitats associades, les quals, als efectes de l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats, no tenen la consideració de "Instruments financers" es realitzen utilitzant els criteris descrits en la Nota 2.1. anterior.

2.8.5. Instruments de participacions en entitats multigrup i associades.

L'estimació i comptabilització de les pèrdues per deteriorament de les participacions en entitats multigrup i associades, que no tinguin la consideració d'instruments financers, es realitza utilitzant mètodes de valoració generalment acceptats.

2. 9. Garanties financeres i provisions constituïdes sobre les mateixes

Es consideren "Garanties financeres" els contractes que exigeixen que l'entitat efectui pagaments específics per reemborsar al creditor per la pèrdua en la qual incorre quan un deutor específic incompleixi la seva obligació de pagament d'acord amb les condicions, originals o modificades, d'un instrument de deute, amb independència de la seva forma jurídica, que pot ser, entre d'altres, la de fiança, aval financer, contracte d'assegurança o derivat de crèdit

En el moment del seu registre inicial, el Grup comptabilitza el contracte de garantia financera en la partida "altres passius financers" pel seu valor raonable més els costos de la transacció que siguin directament atribuïbles a la seva emissió. Al començament, i llevat d'evidència en contrari, el valor raonable dels contractes de garantia financera emesos a favor d'un tercer no vinculat, dins d'una transacció aïllada en condicions d'independència mútua, serà la prima rebuda més, en el seu cas, el valor actual dels fluxos d'efectiu a rebre, utilitzant un tipus d'interès similar al d'actius financers concedits per l'entitat amb similar termini i risc; simultàniament, reconeixerà com un crèdit en l'actiu el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs pendents de rebre utilitzant el tipus d'interès anteriorment citat.

Amb posterioritat al reconeixement inicial, els contractes es tractaran d'acord amb els següents criteris, sense perjudici d'allò disposat en el següent apartat:

- a) El valor de les comissions o primes a rebre per garanties financeres s'actualitzarà registrant les diferències en el compte de pèrdues i guanys com un ingrés financer.
- b) El valor dels contractes de garantia financera que no s'hagin qualificat com dubtosos serà l'import inicialment reconegut en el passiu menys la part imputada al compte de pèrdues i guanys linealment al llarg de la vida esperada de la garantia o amb un altre criteri, sempre que aquest reflecteixi més adequadament la percepció dels beneficis i riscos econòmics de la garantia.

La classificació com dubtós d'un contracte de garantia financera implicarà la seva reclassificació a la partida "Provisions per a riscos i compromisos contingents". Les provisions constituïdes, en el seu cas, sobre aquests instruments es troben comptabilitzades en l'epígraf "Provisions – Provisions per a riscos i compromisos contingents" del passiu del balanç de situació. La dotació i recuperació de les esmentades provisions es registra amb contrapartida en el capítol "Dotacions a provisions (net)" del compte de pèrdues i guanys.

2. 10. Comptabilització de les operacions d'arrendament

2.10.1. Arrendaments financers

Es consideren operacions d'arrendament financer aquelles en les que substancialment tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari.

Quan les entitats consolidats actuen com arrendadores d'un bé en una operació d'arrendament financer, la suma dels valors actuals dels imports que rebran de l'arrendatari més el valor residual garantit, habitualment el preu d'exercici de l'opció de compra de l'arrendatari a la finalització del contracte, es registra com un finançament prestada a tercers, per la qual cosa s'inclou en el capítol "Inversions creditícies" del balanç de situació consolidat, d'acord amb la naturalesa l'arrendatari.

Quan les entitats consolidats actuen com arrendatàries en una operació d'arrendament financer, presenten el cost dels actius arrendats en el balanç de situació consolidat, segons la naturalesa del bé objecte del contracte, i, simultàniament, un passiu pel mateix import (que serà el menor del valor raonable del ben arrendat o de la suma dels valors actuals de les quantitats a pagar a l'arrendador més, en el seu cas, el preu d'exercici de l'opció de compra). Aquests actius s'amortitzen amb criteris similars als aplicats al conjunt dels actius materials d'ús propi del Grup (vegeu Nota 2.15).

En ambdós casos, els ingressos i despeses financeres amb origen en aquests contractes s'abonen i carreguen, respectivament, al compte de pèrdues i guanys consolidada en els epígrafs "Interessos i rendiments assimilats " i "Interessos i càrregues assimilades", respectivament, aplicant per estimar la seva meritació mètode el tipus d'interès efectiu de les operacions calculat d'acord amb allò disposat en la NIC 39.

2.10.2. Arrendaments operatius

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del ben arrendat i substancialment tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé romanen en l'arrendador.

Quan les entitats consolidats actuen com arrendadores en operacions d'arrendament operatiu, presenten el cost d'adquisició dels béns arrendats en l'epígraf "Actiu Material"; bé com "Inversions immobiliàries" bé com "Actiu Material - Cedit en arrendament operatiu", depenent de la naturalesa dels actius objecte de l'esmentat arrendament. Aquests actius s'amortitzen d'acord amb les polítiques adoptades per als actius materials similars d'ús propi i els ingressos procedents dels contractes d'arrendament es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidada de manera lineal en l'epígraf "Altres productes d'explotació – Vendes i ingressos de prestació de serveis no financers".

Quan les entitats consolidats actuen com arrendatàries en operacions d'arrendament operatiu, les despeses de l'arrendament incloent incentius concedits, en el seu cas, per l'arrendador, es carreguen linealment als seus comptes de pèrdues i guanys consolidada en l'epígraf "Unes altres despeses generals d'administració".

2. 11. Patrimonis gestionats

Els patrimonis gestionats per les societats consolidats que són propietat de tercers no s'inclouen en el balanç de situació consolidat. Les comissions generades per aquesta activitat s'inclouen en el saldo del capítol "Comissions percebudes" del compte de pèrdues i guanys consolidada. En la Nota 33.3 es facilita informació sobre els patrimonis de tercers gestionats pel Grup a 31 de desembre de 2009 i durant l'exercici acabat en aquesta data.

2. 12. Fons d'inversió i fons de pensions gestionats pel Grup

Els fons d'inversió i els fons de pensions gestionats per les societats consolidats no es presenten registrats en el balanç consolidat del Grup, en ser propietat de tercers el patrimoni dels mateixos (vegeu Nota 33.3). Les comissions meritades en l'exercici pels diversos serveis prestats a aquests fons per les societats del Grup (serveis de gestió de patrimonis, dipòsit de carteres, etc.) es troben registrades en l'epígraf "Comissions percebudes" del compte de pèrdues i guanys consolidada.

2. 13. Despeses de personal

2.13.1. Compromisos post-ocupació: pensions, subsidis al personal i prejubilacions

D'acord amb el conveni col·lectiu i els acords laborals vigents, Caixa d'Estalvis del Penedès ha de complementar les percepcions de la Seguretat Social que corresponen als seus empleats en cas de jubilació, viduïtat, orfanat, incapacitat permanent o gran invalidesa.

Com a conseqüència de l'acord laboral de 6 de juliol de 2001, es va pactar la liquidació del sistema anterior de previsió social per al personal actiu transformant-lo en un sistema d'aportació definida, reconeixent-se uns serveis passats,

l'import dels quals va ser aportat en la seva totalitat, a 31 de desembre de 2001, al pla de pensions "CEP Empleats – Pla Pensions" (integrat a Penedès Pensió Empleats, Fons de Pensions), i a pòlisses d'assegurances contractades a l'efecte i adaptades al RD 1588/1999. Així mateix, també en l'exercici 2001 van ser exterioritzats els compromisos per pensions amb el personal passiu coberts fins aquell moment mitjançant fons intern, a través de la contractació d'una pòlissa d'assegurances adaptada. La pòlissa d'assegurances contractada amb el personal per compromisos per pensions es troba registrada en l'actiu, sota l'epígraf "Contractes d'assegurances vinculats a pensions", com un contracte d'assegurances i amb contrapartida en les provisions per a fons de pensions del passiu (vegeu Nota 2.19).

A 31 de desembre de 2009 i 2008, l'Entitat tenia coberts íntegrament els seus compromisos per pensions meritades, ja sigui a través del pla de pensions o a través de les pòlisses d'assegurances subscrites.

Les aportacions al fons de pensions i les primes d'assegurances meritades en l'exercici 2009 han ascendit a 6.081 milers d'euros (7.784 milers d'euros en l'exercici 2008), de les quals 6.083 milers d'euros es registren en l'epígraf "Despeses d'Administració - Despeses de personal" (7.755 milers d'euros en l'exercici 2008) i (2) milers d'euros en l'epígraf "Dotacions a les provisions (net)" (29 milers d'euros en l'exercici 2008), dels comptes de pèrdues i guanys consolidats de cada exercici (vegeu Notes 46 i 49).

2.13.2. Mort i invalidesa en actiu.

Les contingències complementàries per riscos d'invalidesa, orfandat i viduïtat del seu personal actiu, estan cobertes tant en l'exercici 2009 com en el 2008, per una pòlissa d'assegurança col·lectiva de vida contractada amb una asseguradora externa, el prenedor de la qual és el pla de pensions. La durada del contracte és d'un any, entenenent-se prorrogat per períodes anuals, llevat que alguna de les parts ho denunciï en el termini marcat.

2.13.3. Indemnitzacions per cessament.

D'acord amb la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, quan Caixa Penedès estigui compromesa a rescindir, de manera demostrable, el vincle que la uneix amb els seus empleats abans de la data normal de jubilació o bé a pagar indemnitzacions com a resultat d'una oferta per incentivar la rescissió voluntària per part d'utilitzats, haurà de reconèixer aquestes indemnitzacions per acomiadament previstes com una provisió. Ja que no hi ha cap pla de reducció de personal, no ha calgut la creació de la provisió per aquest concepte.

2.13.4. Facilitats creditícies als empleats

D'acord amb allò disposat en la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya, es consideren retribucions monetàries les facilitats que la Caixa manté amb els seus empleats en condicions per sota de mercat. Aquestes facilitats s'estimen per la diferència entre les condicions de mercat i les pactades i es registren en l'epígraf "Despeses d'Administració - Despeses de personal", amb contrapartida en l'epígraf "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys consolidada adjunta.

2.14. Impost sobre beneficis

La despesa per l'Impost sobre Societats espanyol es reconeix en el compte de pèrdues i guanys consolidada, excepte quan sigui conseqüència d'una transacció els resultats de la qual es registren directament en el patrimoni net. En aquest supòsit, l'impost sobre beneficis també es registra amb contrapartida en el patrimoni net del Grup.

La despesa per impost sobre beneficis de l'exercici es calcula com l'impost a pagar respecte al resultat fiscal de l'exercici, ajustat per l'import de les variacions produïdes durant l'exercici en els actius i passius registrats derivats de diferències temporàries, dels crèdits per deduccions i bonificacions fiscals i de les possibles bases imposables negatives (vegeu la Nota 26).

Existeix una diferència temporària quan existeix una diferència entre el valor en llibres i la base fiscal d'un element patrimonial. Es considera com a base fiscal d'un element patrimonial l'import atribuït al mateix a efectes fiscals. Es considera una diferència temporària imposable aquella que generarà en el futur l'obligació per al Grup de realitzar algun pagament a l'administració corresponent. Es considera una diferència temporària deduïble aquella que generarà per al Grup algun dret de reemborsament o un menor pagament a realitzar a l'administració corresponent en el futur.

Els crèdits per deduccions i bonificacions i els crèdits per bases imposables negatives són imports que, havent-se produït o realitzat l'activitat o obtingut el resultat per generar el seu dret, no s'apliquen fiscalment en la declaració corresponent fins al compliment dels condicionants establerts en la normativa tributària per a això, considerant-se probable per part del Grup la seva aplicació en exercicis futurs.

Es consideren actius i passius per impostos corrents aquells impostos que es preveuen recuperables o pagadors, respectivament, de l'Administració corresponent en un termini que no excedeix als 12 mesos des de la data del seu registre. Per la seva part, es consideren actius o passius per impostos diferents aquells imports que s'espera recuperar o pagar, respectivament, de l'administració corresponent en exercicis futurs.

Es reconeixen passius per impostos diferits per a totes les diferències temporàries imposables. No obstant això l'anterior, es reconeix un passiu per impostos diferits per a les diferències temporàries imposables derivades d'inversions en societats dependents i empreses associades, i de participacions en negocis conjunts, estalvi quan el Grup pot controlar la reversió de les diferències temporàries i és probable que aquestes no siguin revertides en un futur previsible. Tampoc es registren passius per impostos diferits amb origen en la comptabilització d'un fons de comerç.

Per la seva part el Grup només registra actius per impostos diferits amb origen en diferències temporàries deduïbles, en crèdits per deduccions o bonificacions o per l'existència de bases imposables negatives si es compleixen les següents condicions:

- Es considera probable que les entitats consolidats vagin a tenir en el futur suficients guanys fiscals contra les que poder fer-los efectius; i
- En el cas d'actius per impostos diferits amb origen en bases imposables negatives, aquestes s'han produït per causes identificades que és improbable que es repeteixin.

No es registren ni actius ni passius amb origen en impostos diferits quan inicialment es registra un element patrimonial, que no sorgeixi en una combinació de negocis i que en el moment del seu registre no hagi afectat ni al resultat comptable ni al fiscal.

Amb ocasió de cada tancament comptable, es revisen els impostos diferits registrats (tant actius com passius) per tal de comprovar que es mantenen vigents; efectuant-se les oportunes correccions als mateixos d'acord amb els resultats de les anàlisis realitzades.

L'efecte impositiu s'ha calculat mitjançant l'aplicació del tipus impositiu vigent en l'exercici que es va originar la corresponent partida.

2. 15. Actius materials

2.15.1. Immobilitzat material

2.15.1.1. Immobilitzat material d'ús propi

L'immobilitzat d'ús propi inclou aquells actius, en propietat o adquirits en règim d'arrendament financer, que el Grup té per al seu ús actual o futur amb propòsits administratius diferents dels de l'Obra Social o per a la producció o subministrament de béns i serveis i que s'espera que siguin utilitzats durant més d'un exercici econòmic. Entre d'altres, s'inclouen en aquesta categoria els actius materials rebuts per les entitats consolidats per a la liquidació, total o parcial, d'actius financers que representen drets de cobrament enfront de tercers i als quals es preveu donar-los un ús continuat i propi. L'immobilitzat material d'ús propi es presenta valorat en el balanç consolidat al seu cost d'adquisició revalorat conforme al que s'estableix en la disposició transitòria primera de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya, tal com s'indica en la Nota 16, menys:

- La seva corresponent amortització acumulada i,
- Si és procedent, les pèrdues estimades que resulten de comparar el valor net de cada partida amb el seu corresponent import recuperable.

A aquests efectes, el cost d'adquisició dels actius adjudicats que passen a formar part de l'immobilitzat material d'ús propi del Grup, s'assimila al valor raonable dels actius financers lliurats a canvi de la seva adjudicació.

L'amortització es calcula, aplicant el mètode lineal, sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual; entenent-se que els terrenys sobre els quals s'assenten els edificis i altres construccions tenen una vida indefinida i que, per tant, no són objecte d'amortització.

Les dotacions anuals en concepte d'amortització dels actius materials es realitzen amb contrapartida en l'epígraf "Amortització" del compte de pèrdues i guanys consolidada i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització següents (determinats en funció dels anys de la vida útil estimada, com mitjana, dels diferents elements):

	Percentatge anual
Edificis d'ús propi	1%-2%
Mobiliari	10%-15%
Instal·lacions	6%-12%
Equips informàtics i les seves instal·lacions	12%-25%

Amb ocasió de cada tancament comptable, les entitats consolidats analitzen si existeixen indicis, tant interns com externs, que el valor net dels elements del seu actiu material excedeix del seu corresponent import recuperable; cas en el qual redueixen el valor en llibres de l'actiu que es tracti fins al seu import recuperable i ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al seu valor en llibres ajustat i a la seva nova vida útil romanent, en el cas de caldre una reestimació de la mateixa. Aquesta reducció del valor en llibres dels actius materials d'ús propi es realitza, en cas de caldre, amb càrrec a l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres Actius" del compte de pèrdues i guanys consolidada.

De manera similar, quan existeixen indicis que s'ha recuperat el valor d'un actiu material deteriorat, les entitats consolidats registren la reversió de la pèrdua per deteriorament comptabilitzada en períodes anteriors, mitjançant el corresponent abonament a l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres Actius" de la compten de pèrdues i guanys consolidada i ajusten en conseqüència els càrrecs futurs en concepte de la seva amortització. En cap cas, la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu pot suposar l'increment del seu valor en llibres per damunt d'aquell que tindria si no s'haguessin reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Les despeses de conservació i manteniment dels actius materials d'ús propi es carreguen als resultats de l'exercici que s'incorren, en el capítol "Despeses d'Administració - Unes altres despeses generals d'administració" del compte de pèrdues i guanys consolidada. Els costos financers incorreguts com a conseqüència del finançament dels elements de l'immobilitzat material d'ús propi s'imputen al compte de resultats en el moment de la seva meritació, no formant part del cost d'adquisició dels mateixos.

Els actius que necessiten d'un període superior a un any per estar en condicions d'ús, inclouen com a part del seu cost d'adquisició o cost de producció les despeses financeres que s'hagin meritat abans de la posada en condicions de funcionament i que hagin estat girats pel proveïdor o corresponguin a préstecs o un altre tipus de finançament aliè directament atribuïble a la seva adquisició, fabricació o construcció. La capitalització dels costos financers se suspèn, en el seu cas, durant els períodes en els quals s'interromp el desenvolupament dels actius i finalitza una vegada que s'han completat substancialment totes les activitats necessàries per preparar l'actiu per a l'ús que es destini.

2.15.1.2. *Immobilitzat material cedit en arrendament operatiu*

L'epígraf "Immobilitzat material - Cedit en arrendament operatiu" del balanç de situació consolidat recull els valors nets d'aquells actius materials diferents dels terrenys i dels immobles que s'han cedits pel grup en arrendament operatiu.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició dels actius cedits en arrendament operatiu, per a la seva amortització, per a l'estimació de les seves respectives vides útils i per al registre de les seves possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu Nota 2.15.1.1).

2.15.1.3. *Afecte a l'obra social*

A l'epígraf "Actiu material – Afecte a l'Obra Social" del balanç de situació consolidat s'inclou el valor net comptable dels actius materials afectes a l'Obra Social de la Caixa.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició dels actius afectes a l'Obra Social, per a la seva amortització, per a l'estimació de les seves respectives vides útils i per al registre de les seves possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu Nota 2.15.1.1), amb l'única excepció que els càrrecs a realitzar en concepte d'amortització i el registre de la dotació i de la recuperació del possible deteriorament que poguessin patir aquests actius no es comptabilitza amb contrapartida en el compte de pèrdues i guanys consolidada, sinó amb contrapartida en l'epígraf "Fons de l'Obra Social" del balanç de situació consolidat.

2.15.1.4. *Valor raonable de l'Immobilitzat material*

El valor raonable de l'immobilitzat material a 31 de desembre de 2009 no difereix significativament del seu valor comptable.

2.15.2. Inversions immobiliàries

L'epígraf "Inversions immobiliàries" del balanç de situació consolidat recull els valors nets dels terrenys, edificis i altres construccions que es mantenen bé per explotar-los en règim de lloguer, bé per obtenir una possible plusvàlua en la seva venda com a conseqüència dels increments que es produeixin en el futur en els seus respectius preus de mercat.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició de les inversions immobiliàries, per a la seva amortització, per a l'estimació de les seves respectives vides útils i per a les seves possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu Nota 2.15.1.1).

Els actius adjudicats pel Grup i destinats a ús continuat es valoraran d'acord a la norma vint-i-sisena de la CBE 4/2004 en el seu punt sis i set, referent a la valoració dels actius materials.

El cost dels actius materials inclou els desemborsaments incorreguts, tant inicialment en la seva adquisició o producció com posteriorment si té lloc una ampliació, substitució o millora, quan, en els dos casos, del seu ús es consideri probable obtenir beneficis econòmics futurs.

El cost d'adquisició comprèn el valor raonable de qualsevol contraprestació lliurada més el conjunt de desemborsaments dineraris, realitzats o compromesos, inclosos, si n'hi hagués, els costos directament relacionats amb la ubicació de l'actiu al lloc i en les condicions necessàries perquè pugui operar de la forma prevista per l'entitat, com ara el transport, la seva instal·lació, els honoraris professionals per serveis legals, els impostos no recuperables, així com l'estimació inicial dels costos de desmantellament, retir i rehabilitació del lloc sobre el qual s'ubicarà l'actiu, llevat que hagin de formar part del cost de les existències, i fins i tot els drets de subscripcions o opcions comprades, excloent, si ha lloc, els interessos per ajornament de pagament. El reconeixement de costos cessarà quan l'actiu estigui en condicions d'explotació en la forma prevista inicialment per l'entitat.

En el moment de l'adjudicació el Grup obté una taxació del bé adjudicat, sobre el valor activat es realitza una dotació addicional del 10%, per a la cobertura del cost de venda. Una vegada transcorregut un any des de la data d'adjudicació la provisió addicional s'incrementa fins al 20%.

Amb la finalitat de determinar l'existència de deteriorament l'entitat analitza el valor de taxació de cada element, reduint el seu valor en llibres posat cas que el seu valor net superi l'esmentat valor de taxació.

Les taxacions utilitzades pel Grup té una antiguitat inferior a sis mesos a la data dels estats financers, havent estat emeses principalment per les empreses Tinsa i Societat de Taxació.

Posat cas que l'antiguitat de la taxació sigui superior a 6 mesos a la dels estats financers el Grup utilitza un model estadístic amb la finalitat de determinar l'existència de deteriorament.

L'esmentat model estadístic estima la variació del valor de mercat de l'immoble entre la data en què es realitza la taxació inicial i la data de l'actualització. La variació s'obté aplicant un coeficient de revaloració al valor assignat inicialment a l'immoble. El coeficient de revaloració es calcula d'acord amb la diferència entre els valors mitjans de la base de dades d'una societat independent inscrita en el Registre de Societats de Taxació del Banc d'Espanya

2. 16. Actius intangibles

Es consideren actius intangibles aquells actius no monetaris identificables, encara que sense aparença física, que sorgeixen com a conseqüència d'un negoci jurídic o han estat desenvolupats internament per les entitats consolidats. Sol es reconeixen comptablement aquells actius intangibles el cost dels quals pot estimar-se de manera raonablement objectiva i dels quals les entitats consolidats estimen probable obtenir en el futur beneficis econòmics.

Els actius intangibles es reconeixen inicialment pel seu cost d'adquisició o producció i, posteriorment, es valoren al seu cost menys, segons procedeixi, la seva corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament que hagin pogut experimentar.

2.16.1. Fons de comerç

Les diferències positives entre el cost de les participacions en el capital de les entitats consolidats i valorades pel mètode de la participació respecte als corresponents valors teòric-comptables adquirits, ajustats en la data de primera consolidació, s'imputen de la següent forma:

1. Si són assignables a elements patrimonials concrets de les societats adquirides, augmentant el valor dels actius (o reduint el dels passius) els valors raonables dels quals fossin superiors (inferiors) als valors nets comptables amb els quals figuren en els seus balanços de situació de les entitats adquirides.

2. Si són assignables a actius intangibles concrets, reconeixent-los explícitament en el balanç de situació consolidat sempre que el seu valor raonable a la data d'adquisició pugui determinar-se fiablement.
3. Les diferències restants es registren com un fons de comerç, que s'assigna a una o més unitats generadores d'efectiu específiques.

Els fons de comerç - que sol es registren quan han estat adquirits a títol onerós - representen, per tant, pagaments anticipats realitzats per l'entitat adquirent dels beneficis econòmics futurs derivats dels actius de l'entitat adquirida que no siguin individual i separadament identificables i reconeixibles.

Els fons de comerç adquirits a partir de l'1 de gener de 2004 es mantenen valorats al seu cost d'adquisició i els adquirits amb anterioritat a aquesta data es mantenen pel seu valor net registrat a 31 de desembre de 2003 calculat d'acord a la normativa anteriorment aplicada pel Grup (Circular 4/1991 de Banc d'Espanya). En els dos casos, amb ocasió de cada tancament comptable es procedeix a estimar si s'ha produït en ells algun deteriorament que redueixi el seu valor recuperable a un import inferior al cost net registrat i, en cas afirmatiu, es procedeix al seu oportú sanejament, utilitzant-se com a contrapartida l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Fons de comerç i un altre actiu intangible" del compte de pèrdues i guanys consolidada.

Les pèrdues per deteriorament relacionades amb els fons de comerç no són objecte de reversió posterior.

2.16.2. Fons de comerç negatius

Les diferències negatives entre el cost de les participacions en el capital de les entitats consolidats i associades respecte als corresponents valors teòric-comptables adquirits, ajustats en la data de primera consolidació, s'imputen de la següent forma:

1. Si són assignables a elements patrimonials concrets de les societats adquirides, augmentant el valor dels passius (o reduint el dels actius) els valors raonables dels quals fossin superiors (inferiors) als valors nets comptables amb els quals figuren registrats en els seus balanços de situació de les entitats adquirides.
2. Els imports romanents es registren en el capítol "Diferència negativa en combinacions de negocis" del compte de pèrdues i guanys consolidada de l'exercici en el qual té lloc l'adquisició de capital de l'entitat consolidada o associada.

2.16.3. Altres actius intangibles

A 31 de desembre de 2009 tots els actius intangibles, diferents del fons de comerç, del Grup tenen vida definida i s'amortitzen en funció de la mateixa, aplicant-se criteris similars als adoptats per a l'amortització dels actius materials. L'amortització anual dels elements de l'immobilitzat immaterial de vida útil definida es registra en l'epígraf "Amortització" del compte de pèrdues i guanys consolidada.

Les entitats consolidats reconeixen comptablement qualsevol pèrdua que hagi pogut produir-se en el valor registrat d'aquests actius amb origen en el seu deteriorament, utilitzant-se com a contrapartida l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius" del compte de pèrdues i guanys consolidada. Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, en el seu cas, de les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són similars als aplicats per als actius materials d'ús propi (vegeu Nota 2.15.1.1).

2. 17. Existències

Aquest epígraf del balanç de situació consolidat recull els actius no financers que les entitats consolidades:

- Mantenen per a la seva venda en el curs ordinari del seu negoci,
- Tenen en procés de producció, construcció o desenvolupament amb l'esmentada finalitat, o
- Preveuen consumir-los en el procés de producció o en la prestació serveis.

Consegüentment, es consideren existències els terrenys i altres propietats diferents de les propietats immobiliàries que es mantenen per a la seva venda o per a la seva integració en una promoció immobiliària.

Les existències es valoren per l'import menor entre el seu cost - que incorpora tots els desemborsaments originats per la seva adquisició i transformació i els costos directes i indirectes en els que s'hagués incorregut per donar-los la seva condició i ubicació actuals, així com els costos financers que els siguin directament atribuïbles, sempre que necessitin un període de temps superior a un any per ser venudes, tenint en compte els criteris anteriorment assenyalats per a la capitalització de costos financers de l'immobilitzat material d'ús propi i el seu "valor net de realització". Per valor net de

realització de les existències s'entén el preu estimat de la seva alienació en el curs ordinari del negoci, menys els costos estimats per acabar la seva producció i els necessaris per portar a terme la seva venda.

El valor net de realització de les existències ha estat calculat per societats inscrites en el Registre de Societats de Taxació del Banc d'Espanya.

Tant les disminucions com, en el seu cas, les posteriors recuperacions del valor net de realització de les existències per sota del seu valor net comptable es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidada de l'exercici en el qual tenen lloc, en l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) – Altres actius".

El valor en llibres de les existències es dóna de baixa del balanç i es registra com una despesa - en el capítol "Altres Càrregues d'explotació – Variació d'existències" del compte de pèrdues i guanys consolidada.

Els actius adjudicats pel Grup registrats com existències es valoraran d'acord a la norma vint-i-setena de la CBE 4/2004 en el seu punt tres i quatre referent a la valoració de les existències:

El cost de les existències comprèn tots els costos causats en la seva adquisició i transformació, així com altres costos, directes o indirectes, en els que s'hagués incorregut per donar-los la seva condició i ubicació actuals.

El cost de les existències que no siguin intercanviables de manera ordinària, així com el dels béns i serveis produïts i segregats per a projectes específics, es determinarà identificant els seus costos individuals. Per a la resta de les existències, el cost es determinarà utilitzant la fórmula primera entrada primera sortida (FIFO) o el cost mitjana ponderat. S'utilitzarà la mateixa fórmula per a les existències que tinguin similar naturalesa i ús.

En el moment de l'adjudicació el Grup obté una taxació del bé adjudicat, sobre el valor activat es realitza una dotació addicional del 10%, per a la cobertura del cost de venda. Una vegada transcorregut un any des de la data d'adjudicació la provisió addicional s'incrementa fins al 20%.

2. 18. Operacions d'assegurances

D'acord amb les pràctiques comptables generalitzades en el sector assegurador, les entitats d'assegurances consolidats abonem a resultats els imports de les primes en el moment de l'emissió de la corresponent pòlissa d'assegurances i carreguen als seus comptes de resultats el cost dels sinistres en el moment del seu pagament. Aquestes pràctiques comptables, obliguen a les entitats asseguradores a periodificar al tancament de cada exercici tant els imports abonats als seus comptes de pèrdues i guanys i no meritats a aquesta data com els costos incorreguts no carregats als comptes de pèrdues i guanys.

Les periodificacions més significatives realitzades per les entitats consolidats en el que es refereix a les assegurances directes contractats per elles es recullen en les següents provisions tècniques:

- **Primes no consumides**, que reflecteix la prima de tarifa emesa en un exercici imputable a exercicis futurs, deduït el recàrrec de seguretats.
- **Riscos en curs**, que complementa la provisió per a primes no consumides en l'import que aquesta no sigui suficient per reflectir la valoració dels riscos i despeses a cobrir que corresponguin al període de cobertura no transcorregut a la data de tancament.
- **Prestacions**, que reflecteix les valoracions estimades de les obligacions pendents derivades dels sinistres ocorreguts amb anterioritat al tancament de l'exercici - tant si es tracta de sinistres pendents de liquidació o pagament com de sinistres pendents de declaració -, una vegada deduïts els pagaments a compte realitzats i tenint en consideració les despeses internes i externs de liquidació dels sinistres i, en el seu cas, les provisions addicionals que calguin per cobrir desviacions en les valoracions dels sinistres de llarga tramitació.
- **Assegurances de vida**, en les assegurances vida el període de cobertura de les quals és igual o inferior a l'any la provisió de primes no consumides reflecteix la prima de tarifa emesa en l'exercici imputable a exercicis futurs. En els casos en els quals aquesta provisió sigui insuficient, es calcula, complementàriament, una provisió per a riscos en curs que cobreixi la valoració dels riscos i despeses previstes en el període no transcorregut a la data de tancament de l'exercici.

En les assegurances de vida el període de cobertura de les quals és superior a l'any, la provisió matemàtica es calcula com diferència entre el valor actual actuarial de les obligacions futures de les entitats consolidats que operen en aquest ram i les del prenedor o assegurat; prenent com a base de càlcul la prima d'inventari meritada en l'exercici (constituïda per la prima pura més el recàrrec per a despeses d'administració segons bases tècniques).

- **Assegurances de vida quan el risc de la inversió ho assumeixen els prenedors de l'assegurança**, es determinen en funció dels actius específicament afectes per determinar el valor dels drets.
- **Participació en beneficis i per a extorns**, recull l'import dels beneficis meritats pels prenedors, assegurats o beneficiaris de l'assegurança i el de les primes que procedeix restituir als prenedors o assegurats, en virtut del comportament experimentat pel risc assegurat, en tant no s'hagin assignat individualment a cadascun d'aquells.

Les provisions tècniques corresponents a la reassegurança acceptat es determinen d'acord amb criteris similars als aplicats en l'assegurança directe; generalment, en funció de la informació facilitada per les companyies cedents.

Les provisions tècniques de l'assegurança directe i de la reassegurança acceptat es presenten en el balanç de situació consolidat en el capítol "Passius per Contractes d'Assegurances" (vegeu Nota 20).

Les provisions tècniques corresponents a les cessions a reasseguradors - que es calculen en funció dels contractes de reassegurança subscrits i per aplicació dels mateixos criteris que s'utilitzen per a l'assegurança directe - es presenten en el balanç de situació consolidat en el capítol "Actius per reassegurances" (vegeu Nota 15).

D'acord amb la IFRS 4, el Grup ha realitzat un test de suficiència de passiu per contractes d'assegurances que ha permès concloure que els passius registrats són suficients a la data de la formulació per fer enfront de les obligacions futures. Per poder determinar el deteriorament dels actius procedents de la reassegurança, periòdicament es comprova la solvència de les companyies amb les quals es treballa. A 31 de desembre de 2009 i 2008 no ha calgut realitzar cap provisió.

2. 19. Provisions i passius contingents

Al formular els comptes anuals de les entitats consolidats, es diferencia entre:

- Provisions: saldos creditors que cobreixen obligacions presents a la data del balanç sorgides com a conseqüència de successos passats dels quals poden derivar-se perjudicis patrimonials per a les entitats, que es consideren probables quant al seu acudit; concrets quant a la seva naturalesa però indeterminats quant al seu import i/ o moment de cancel·lació, i
- Passius contingents: obligacions possibles sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització dels quals està condicionada que ocorri, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat de les entitats consolidats.

Els comptes anuals consolidats del Grup recullen totes les provisions significatives respecte a les quals s'estima que la probabilitat que s'hagi d'atendre l'obligació és més gran que del contrari. Els passius contingents no es reconeixen en els comptes anuals consolidats, sinó que s'informa sobre els mateixos, conforme als requeriments de la NIC 37 i de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya (vegeu Nota 33.1).

Les provisions - que es quantifiquen tenint en consideració la millor informació disponible sobre les conseqüències del succés en el qual porten la seva causa i són reestimades amb ocasió de cada tancament comptable - s'utilitzen per a afrontar les obligacions específiques per a les quals van ser originalment reconegudes; procedint-se a la seva reversió, total o parcial, quan les esmentades obligacions deixen d'existir o disminueixen.

La comptabilització i l'alliberament de les provisions que es consideren necessàries d'acord als criteris anteriors es registren amb càrrec o abonament, respectivament, a l'epígraf "Dotacions a les provisions (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidada.

Les provisions es classifiquen, en funció de les obligacions que cobreixen, en:

- Provisions per a impostos i altres contingències legals: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de contingències de naturalesa fiscal i legal.
- Fons per a pensions i obligacions similars: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de les retribucions post-ocupació, incloent els compromisos contrets amb el personal passiu (vegeu Nota 2.13.1).
- Provisions per a riscos i compromisos contingents: inclou l'import de les provisions constituïdes per a la cobertura de riscos contingents, entesos com les operacions en les quals el Grup garanteix operacions d'un tercer, com a conseqüència de garanties financeres concedides o un altre tipus de contracte i compromís contingent.
- Altres provisions: inclou l'import de les restants provisions constituïdes pel Grup.

Al tancament de l'exercici 2009 es trobaven en curs diferents procediments judicials i reclamacions entaulats contra les entitats consolidats amb origen en el desenvolupament habitual de les seves activitats. Tant els assessors legals del Grup com els seus Administradors entenen que, considerant els imports provisionats pel Grup a aquests efectes, la conclusió d'aquests procediments i reclamacions no produirà un efecte significatiu en els comptes anuals dels exercicis en els quals finalitzin.

2. 20. Estats de canvi en el patrimoni net consolidat

L'estat de canvis en el patrimoni net que es presenta en aquests comptes anuals consolidats mostra el total de les variacions hagudes en el patrimoni net consolidat durant l'exercici. Aquesta informació es presenta desglossada al seu torn en dos estats: l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidat i l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat. A continuació s'expliquen les principals característiques de la informació continguda en les dues parts de l'estat:

2.20.1 Estat d'ingressos i despeses totals consolidat

En aquesta part de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat es presenten els ingressos i despeses generades pel Grup com a conseqüència de la seva activitat durant l'exercici, distingint aquells registrats com a resultats en el compte de pèrdues i guanys consolidada de l'exercici i els altres ingressos i despeses registrats, d'acord amb allò disposat en la normativa vigent, directament en el patrimoni net consolidat.

Per tant, en aquest estat es presenta:

- a) El resultat consolidat de l'exercici.
- b) L'import net dels ingressos i despeses reconeguts transitòriament com ajustos per valoració en el patrimoni net consolidat.
- c) L'import net dels ingressos i despeses reconeguts definitivament en el patrimoni net consolidat.
- d) L'impost sobre beneficis meritat pels conceptes indicats en les lletres b) i c) anteriors, estalvi per als ajustos per valoració amb origen en participacions en empreses associades o multigrup valorades pel mètode de la participació, que es presenten en termes nets.
- e) El total dels ingressos i despeses consolidats reconeguts, calculats com la suma de les lletres anteriors, mostrant de manera separada l'import atribuït a l'entitat dominant i el corresponent a interessos minoritaris.

L'import dels ingressos i despeses que corresponen a entitats valorades pel mètode de la participació registrats directament contra el patrimoni net es presenten en aquest estat, qualsevol que sigui la seva naturalesa, en la rúbrica "Entitats valorades pel mètode de la participació".

Les variacions hagudes en els ingressos i despeses reconeguts en el patrimoni net com ajustos per valoració es desglossen en:

- a) **Guanys (pèrdues) per valoració:** recull l'import dels ingressos, nets de les despeses originats en l'exercici, reconeguts directament en el patrimoni net consolidat. Els imports reconeguts en l'exercici en aquesta partida es mantenen en aquesta partida, encara que en el mateix exercici es traspassen al compte de pèrdues i guanys consolidada, al valor inicial d'altres actius o passius o es reclassifiquin a una altra partida.
- b) **Imports transferits al compte de pèrdues i guanys:** recull l'import dels guanys o pèrdues per valoració reconegudes prèviament en el patrimoni net consolidat, encara que sigui en el mateix exercici, que es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidada.
- c) **Import transferit al valor inicial de les partides cobertes:** recull l'import dels guanys o pèrdues per valoració reconegudes prèviament en el patrimoni net consolidat, encara que sigui en el mateix exercici, que es reconeixen en el valor inicial dels actius o passius com a conseqüència de cobertures de fluxos d'efectiu.
- d) **Altres reclassificacions:** recull l'import dels traspassos realitzats en l'exercici entre partides d'ajustos per valoració conforme als criteris establerts en la normativa vigent.

Els imports d'aquestes partides es presenten pel seu import brut, mostrant-se, estalvi com s'ha indicat anteriorment per a les partides corresponents a ajustos per valoració d'entitats valorades pel mètode de la participació, el seu corresponent efecte impositiu en la rúbrica "Impost sobre beneficis" de l'estat.

El resultat del Grup de l'exercici 2009, de 41.171 milers d'euros, ha d'augmentar-se en 27.277 milers d'euros, per la variació del capítol «Ajustos per Valoració» del Patrimoni Net, entre els exercicis 2009 i 2008, com a conseqüència de:

- Un increment de 39.184 milers d'euros dels actius financers disponibles per a la venda derivada dels guanys per valoració de l'exercici 2009 per import de 32.973 milions d'euros i la transferència de Minusvàlues al compte de pèrdues i guanys per la resta.
- L'increment de 1.256 milers d'euros per a les cobertures dels fluxos d'efectiu derivat de els guanys per valoració de l'exercici 2009.
- Els ajustos de valoració de les entitats integrades pel mètode de participació que generen una despesa reconeguda per import de 1.030 milers d'euros.
- La despesa reconeguda per 12.132 milers d'euros, per l'Impost sobre beneficis, registrat directament com ajustos de valoració com a conseqüència del reconeixement de beneficis i pèrdues per valoració en el Patrimoni Net.

En conseqüència, els ingressos totals reconeguts de l'exercici 2009 han estat de 68.448 milers d'euros, dels quals 67.849 milers d'euros s'atribueixen a l'entitat dominant.

2.20.2 Estat total de canvis en el patrimoni net

En aquesta part de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat es presenta la conciliació del valor en llibres a l'inici i al final de l'exercici de totes les partides del patrimoni net consolidat agrupant els moviments en funció de la seva naturalesa en les següents categories:

- a) **Ajustos per canvis en criteris comptables i correcció d'errors:** que inclou els canvis en el patrimoni net consolidat que sorgeixen com a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers amb origen en canvis en els criteris comptables o en la correcció d'errors.
- b) **Ingressos i despeses reconeguts en l'exercici:** recull, de manera agregada, el total de les partides registrades a l'estat d'Ingressos i Despeses reconeguts anteriorment indicades.
- c) **Altres variacions en el patrimoni net:** recull la resta de partides registrades en el patrimoni net, com poden ser augments o disminucions del fons de dotació, distribució de resultats, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital, traspassos entre partida del patrimoni net i qualsevol altre increment o disminució del patrimoni net consolidat.

L'augment de 49.171 milers d'euros del total de patrimoni net del Grup en l'exercici 2009 es deu als següents moviments:

- Del total patrimoni net de l'exercici 2008, s'han deduït 12.000 milers d'euros que s'han aportat a l'Obra Social.
- El total d'ingressos i despeses reconeguts ha suposat un increment de 68.448 milers d'euros, que inclou una augment de 27.277 milers d'euros dels ajustos de valoració i l'aportació del resultat per 41.171 milers d'euros.
- Finalment, s'han produït altres moviments que han rebaixat el total de patrimoni net en 7.277 milers d'euros, dels quals 6.765 milers d'euros corresponen a les reserves acumulades, incloent les corresponents a les entitats valorades pel mètode de la participació i 512 milers d'euros a interessos de minoritaris.

2. 21. Estats de fluxos d'efectiu consolidats

A l'estat de fluxos d'efectiu consolidat, s'utilitzen les següents expressions, en els següents sentits:

- Fluxos d'efectiu: entrades i sortides de diners en efectiu i dels seus equivalents; entenent per aquests equivalents les inversions a curt termini de gran liquiditat i sota risc d'alteracions en el seu valor.
- Activitats d'explotació: activitats típiques de les entitats de crèdit, així com altres activitats que no poden ser qualificades com d'inversió o de finançament. També es consideren activitats d'explotació els interessos pagats per qualsevol finançament rebuda encara que siguin considerades com activitats de finançament. Les activitats realitzades amb les diferents categories d'instruments financers que s'han assenyalat en la Nota 2.2.4 anterior són considerades, a efectes de l'elaboració d'aquest estat, activitats d'explotació, amb les excepcions de la cartera d'inversió a venciment, els passius financers subordinats i les inversions en instruments de capital classificats com disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques. A aquests efectes, es considera com estratègica aquella inversió que s'hagi realitzat amb la intenció d'establir o de mantenir una relació operativa a llarg termini amb la participada, per donar-se, entre d'altres, alguna de les situacions que podrien determinar l'existència d'influència significativa, sense que hi hagi realment l'esmentada influència significativa.

- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents, com ara actius materials, actius intangibles, participacions, actius no corrents en venda i els seus passius associats, instruments de capital classificats com disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques i instruments de deute inclosos en la cartera d'inversió a venciment.
- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en la mida i composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació, com ara els passius subordinats.

En l'exercici 2009, els fluxos d'efectiu del Grup han ascendit a (121.524) milers d'euros.

Els fluxos d'efectiu dels passius d'explotació han ascendit en el present exercici a (570.666) milers d'euros. Reducció explicada principalment per la disminució dels passius financers a cost amortitzat en 609.386 milers d'euros i, per l'increment dels altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys en 127.128 milers d'euros.

L'esmentat increment dels altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es deu en gran mesura als productes d'assegurances de vida on el risc d'inversió és assumit pel prenedor, anomenats unit-links. Quant a la reducció dels passius financers a cost amortitzat la mateixa s'explica per la reducció dels dipòsits de bancs centrals i entitats de crèdit per imports de 1.146.921 i 887.491 respectivament. Aquesta reducció ha estat compensada en gran mesura per captació de dipòsits de la clientela, que han incrementat en 1.257.138 milers d'euros.

Els fluxos d'efectiu dels actius d'explotació han ascendit en el present exercici a (132.608) milers d'euros, moviment generat, principalment, per la disminució dels actius registrats en la cartera d'inversions creditícies, per un import de 700.548 milers d'euros i, per l'increment dels altres actius d'explotació per un import de 481.038 milers d'euros.

Els fluxos d'efectiu generats pel resultat de l'exercici han estat de 344.642 milers d'euros i de 224.265 milers d'euros en els exercicis de 2009 i 2008, respectivament. L'esmentat fluxos, està compost pel resultat de l'exercici ajustat per les despeses/ingressos que no han representat moviment de fluxos d'efectiu.

Aquests ajustos corresponen bàsicament a amortitzacions, dotacions per a les provisions de caràcter ordinari i extraordinari, sanejaments i resultats de les entitats integrades pel mètode de la participació. El total dels ajustos és sensiblement superior en l'exercici 2009 respecte al 2008, pel fort increment de les dotacions que en el present exercici han ascendit a 254.627 milers d'euros.

En el present exercici els pagaments derivats de les activitats d'inversió han ascendit a 490.798 milers d'euros, generats principalment per l'increment dels actius materials classificats com inversions immobiliàries procedents de les societats instrumentals els fluxos dels quals ascendeixen a 421.569 milers d'euros.

Finalment, s'han generat fluxos d'efectiu procedents de les activitats de finançament per import de 449.102 milers d'euros, derivats bàsicament per les noves emissions de participacions preferents i obligacions subordinades per import de 510.000 milers d'euros, i l'amortització de participacions preferents per import de (61.150) milers d'euros, que es comenten en la Nota 19.5.

A efectes de l'elaboració de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat, s'han considerat com "efectiu i equivalents d'efectiu" aquelles inversions a curt termini de gran liquiditat i amb sota risc a canvis en el seu valor. D'aquesta manera, el Grup considera efectiu o equivalents d'efectiu, els següents actius i passius financers:

- L'efectiu propietat del Grup, el qual es troba registrat en l'epígraf "Caixa i Dipòsits en Bancs Centrals" del balanç consolidat. L'import de l'efectiu propietat del Grup a 31 de desembre de 2009 ascendia a 93.050 milers d'euros (118.574 milers d'euros a 31 de desembre de 2008).
- Els dipòsits bancaris a la vista registrats en els capítols "Caixa i dipòsits en bancs centrals" dels balanços consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008. L'import dels esmentats dipòsits propietat de la caixa a 31 de desembre de 2009 ascendia a 209.169 milers d'euros (305.169 milers d'euros a 31 de desembre de 2008).

2. 22. Actius no corrents en venda i passius associats amb actius no corrents en venda

El capítol "Actius no corrents en venda" del balanç consolidat recull el valor en llibres de les partides – individuals o integrades en un conjunt ("grup de disposició") o que formen part d'una unitat de negoci que es pretén alienar ("operacions en interrupció") - la venda de les quals és altament probable que tingui lloc, en les condicions en les quals tals actius es troben actualment, en el termini d'un any a comptar des de la data a la qual es refereixen els comptes anuals consolidats.

També es consideren com actius no corrents en venda aquelles participacions en empreses associades o negocis conjunts que compleixin els requisits esmentats en el paràgraf anterior.

Per tant, la recuperació del valor en llibres d'aquestes partides - que poden ser de naturalesa financera i no financera - previsiblement tindrà lloc a través del preu que s'obtingui en la seva alienació, en lloc de mitjançant el seu ús continuat.

Concretament, els actius immobiliaris o altres no corrents rebuts per les entitats consolidats per a la satisfacció, total o parcial, de les obligacions de pagament enfront d'elles dels seus deutors es consideren actius no corrents en venda; llevat que les entitats consolidats hagin decidit fer un ús continuat d'aquests actius.

Simètricament, el capítol "Passius associats amb actius no corrents en venda" recull els saldos creditors associats als grups de disposició o a les operacions en interrupció del Grup.

Amb caràcter general, els actius classificats com actius no corrents en venda es valoren pel menor import entre el seu valor en llibres en el moment en el qual són considerats com a tals i el seu valor raonable, net dels costos de venda estimats dels mateixos. Mentre romanen classificats en aquesta categoria, els actius materials i intangibles amortitzables per la seva naturalesa no s'amortitzen.

En el cas que el valor en llibres excedeixi al valor raonable dels actius, nets dels seus costos de venda, el Grup ajusta el valor en llibres dels actius per l'import de l'esmentat excés, amb contrapartida en l'epígraf "Guany (Pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys i consolidat. En el cas de produir-se posteriors increments del valor raonable dels actius, el Grup reverteix les pèrdues anteriorment comptabilitzades, incrementant el valor en llibres dels actius amb el límit de l'import anterior al seu possible deteriorament, amb contrapartida en l'epígraf de "Guany (Pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els resultats procedents de la venda d'actius no corrents en venda es presenten en el capítol "Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els resultats generats en l'exercici per aquells components del Grup que hagin estat considerats com operacions en interrupció, es registren en l'epígraf "Resultat d'operacions interrompudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat, tant si el component del Grup s'ha donat de baixa de l'actiu, com si resta en ell al tancament de l'exercici.

No s'han declarat operacions interrompudes durant l'exercici 2009.

2. 23. Combinacions de negocis

Es consideren combinacions de negocis aquelles operacions mitjançant les quals es produeix la unió de dues o més entitats o unitats econòmiques en una única entitat o grup de societats.

En aquelles combinacions de negocis realitzades a partir de l'1 de gener de 2004 per les quals el Grup adquireix el control d'una entitat es registren comptablement de la següent manera:

- El Grup procedeix a estimar el cost de la combinació de negocis, definit com el valor raonable dels actius lliurats, dels passius incorreguts i dels instruments de capital emesos, en el seu cas, per l'entitat adquirent.
- S'estima el valor raonable dels actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida, inclosos aquells actius intangibles que poguessin no estar registrats per l'entitat adquirida, els quals s'incorporen al balanç consolidat pels esmentats valors.
- La diferència entre el valor raonable net dels actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida i el cost de la combinació de negocis es registra d'acord a l'indicat en la Nota 2.16.1 en el cas que sigui negativa, i d'acord a l'indicat en la Nota 2.16.2 en el cas que sigui positiva.

En les adquisicions de participacions en una determinada entitat, fins que, en virtut d'una d'aquestes compres s'adquireix el control sobre l'entitat participada, s'apliquen per part del Grup els següents criteris:

- El cost de la combinació de negocis és la suma del cost de cadascuna de les transaccions individuals.
- En cadascuna de les adquisicions de participacions realitzades fins al moment en què s'adquireix el control sobre l'entitat adquirida, es calcula el fons de comerç o la diferència negativa de consolidació de manera independent per a cada transacció, aplicant el procediment descrit anteriorment en aquesta Nota.
- La diferència que pugui existir entre el valor raonable dels elements de l'entitat adquirida en cadascuna de les dates de les adquisicions successives i el seu valor raonable en la data a la qual s'adquireix el control sobre l'esmentada participació es registra com una revaloració dels esmentats elements patrimonials.

2. 24. Obra Social

El fons de l'obra social es registra en l'epígraf "Fons de l'Obra Social" del balanç consolidat.

Les dotacions a l'esmentat fons es comptabilitzen com una aplicació del benefici de la Caixa.

Les despeses derivades de l'Obra Social es presenten en el balanç deduïnt el fons de l'obra social, sense que en cap cas s'imputin al compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els actius materials i els passius afectes a l'obra social es presenten en partides separades del balanç consolidat "Actiu material – Immobilitzat material - Afecte a l'obra social".

L'import de l'Obra Social que es materialitza mitjançant activitats pròpies de la Caixa o d'alguna una altra entitat de crèdit del Grup, es registra simultàniament mitjançant la reducció del fons de l'obra social i mitjançant la comptabilització d'un ingrés en el compte de pèrdues i guanys consolidat d'acord amb les condicions normals de mercat per a l'esmentat tipus d'activitats.

3. Distribució dels resultats de la Caixa

La proposta de distribució del benefici net de la Caixa de l'exercici 2009 que el seu Consell d'Administració proposarà a l'Assemblea General per a la seva aprovació, és la següent (les dades del 2008, corresponents a la distribució aprovada per l'Assemblea General, es presenten, exclusivament, a efectes comparatius):

	Milers d'euros	
	2009	2008
A l'Obra Social	6.200	12.000
A Reserves	33.039	63.873
Benefici net de la Caixa de l'exercici	39.239	75.873

Els resultats de les societats participades seran distribuïts en la manera com acordin les seves respectives juntes d'accionistes.

4. Combinacions de negocis

En 2009 no s'han incorporat noves societats al Grup. D'altra banda, en la següent taula es resum la resta de les variacions en les participacions del grup respecte a l'exercici 2008:

Participada	Concepte	Import	% Participació Resultant
Vector Capital, S.C.R., S.A	Desemborsament de Capital	4.000	100,00%
Inversions Activis Penedès, S.I.C.A.V., S.A.	Increment de la Participació	680	79,85%
Tradebric Arenys, S.L	Reducció de Capital	(1.400)	50,00%
Projecte Gran Via 454, S.L.	Reducció de Capital	(510)	50,00%
Projecte Gelida, SL	Reducció de Capital	(475)	50,00%
Terres i Projectes, S.L.	Ampliació de Capital	500	100,00%
Terres i Projectes Dos, S.L.	Ampliació de Capital	1.400	100,00%
Rentespais Penedès, S.L.	Ampliació de Capital	42.611	100,00%
Renthabitat Penedès, S.L.	Ampliació de Capital	65.590	100,00%
Revalua Inversions, S.L	Ampliació de Capital	108.201	100,00%
Inmoperafort, S.L.	Ampliació de Capital	180	50,00%
Residencial Vilades, S.A.	Ampliació de Capital	188	50,00%
Berga Centro, S.L.	Ampliació de Capital	240	50,00%
Sol Edificat Ponent, S.L	Ampliació de Capital	500	50,00%
9 Mar Alió, S.L	Ampliació de Capital	700	50,00%
Segona Corona Immobiliària, S.L.	Ampliació de Capital	1.000	50,00%
Eixample Blau, S.L	Dissolució	(1.000)	-
Fbex Vila-real, S.L.	Dissolució	(3)	-
Forcusa Ponent, S.L.	Dissolució	(500)	-
Nova Sarria, S.L.	Dissolució	(500)	-

Adicionalment, durant l'exercici 2009 s'ha modificat la denominació social i forma societària de Penedescep, S.A, la qual ha passat a denominar-se Revalua Inversions, S.L.. Per la seva part, la societat dependent Terres i Projectes Tres, S.L. ha modificat la denominació social a Rentespais Penedès, S.L.

En 2008 es van incorporar al Grup les següents societats constituïdes o adquirides en l'esmentat exercici i en les que Caixa d'Estalvis del Penedès mantenia les següents participacions a 31 de desembre de 2008:

	Participacions		
	Directa	Indirecta	Total
Capital Penedes Mixt S.I.C.A.V., S.A.	99,92%	0,04%	99,96%
Terres i Projectes Dos, S.L.	-	100,00%	100,00%
Terres i Projectes Tres, S.L.	-	100,00%	100,00%
Renthabitat Penedès, S.L.	100,00%	-	100,00%
Riu Habit, S.L.	-	50,00%	50,00%

Durant l'exercici 2008 la Caixa va incrementar la seva participació directa a la societat Inversions Activis Penedès, S.I.C.A.V., S.A., un 16,22% (7,40% d'increment de la participació indirecta) fins a aconseguir una participació directa del 61,25% (participació indirecta del 14,67%).

Durant el mes d'abril del 2008 la Caixa va desemborsar la totalitat del capital pendent de la seva participació en Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A., el que ha suposat un desemborsament de 4.493 milers d'euros, que no han generat variació en el percentatge de participació de la Caixa en l'esmentada societat.

Durant l'exercici 2008 la Caixa va vendre la seva participació del 99,96% que tenia a l'entitat Inversió Activa Penedès 3, S.A., S.I.C.A.V., així com la participació del 77,98% que tenia a l'entitat Nisoc Inversions, S.A. S.I.C.A.V. Així mateix,

durant l'exercici 2008 la societat del Grup Gestió Integral d'Assessorament i Tramitació de Serveis, S.A. va vendre la participació del 36,26% que tenia a l'entitat Fàbrica Electrotècnica Josa, S.A.

Per la seva banda, la resta de participacions de la societat consolidada Penedescep van tenir les variacions respecte a l'exercici 2007 que es resumeix en el següent quadre:

Participada	Concepte	Import	% Participació Resultant
Fbex Vila-real, S.L.	Reducció Capital	(747)	50,00%
Inmoperafort, S.L.	Ampliació de Capital	160	50,00%
Art i Desenvolupaments Immobiliaris, S.L.	Ampliació de Capital	300	50,00%
Art Benicarló, S.L.	Ampliació de Capital	700	50,00%
Gestifinsa el Bercial, S.L.	Ampliació de Capital	250	50,00%
Berga Centro, S.L.	Ampliació de Capital	120	50,00%
Naur Area metropolitana, S.L.	Dissolució	(1.200)	-
Promoció Passeig Nou Figueres, S.L.	Dissolució	(725)	-

Les dades de les societats anteriors poden consultar-se en els annexos I, II i III.

5. Informació per segments de negoci

En el següent quadre es mostra la informació per segments de negoci. La columna de "Ajustos i eliminacions" incorpora eliminacions de fons propis, operacions intragrup, cobrament de dividends i altres ajustos de consolidació.

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2009

	Total	Entitats de Crèdit	Entitats immobiliàries	Distribució Entitats d'assegurances	Altres entitats	Ajustos i eliminacions
<u>ACTIU</u>						
Caixa i dipòsits en bancs centrals	302.219	302.211	3	-	5	-
Cartera de negociació	259.400	267.962	-	-	-	(8.562)
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	66.872	-	-	66.872	-	-
Actius financers disponibles per a la venda	1.518.130	1.380.487	-	137.578	65	-
Inversions creditícies	19.056.307	19.950.554	43.816	589.886	39.848	(1.567.797)
Derivats de cobertura	132.336	132.178	-	2.854	-	(2.696)
Actius no corrents en venda	2.492	2.289	-	203	-	-
Participacions	36.298	256.410	125.038	5.126	2	(350.278)
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	10.164	10.164	-	-	-	-
Actius per reassegurances	10.031	-	-	10.031	-	-
Actiu material	915.819	540.883	453.649	556	4.748	(84.017)
Actiu intangible	24.114	23.411	81	443	179	-
Actius fiscals	175.978	119.129	65.790	3.331	29	(12.301)
Resta d'actius	531.696	16.178	554.768	5.391	631	(45.272)
TOTAL ACTIU	23.041.856	23.001.856	1.243.145	822.271	45.507	(2.070.923)
<u>PASSIU</u>						
Cartera de negociació	181.656	184.353	-	-	-	(2.697)
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	127.128	-	-	127.128	-	-
Passius financers a cost amortitzat	20.826.887	21.295.589	1.070.849	12.620	16.899	(1.569.070)
Derivats de cobertura	31.261	30.236	-	9.588	-	(8.563)
Passius per contractes d'assegurances	566.305	-	-	566.305	-	-
Provisions	33.568	212.913	-	6	4	(179.355)
Passius fiscals	76.026	63.180	279	5.747	869	5.951
Fons de l'Obra Social	55.243	55.243	-	-	-	-
Resta de passius	41.549	39.597	4	1.931	17	-
TOTAL PASSIU	21.939.623	21.881.111	1.071.132	723.325	17.789	(1.753.734)
<u>PATRIMONI NET</u>						
Fons propis	1.083.140	1.100.619	172.013	104.160	27.718	(321.370)
Ajustos per valoració	13.641	14.674	-	(5.214)	-	4.181
Interessos minoritaris	5.452	5.452	-	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET	1.102.233	1.120.745	172.013	98.946	27.718	(317.189)
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	23.041.856	23.001.856	1.243.145	822.271	45.507	(2.070.923)
<u>PRO-MEMÒRIA</u>						
Riscos contingents	314.353	314.361	-	-	-	(8)
Compromisos contingents	1.542.969	1.543.465	-	-	-	(496)

Balanç consolidat a 31 de desembre de 2008

	Total	Entitats de Crèdit	Distribució		Ajustos i eliminacions
			Entitats d'Assegurances	Altres entitats	
<u>ACTIU</u>					
Caixa i dipòsits en bancs centrals	423.743	423.739	-	4	-
Cartera de negociació	256.139	252.845	3.294	-	-
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en perdudes i guanys	9.205	551	8.654	-	-
Actius financers disponibles per a la venda	1.468.112	1.370.968	182.645	103	(85.604)
Inversions creditícies	19.826.007	19.618.647	502.062	44.316	(339.018)
Derivats de cobertura	111.094	111.094	-	-	-
Actius no corrents en venda	24.092	23.888	204	-	-
Participacions	35.151	149.353	4.651	2	(118.855)
Contractes d'assegurances vinculats a pensions	10.337	10.337	-	-	-
Actius per reassurances	14.584	-	14.584	-	-
Actiu material	567.766	564.115	597	3.054	-
Actiu intangible	21.192	20.841	305	46	-
Actius fiscals	158.155	152.967	5.162	26	-
Resta d'actius	166.838	161.419	4.934	540	(55)
TOTAL ACTIU	23.092.415	22.860.764	727.092	48.091	(543.532)
<u>PASSIU</u>					
Cartera de negociació	216.834	215.228	1.606	-	-
Passius financers a cost amortitzat	20.987.170	21.379.786	16.528	15.477	(424.621)
Derivats de cobertura	35.040	35.040	-	-	-
Passius per contractes d'assegurances	608.236	-	608.236	-	-
Provisions	22.549	22.539	10	-	-
Passius fiscals	75.581	62.523	8.237	4.821	-
Fons de l'Obra Social	50.009	50.009	-	-	-
Resta de passius	43.934	42.577	1.414	-	(57)
TOTAL PASSIU	22.039.353	21.807.702	636.031	20.298	(424.678)
<u>PATRIMONI NET</u>					
Fons propis	1.061.333	1.061.333	97.404	27.793	(125.197)
Ajustos per valoració	(13.636)	(13.636)	(6.343)	-	6.343
Interessos minoritaris	5.365	5.365	-	-	-
TOTAL PATRIMONI NET	1.053.062	1.053.062	91.061	27.793	(118.854)
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	23.092.415	22.860.764	727.092	48.091	(543.532)
<u>PRO-MEMÒRIA</u>					
Riscos contingents	389.581	389.581	-	-	-
Compromisos contingents	1.750.801	1.750.900	-	-	(99)

Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats corresponent a l'exercici 2009

	Total	Entitats de Crèdit	Entitats immobiliàries	Distribució Entitats d'Assegurances	Altres entitats	Ajustos i eliminacions
Interessos i rendiments assimilats	1.045.263	1.045.377	131	22.639	482	(23.366)
Interessos i càrregues assimilades	684.564	675.092	12.861	18.749	127	(22.265)
a) Marge d'interessos	360.699	370.285	(12.730)	3.890	355	(1.101)
Rendiment d'instruments de capital	8.749	8.730	-	679	-	(660)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	7.377	12.816	-	-	-	(5.439)
Comissions percebudes	89.018	101.750	-	31.185	-	(43.917)
Comissions pagades	12.356	8.837	3	45.164	2.269	(43.917)
Resultats d'operacions financeres (net)	72.889	71.881	-	1.008	-	-
Diferències de canvi (net)	488	488	-	-	-	-
Altres productes d'explotació	422.118	31.088	24.492	354.678	22.930	(11.070)
Altres càrregues d'explotació	369.117	4.560	29.824	325.544	9.832	(643)
b) Marge brut	579.865	583.641	(18.065)	20.732	11.184	(17.627)
Despeses d'administració	231.956	225.518	1.619	6.849	8.397	(10.427)
Amortització	43.777	41.975	1.155	109	538	-
Dotacions a provisions (net)	11.167	172.732	-	(7)	-	(161.558)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	72.385	72.910	-	-	52	(577)
c) Resultat de l'activitat d'explotació	220.580	70.506	(20.839)	13.781	2.197	154.935
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	171.075	9.531	61.699	1	(15)	99.859
Guany (pèrdua) en la baixa d'actius no classificats com no corrents en venda	82	78	(222)	4	-	222
Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes	(1.793)	(1.793)	-	-	-	-
d) Resultat abans d'impostos	47.794	59.260	(82.760)	13.784	2.212	55.298
Impost sobre beneficis	6.623	8.594	(24.825)	3.847	676	18.331
e) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	41.171	50.666	(57.935)	9.937	1.536	36.967
f) Resultat consolidat de l'exercici	41.171	50.666	(57.935)	9.937	1.536	36.967
Resultat atribuït a l'entitat dominant	40.572	50.067	(57.935)	9.937	1.536	36.967
Resultat atribuït a interessos minoritaris	599	599	-	-	-	-

Comptes de Pèrdues i Guanys Consolidats corresponent a l'exercici 2008

	Total	Entitats de Crèdit	Distribució		Ajustos i eliminacions
			Entitats d'Assegurances	Altres entitats	
Interessos i rendiments assimilats	1.123.572	1.104.716	29.711	1.381	(12.236)
Interessos i càrregues assimilades	778.467	790.241	429	33	(12.236)
a) Marge d'interessos	345.105	314.475	29.282	1.348	-
Rendiment d'instruments de capital	6.633	6.362	922	-	(651)
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	(3.152)	24.464	-	-	(27.616)
Comissions percebudes	90.852	103.595	26.342	-	(39.085)
Comissions pagades	14.168	12.321	38.584	2.346	(39.083)
Resultats d'operacions financeres (net)	(6.276)	(771)	(5.505)	-	-
Diferències de canvi (net)	359	359	-	-	-
Altres productes d'explotació	312.144	33.932	266.016	16.186	(3.990)
Altres càrregues d'explotació	266.010	3.908	255.877	6.718	(493)
b) Marge brut	465.487	466.187	22.596	8.470	(31.766)
Despeses d'administració	230.345	222.525	6.144	5.174	(3.498)
Amortització	40.881	40.551	97	233	-
Dotacions a provisions (net)	(12.521)	(12.521)	-	-	-
Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	100.066	100.061	-	5	-
c) Resultat de l'activitat d'explotació	106.716	115.571	16.355	3.058	(28.268)
Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	19.411	19.390	-	21	-
Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com no corrents en venda	18.810	344	-	23.014	(4.548)
Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com operacions interrompudes	(957)	(957)	-	-	-
d) Resultat abans d'impostos	105.158	95.568	16.355	26.051	(32.816)
Impost sobre beneficis	26.164	16.574	5.032	4.558	-
e) Resultat de l'exercici procedent d'operacions continuades	78.994	78.994	11.323	21.493	(32.816)
f) Resultat consolidat de l'exercici	78.994	78.994	11.323	21.493	(32.816)
Resultat atribuït a l'entitat dominant	80.031	80.031	11.323	21.493	(32.816)
Resultat atribuït a interessos minoritaris	(1.037)	(1.037)	-	-	-

6. Retribucions del Consell d'Administració i al personal de l'alta direcció

6. 1. Remuneració al Consell d'Administració

Les remuneracions de dietes per assistència i desplaçament de cadascun dels membres del Consell d'Administració de la Caixa, que els han correspost, en la qualitat de Consellers de la Caixa, durant l'exercici 2009, són les següents:

	Milers d'euros	
	2009	2008
M ^a Victòria Albañil Araque	2	-
Carlos Baiget Haro	18	6
Maria Eulalia Bartroli Piquemal	4	9
Judit Bilbeny Vallespi	2	-
Maria Nuria Bugarolas Ministral	5	-
Jordi Caballe Pallares	4	-
Enric Castellnou Alberch	2	4
Magi Casulleras Canyella	21	18
Marina Climent Garcia	2	3
Josep Colomer Rafols	54	50
Salvador Esteve i Figueras	5	-
Francisco Javier Gimenez Calvete	2	-
Felix Gutierrez Hernandez	4	4
Josep Just Quer	4	9
Eloi Miralles Figueres	8	20
Lourdes Mitjans Casanellas	9	9
Juan Pascual Ferran	4	4
Juan Pablo Perdices Pla	2	-
Enric Regull Llorach	9	20
Pedro Rios Romero	21	7
Angelica Rodriguez Herrera	3	5
Francesc Santamaria Calvache	9	5
Joan Santo Cots	21	7
Albert Vancells Noguer	13	-
Jose Maria Virgili Valles	2	4

6. 2. Remuneracions al personal clau de la direcció de la Caixa i als membres del Consell d'Administració de la Caixa en la qualitat de directius

A efectes de l'elaboració dels presents comptes anuals, s'ha considerat com personal clau de la direcció de la Caixa per als exercicis 2009 i 2008 a 13 persones, que ocupaven els llocs de membres del Comitè de Direcció (8 persones) i alts directius en funcions corporatives (5 persones).

La remuneració meritada, a la Caixa i a totes les seves societats participades, pel personal de l'alta direcció, corresponent a l'exercici 2009, puja a 3.301 milers d'euros en concepte de retribucions a curt termini i a 1.748 milers d'euros en concepte de prestacions post-ocupació (3.179 i 3.532 milers d'euros respectivament en l'exercici 2008). Cap dels membres del Consell d'Administració ha meritat cap remuneració en la qualitat de directius.

Ni durant l'exercici 2009 ni el 2008 s'han meritat cap remuneració en concepte d'altres prestacions a llarg termini, indemnitzacions per cesament ni pagaments basats en instruments de capital.

7. Caixa i dipòsits en bancs centrals

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Caixa	93.050	118.574
Dipòsits en Banc d'Espanya	209.028	304.833
Ajustos per valoració	141	336
	302.219	423.743

El tipus d'interès efectiu mitjà dels dipòsits classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2009 ha estat de l'1,11 % (4,07% en l'exercici 2008).

8. Cartera de negociació

8. 1. Composició del saldo i risc de crèdit màxim- saldos deutors

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2009 i 2008, classificats per àrees geogràfiques on hi ha localitzat el risc, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	238.355	249.229
Resta de països de la Unió Europea	21.045	6.910
	259.400	256.139
Per classes de contraparts:		
Administracions públiques residents	1.928	3.117
Administracions públiques no residents	2.003	-
Entitats de crèdit	53.579	99.404
Altres sectors residents	185.559	149.832
Altres sectors no residents	16.331	3.786
	259.400	256.139
Per tipus d'instruments:		
Accions cotitzades	31.759	15.889
Obligacions i bons cotitzats	33.383	21.416
Derivats negociats en mercats no organitzats	194.258	218.832
Derivats negociats en mercats organitzats	-	2
	259.400	256.139

En la Nota 29 es presenta informació sobre el risc de crèdit assumit pel Grup en relació amb aquests actius financers. Per la seva part, en les Notes 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els actius financers inclosos en aquesta categoria. En la Nota 27 es facilita determinada informació sobre el valor raonable d'aquests actius financers.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2009 ha estat del 3,27% (4,88 % en l'exercici 2008).

8. 2. Composició del saldo - saldos creditors

A continuació es presenta un desglossament dels passius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2009 i 2008, classificats per àrees geogràfiques on hi ha localitzat el risc, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	181.656	216.834
	181.656	216.834
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	150.961	146.178
Altres sectors residents	30.695	70.656
	181.656	216.834
Per tipus d'instruments:		
Derivats negociats en mercats no organitzats	181.656	216.834
	181.656	216.834

En les Notes 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits pel Grup en relació amb els passius financers inclosos en aquesta categoria. Per la seva part, en la Nota 27 es presenta determinada informació sobre el valor raonable dels passius financers inclosos en aquesta categoria.

8. 3. Derivats financers de negociació

A continuació es presenta un desglossament, per classes de derivats, del valor raonable dels derivats de negociació del Grup, així com el seu valor nocional (import sobre la base del qual es calculen els pagaments i cobraments futurs d'aquests derivats) a 31 de desembre de 2009 i 2008:

	Milers d'euros					
	2009			2008		
	Nocional	Valor raonable		Nocional	Valor raonable	
Saldos deutors		Saldos creditors	Saldos deutors		Saldos creditors	
Futurs	203.401	-	-	137.479	-	-
Opcions	4.789.578	57.243	14.427	4.584.115	18.290	9.139
Permutes Financeres	8.005.193	134.940	166.884	6.621.205	197.985	205.355
Altres Productes	90.824	2.075	345	109.145	2.559	2.340
	13.088.996	194.258	181.656	11.451.944	218.834	216.834

L'import nocional dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup en relació amb aquests elements, atès que la posició en aquests instruments financers és el resultat de la seva compensació i combinació.

9. Altres actius financers a valor raonable amb canvi en pèrdues i guanys

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2009 i 2008, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	66.265	8.127
Resta de països de la Unió Europea	607	1.078
	66.872	9.205
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	66.769	8.719
Altres sectors no residents	103	486
	66.872	9.205
Per tipus d'instruments:		
Obligacions i bons cotitzats	59.942	1.143
Participacions en fons d'inversió	6.930	8.062
	66.872	9.205

En la Nota 29 s'inclou determinada informació rellevant sobre l'exposició del Grup al risc de crèdit associat als actius financers inclosos en aquesta categoria. Així mateix, en les Notes 28 i 30 s'inclou informació sobre el risc de liquiditat i de mercat, respectivament, associat als instruments financers classificats en aquesta categoria. Per la seva part, en la Nota 27 s'inclou determinada informació sobre el valor raonable dels instruments financers inclosos en aquesta categoria.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2009 ha estat del 2,70% (8,00% en l'exercici 2008).

10. Actius financers disponibles per a la venda

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2009 i 2008, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	1.338.033	1.139.344
Resta de països de la Unió Europea	134.408	328.320
Residents Resta del Món	42.021	-
	1.514.462	1.467.664
Pèrdues per deteriorament	(3.126)	(1.812)
Ajustos per valoració	6.794	2.260
	1.518.130	1.468.112
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	334.228	289.925
Administracions Públiques residents	436.097	484.468
Administracions Públiques no residents	82.264	233.791
Altres sectors residents	598.638	392.578
Altres sectors no residents	63.235	66.902
	1.514.462	1.467.664
Pèrdues per deteriorament	(3.126)	(1.812)
Ajustos per valoració	6.794	2.260
	1.518.130	1.468.112
Per tipus d'instruments:		
Valors representatius de deute:		
Deute Públic espanyol	436.097	484.469
Deute Públic estrangera	125.914	233.790
Emesos per entitats financeres	365.174	326.610
Altres valors de renda fixa	402.835	280.191
Altres instruments de capital:		
Accions de societats espanyoles cotitzades	110.687	82.304
Accions de societats estrangeres cotitzades	19.925	13.945
Accions de societats espanyoles no cotitzades	25.408	20.105
Accions de societats estrangeres no cotitzades	-	372
Participacions en fons d'inversió	28.422	25.878
	1.514.462	1.467.664
Pèrdues per deteriorament	(3.126)	(1.812)
Ajustos per valoració	6.794	2.260
	1.518.130	1.468.112

A 31 de desembre de 2009 i 2008, el Grup manté constituïdes unes provisions per pèrdues per deteriorament corresponents a pèrdues inherents a la cobertura genèrica per import de 1.041 i 1.812 milers d'euros, respectivament.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2009 ha estat del 3,20 % (4,40 % en l'exercici 2008).

El detall de les participacions en fons d'inversió a 31 de desembre de 2009 i 31 de desembre de 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Fonpenedès Borsa	2.678	2.044
Fonpenedès Borsa Emergent	277	190
Fonpenedès Borsa Japó	2.097	2.149
Fonpenedès Borsa USA	3.239	2.810
Fonpenedès Diner	-	9
Fonpenedès D Int Mes Borsa VIII	2.222	-
Fonpenedès Diposit FI Acc	314	305
Fonpenedès Dòlar	2.483	2.531
Fonpenedès Etic i Solidari, FI	360	300
Fonpenedès Euroborsa	7.011	5.822
Fonpenedès Inversió	203	198
Fonpenedès RF Corporativa	2.487	2.428
Fonpenedès Tecnologia	937	921
Fonpenedès Variable Mixt	-	909
Interdin Global	1.220	1.186
Investment strategies Fund PLC	845	807
Man-IP 220 Limited	643	646
Man-IP 220International Ltd.	1.161	1.168
New Start RBC Hedge 250 Index	-	650
Optimal Multiadvisors Ireland	245	801
Resta	-	4
	28.422	25.878

En la Nota 29 es presenta informació sobre el risc de crèdit assumit per la Caixa en relació amb aquests actius financers. Per la seva part, en les Notes 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits per la Caixa en relació amb els actius financers inclosos en aquesta categoria.

11. Inversions creditícies

11. 1. Composició del saldo

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria a 31 de desembre de 2009 i 2008, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Per àrees geogràfiques:		
Espanya	19.344.995	19.884.385
Resta de països de la Unió Europea	43.377	87.738
Resta del món	82.192	201.082
	19.470.564	20.173.205
Pèrdues per deteriorament	(440.277)	(388.175)
Ajustos per valoració	26.020	40.977
	19.056.307	19.826.007
Per classes de contraparts:		
Entitats de crèdit	944.315	699.604
Administracions Públiques residents	52.357	45.562
Altres sectors residents	18.334.695	19.254.419
Altres sectors no residents	69.384	73.696
Altres actius financers	69.813	99.924
	19.470.564	20.173.205
Pèrdues per deteriorament	(440.277)	(388.175)
Ajustos per valoració	26.020	40.977
	19.056.307	19.826.007
Per tipus d'instruments:		
Adquisicions temporals d'actius	437.298	491.530
Dipòsits i uns altres comptes en entitats de crèdit	631.350	466.782
Cartera comercial	159.900	359.197
Deutors amb garantia real	12.688.920	13.198.649
Arrendaments financers	188.677	240.371
Altres deutors a termini	1.631.992	2.135.861
Deutors a la vista i diversos	298.005	87.814
Altres actius financers	70.043	99.924
Actius dubtosos	1.039.164	735.953
Valors representatius de deute	2.325.215	2.357.124
	19.470.564	20.173.205
Pèrdues per deteriorament	(440.277)	(388.175)
Ajustos per valoració	26.020	40.977
	19.056.307	19.826.007

En la Nota 29 es presenta informació sobre el risc de crèdit assumit per la Caixa en relació amb aquests actius financers. Per la seva part, en la Nota 28 i 30 es presenta, respectivament, informació relativa als riscos de liquiditat i mercat assumits per la Caixa en relació amb els actius financers inclosos en aquesta categoria. En la Nota 27 es presenta determinada informació relativa al valor raonable dels actius financers inclosos en aquesta categoria.

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquesta cartera durant l'exercici 2009 ha estat del 3,18% (5,63% en l'exercici 2008).

El valor en llibres dels arrendaments financers a 31 de desembre de 2009 es desglossa en 180.439 milers d'euros de quotes a pagar per l'arrendatari i 8.238 milers d'euros de valor residual no garantit (230.962 i 9.409 a 31 de desembre de 2008).

Els principals ajustos per valoració es corresponen amb comissions cobrades i no meritades i interessos meritats i no vençuts per un import de (42.489) i 68.509 milers d'euros respectivament, a 31 de desembre de 2009 ((51.295) i 92.272 milers d'euros respectivament, a 31 de desembre de 2008).

Amb data 18 de Juny de 2009, Caixa d'Estalvis del Penedès ha realitzat una operació de titulització d'actius per import de 56.300 milers d'euros, mitjançant la constitució del fons "GAT ICO-FTVPO 1, Fons de Titulització d'Actius". Al no haver-se transferit la totalitat del risc associat als esmentats actius, aquests es mantenen en el balanç (vegeu Notes 2.7 i 27.4).

11.2 Actius vençuts i deteriorats

A continuació es mostra un detall d'aquells actius financers classificats com inversions creditícies i considerats com deteriorats per raó del seu risc de crèdit a 31 de desembre de 2009 i de 2008, així com d'aquells que, sense estar considerats com deteriorats, tenen algun import vençut a les esmentades dates, classificats per contraparts i per tipus d'instruments així com en funció del termini transcorregut des del venciment de l'import impagat a les esmentades dates més antic de cada operació:

Actius deteriorats a 31 de desembre de 2009

	Milers d'euros					Total
	Fins a 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	
Operacions sense garantia real	174.095	126.406	104.527	53.130	26.212	484.370
Operacions amb garantia real sobre habitatges acabats	62.030	95.827	87.844	60.643	39.262	345.606
Altres operacions amb garantia real	30.428	63.775	35.453	41.730	29.793	201.179
Amb garantia pignoratícia parcial	8.009	-	-	-	-	8.009
	274.562	286.008	227.824	155.503	95.267	1.039.164

Dels quals

	Milers d'euros					Total
	Fins a 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Entre 5 i 6 anys	Més de 6 anys	
Operacions amb garantia real sobre habitatges acabats	344.362	1.244	-	-	-	345.606

El moviment dels actius deteriorats durant l'exercici 2009 és el següent:

	Milers d'euros
	2009
Saldo dubtós a 1 de gener de 2009	735.953
Altes	608.767
Baixes	(305.556)
Saldo dubtós a 31 de desembre de 2009	1.039.164

Actius deteriorats a 31 de desembre de 2008

	Milers d'euros					Total
	Fins a 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	
Operacions sense garantia real	208.401	98.291	28.978	12.031	4.539	352.240
Operacions amb garantia real sobre habitatges acabats	76.993	74.319	28.341	5.430	2.280	187.363
Altres operacions amb garantia real	26.961	96.214	55.042	8.941	797	187.955
Amb garantia pignoratícia parcial	8.395	-	-	-	-	8.395
	320.750	268.824	112.361	26.402	7.616	735.953

Dels quals

	Milers d'euros					Total
	Fins a 3 anys	Entre 3 i 4 anys	Entre 4 i 5 anys	Entre 5 i 6 anys	Més de 6 anys	
Operacions amb garantia real sobre habitatges acabats	186.632	689	42	-	-	187.363

Actius amb saldos vençuts no considerats com deteriorats a 31 de desembre de 2009

	Milers d'euros			Total
	Menys 1 mes	Entre 1 i 2 mesos	Més 2 i menys 3 mesos	
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Administracions Públiques	188	-	-	188
Altres sectors residents	43.174	21.404	15.278	79.856
Altres sectors no residents	50	16	25	91
	43.412	21.420	15.303	80.135

Actius amb saldos vençuts no considerats com deteriorats a 31 de desembre de 2008

	Milers d'euros			Total
	Menys 1 mes	Entre 1 i 2 mesos	Més 2 i menys 3 mesos	
Entitats de crèdit	-	-	-	-
Administracions Públiques	64	-	-	64
Altres sectors residents	47.846	36.746	19.102	103.694
Altres sectors no residents	45	37	29	111
	47.955	36.783	19.131	103.869

El detall de les garanties dels actius vençuts no considerats com deteriorats és el següent:

	2009	2008
Garantia Hipotecària	27.747	24.952
Altres garanties reals	1.861	2.382
Altres Garanties	50.527	76.535
	80.135	103.869

L'import dels actius financers que estarien en mora o deteriorats si no fos perquè les seves condicions han estat renegociades durant l'exercici, puja a 39 milions d'euros.

11. 3. Cobertura del risc de crèdit

A continuació es presenta el moviment de l'exercici 2009 de les pèrdues per deteriorament registrades per a la cobertura del risc de crèdit i l'import acumulat de les mateixes a l'inici i al final de l'esmentat exercici:

Pèrdues per deteriorament estimades individualment

	Milers d'euros					
	Saldo a 1 de gener de 2009	Dotació amb càrrec a resultats de l'exercici	Recuperació amb abonament al resultat de l'exercici	Utilització de fons	Altres moviments	Saldo a 31 de desembre de 2009
Fons específic	206.523	249.056	(85.808)	(17.868)	1.725	353.628
Fons de cobertura per pèrdues inherents	181.652	17.731	(112.681)	-	(53)	86.649
	388.175	266.787	(198.489)	(17.868)	1.672	440.277

Durant els exercicis 2009 i 2008 les recuperacions dels actius en suspens han ascendit a 9.841 i 8.162 milers d'euros respectivament.

A 31 de desembre de 2009 els riscos subestàndard de la Caixa 493.113 milers d'euros (676.417 milers d'euros a 31 de desembre de 2008). Aquests riscos mantenien registrat un import de deteriorament, inclosa en la cobertura específica, de 59.425 milers d'euros (43.635 milers d'euros a 31 de desembre de 2008).

12. Derivats de cobertura (deutors i creditors)

12.1 Cobertures de valor raonable

A continuació es presenta un desglossament, per tipus de productes, del valor raonable i del nocial d'aquells derivats designats com instruments de cobertura en operacions de cobertura de valor raonable a 31 de desembre de 2009 i 2008:

	Milers d'euros					
	2009			2008		
	Nocial	Valor raonable		Nocial	Valor raonable	
Saldos deutors		Saldos creditors	Saldos deutors		Saldos creditors	
Permutes Financeres:						
Risc sobre tipus de canvi	4.256	-	216	12.788	73	18
Risc sobre tipus d'interès	4.284.876	131.747	18.679	7.271.422	109.456	15.636
Risc sobre accions	264.379	589	12.340	531.901	1.565	19.275
Altres Riscos	1.706	-	26	4.419	-	111
	4.555.217	132.336	31.261	7.820.530	111.094	35.040

L'import nocial dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup en relació amb els esmentats instruments, atès que la posició neta en aquests instruments financers resulta de la seva compensació i/o combinació.

12.2 Cobertures de fluxos d'efectiu

Els derivats designats com instruments de cobertura en operacions de cobertura de fluxos d'efectiu a 31 de desembre de 2009 i 2008 es corresponen amb operacions destinades a cobrir el risc dels actius titulitzats a tipus fix.

13. Actius no corrents en venda i passius associats a actius no corrents en venda

A 31 de desembre de 2009 i 2008, els saldos d'aquests capítols dels balanços de situació consolidats presentaven la següent composició:

	Milers d'euros				Saldo a 31-12-09
	Saldo a 1-01-09	Entrades	Vendes	Traspassos	
Actiu material d'ús propi	16.750	248	(313)	(16.666)	19
Inversions immobiliàries	204	-	-	-	204
Cedit en arrendament operatiu	2.644	8.119	(7.880)	-	2.883
Actius procedents d'adjudicacions	5.502	300	(31)	(5.621)	150
Correccions de valor per deteriorament d'actius	(1.008)	(648)	38	854	(764)
Total	24.092	8.019	(8.186)	(21.433)	2.492

L'import dels traspassos d'aquest exercici correspon principalment a immobles adjudicats o d'ús propi traspassats a inversions immobiliàries.

El següent quadre mostra un detall dels actius adjudicats en el balanç de situació de la Caixa a 31 de desembre de 2009 i de 2008 en funció dels anys des de la incorporació de l'esmentat actiu al balanç:

Antiguitat	2009		2008	
	Actius	Cost	Actius	Cost
Fins a 1 any	1	24	79	17.265
D'1 a 5 anys	3	93	47	4.062
Més de 5 anys	6	33	10	1.043
	10	150	136	22.370

14. Participacions

14. 1. Participació en entitats associades

En l'Annex III es mostra un detall de les participacions considerades com associades pel Grup a 31 de desembre de 2009 i 2008, juntament amb diverses informacions rellevants sobre les mateixes.

El moviment durant els exercicis 2009 i 2008 en aquest epígraf és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Valor teòric comptable:		
Saldo a l'inici de l'exercici	23.724	34.103
Vendes	-	(10.303)
Devolució de Primes	205	(164)
Efecte mètode de la participació	2.617	88
Saldo al tancament de l'exercici	26.546	23.724
Fons de comerç:		
Saldo a l'inici de l'exercici	675	2.525
Vendes	-	(1.850)
Saldo al tancament de l'exercici	675	675
	27.221	24.399

A continuació es presenta el desglossament dels fons de comerç vinculats a entitats associades a 31 de desembre de 2009 i 2008, atenent a les entitats que allò originen:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Entitats consolidats:		
Interdin, S.A.	675	675
	675	675

14. 2. Participació en negocis conjunts

En l'Annex II es mostra un detall de les participacions considerades negocis conjunts pel Grup a 31 de desembre de 2009 i 2008, juntament amb diverses informacions de caràcter rellevant sobre les mateixes.

El moviment hagut durant els exercicis 2009 i 2008 en aquest epígraf és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Valor teòric comptable:		
Saldo a l'inici de l'exercici	10.154	22.662
Compres, constitucions i ampliacions de capital	2.808	2.730
Reducció de capital i dissolucions	(4.388)	(2.673)
Efecte mètode de la participació	(95)	(12.565)
Saldo al tancament de l'exercici	8.479	10.154
Fons de comerç:		
Saldo a l'inici de l'exercici	598	598
Compres	-	-
Saldo al tancament de l'exercici	598	598
	9.077	10.752

En la Nota 4 es detallen les societats adquirides i constituïdes durant els exercicis 2009 i 2008.

El fons de comerç vinculat a les participacions considerades negocis conjunts correspon a la societat Oua Gestió del Territori i Urbanisme, S.L.

14. 3. Notificacions sobre adquisició de participacions

Les notificacions sobre adquisició i venda de participacions en el capital d'entitats del Grup, associades i multigrup, compleixen allò disposat a l'article 86 de la Llei de Societats Anònimes i a l'article 53 de la Llei 24/1988, del Mercat de Valors.

15. Actius per reassegurances

A 31 de desembre de 2009 i 2008, el desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats és el següent:

Participació de la Reassegurança en les Provisions Tècniques per a	Milers d'euros	
	2009	2008
Primes no consumides	2.766	4.246
Assegurances de vida	2.038	2.531
Prestacions	5.227	7.807
	10.031	14.584

16. Actiu material

El moviment hagut en aquest capítol del balanç de situació en els exercicis 2009 i 2008 ha estat el següent:

	Milers d'euros				
	D'ús propi	Cedit en arrendament operatiu	Inversions immobiliàries	Obra social	Total
Cost:					
Saldos a 1 de gener de 2008	697.459	-	28.811	38.889	765.159
Addicions	96.587	-	23.739	3.744	124.070
Baixes per alienacions o altres mitjans	(36.192)	-	(2.063)	(471)	(38.726)
Traspassos	(7.802)	-	14.449	(668)	5.979
Saldos a 31 de desembre de 2008	750.052	-	64.936	41.494	856.482
Addicions	40.169	8.772	406.680	2.647	458.268
Baixes per alienacions o altres mitjans	(10.110)	(19.465)	(4.442)	(239)	(34.256)
Traspassos	(86.963)	67.413	38.604	-	19.054
Saldos a 31 de desembre de 2009	693.148	56.720	505.778	43.902	1.299.548
Amortització acumulada:					
Saldos a 1 de gener de 2008	233.800	-	2.558	12.896	249.254
Dotacions amb càrrec a resultats	30.125	-	331	1.166	31.622
Baixes per alienacions o altres mitjans	(18.229)	-	-	(35)	(18.264)
Traspassos	(537)	-	27	-	(510)
Saldos a 31 de desembre de 2008	245.159	-	2.916	14.027	262.102
Dotacions amb càrrec a resultats	19.373	9.673	1.578	1.433	32.057
Baixes per alienacions o altres mitjans	(1.569)	(11.262)	(2.219)	(87)	(15.137)
Traspassos	(28.510)	22.838	7.791	-	2.119
Saldos a 31 de desembre de 2009	234.453	21.249	10.066	15.373	281.141
Pèrdues per deteriorament:					
A 31 de desembre de 2008	24.545	-	2.069	-	26.614
A 31 de desembre de 2009	6.838	-	95.750	-	102.588
Actiu material net:					
Saldos a 31 de desembre de 2008	480.348	-	59.951	27.467	567.766
Saldos a 31 de desembre de 2009	451.857	35.471	399.962	28.529	915.819

A 1 de gener de 2004 es va revalorar l'actiu material corresponent a edificis d'ús propi i a inversions immobiliàries per un import de 78.105 milers d'euros. Així mateix, es van recalculer les vides útils dels esmentats immobles per al càlcul de les amortitzacions, amb una mitjana de vida útil de 72 anys.

16. 1. Actiu material d'ús propi

El desglossament, d'acord amb la seva naturalesa, de les partides que integren el saldo d'aquest epígraf del balanç de situació a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros			
	Cost	Amortització acumulada	Pèrdues per deteriorament	Saldo net
Equips informàtics i les seves instal·lacions	67.867	58.826	-	9.041
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	306.909	157.035	-	149.874
Edificis	353.062	29.298	24.545	299.220
Obres en curs	22.214	-	-	22.213
Saldos a 31 de desembre de 2008	750.052	245.159	24.545	480.348
Equips informàtics i les seves instal·lacions	70.317	62.430	-	7.887
Mobiliari, vehicles i resta d'instal·lacions	245.319	141.688	-	103.631
Edificis	360.121	30.335	6.838	322.948
Obres en curs	17.391	-	-	17.391
Saldos a 31 de desembre de 2009	693.148	234.453	6.838	451.857

A 31 de desembre de 2009, actius materials d'ús propi per un import brut de 118.018 milers d'euros (104.491 milers d'euros l 31 de desembre de 2008), aproximadament, es trobaven totalment amortitzats.

16. 2. Inversions immobiliàries

En els exercicis 2009 i 2008, els ingressos derivats de rendes procedents de les inversions mobiliàries propietat del Grup van ascendir a 1.586 i 914 milers d'euros respectivament, i les despeses d'explotació per tots els conceptes relacionats amb les mateixes van ascendir a 293 milers d'euros, (111 milers d'euros en l'exercici 2008).

L'increment d'inversions immobiliàries produït durant l'exercici 2009 es deu al traspàs de locals d'edificis d'ús propi i obres en curs que es trobaven infrutilitzats i que s'han condicionat per llogar-los i a la compra de promocions immobiliàries i terrenys per part de les societats instrumentals de la Caixa.

16. 3. Valor raonable de l'actiu material

El valor raonable de la totalitat de l'immobilitzat material a 31 de desembre de 2009 i 2008, no difereix significativament del registrat sota l'epígraf "Actiu material" del balanç de situació consolidat adjunt, sobre la base de les últimes taxacions disponibles.

17. Actiu intangible

17. 1. Un altre actiu intangible

17.1.1. Composició del saldo i moviments significatius:

El desglossament del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	Vida Útil Estimada	Milers d'euros	
		2009	2008
Amb vida útil definida: Software	3-5 anys	67.494	51.550
Total brut		67.494	51.550
Menys: Amortització acumulada		(43.380)	(30.358)
Total net		24.114	21.192

El moviment (importos bruts) hagut en aquest epígraf del balanç de situació al llarg dels exercicis 2009 i 2008 ha estat el següent:

	Milers d'euros
Saldo a 1 de gener de 2008	34.693
Addicions	19.718
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(4.010)
Altres moviments	1.149
Saldos a 31 de desembre de 2008	51.550
Addicions	18.479
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(2.535)
Saldos a 31 de desembre de 2009	67.494

17.1.2. Amortització dels actius intangibles de vida definida:

Seguidament es presenta un resum dels moviments que han afectat a l'amortització acumulada dels actius immaterials de vida útil definida en els exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros
Saldo a 1 de gener de 2008	19.605
Addicions	10.425
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(72)
Altres moviments	400
Saldos a 31 de desembre de 2008	30.358
Addicions	13.153
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(259)
Altres moviments	128
Saldos a 31 de desembre de 2009	43.380

A 31 de desembre de 2009, actius intangibles en ús per un import brut de 22.452 milers d'euros, aproximadament, es trobaven totalment amortitzats (14.974 milers d'euros a 31 de desembre de 2008).

18. Resta d'actius.

18. 1. Existències

Les existències més significatives del Grup al tancament dels exercicis 2009 i 2008 es classificaven de la següent manera:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Productes acabats	574	521
Promocions immobiliàries	127.451	1.231
Terrenys	382.045	145.552
Total net	510.070	147.304

L'increment de les existències durant l'exercici 2009 es deu bàsicament a la compra de promocions immobiliàries i terrenys per part de les societats instrumentals de la Caixa.

A 31 de desembre de 2009 i 2008, no hi ha existències propietat de les entitats consolidats lliurades en garantia del compliment de deutes i compromisos contrets amb terceres parts.

18. 2. Resta d'actius

La composició del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 és la que es mostra en el següent quadre:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Periodificacions productes d'assegurances	5.388	4.898
Altres periodificacions	7.801	4.522
Altres actius	8.437	10.114
	21.626	19.534

Les periodificacions de productes d'assegurances corresponen a interessos, comissions i unes altres despeses d'adquisició vinculades a aquests productes.

El capítol "Altres actius" del balanç de situació correspon bàsicament a transferències i altres operacions en camí.

19. Passius financers a cost amortitzat

En la Nota 27 es presenta determinada informació sobre el valor raonable dels passius financers inclosos en aquesta categoria. En les notes 28 i 30 es presenta determinada informació sobre el risc de liquiditat i de mercat dels passius financers inclosos en aquesta categoria, respectivament.

19. 1. Dipòsits de bancs centrals

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 era la següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Dipòsit de Banc d'Espanya	1.550.000	2.680.000
Ajustos per valoració	4.584	21.505
	1.554.584	2.701.505

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2009 era del 2,13% (4,66% en l'exercici 2008).

19. 2. Dipòsits d'entitats de crèdit

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008, atenent a la naturalesa de les operacions, s'indica a continuació:

	Milers d'euros	
	2009	2008
A la vista:		
Comptes mutus	2.751	1.617
A termini o amb preavis:		
Comptes a termini	495.622	884.765
Cessió temporal d'actius	286.666	878.540
Uns altres comptes	106.998	13.437
	892.037	1.778.359
Ajustos per valoració	16.094	17.263
	908.131	1.795.622

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2009 ha estat del 1,40% (3,98% en l'exercici 2008).

19. 3. Dipòsits de la clientela

La composició del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008, atenent a la situació geogràfica on tenen el seu origen els passius financers, la seva naturalesa i les contraparts de les operacions, s'indica a continuació:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Per situació Geogràfica:		
Espanya	14.769.017	13.540.971
Resta de països de la Unió Europea	34.370	38.700
Resta del món	48.909	46.041
Ajustos per valoració	175.223	144.669
	15.027.519	13.770.381
Per naturalesa:		
Dipòsits a la vista	3.046.741	2.999.844
Dipòsits a termini	11.310.872	9.689.697
Cessions temporals d'actius	499.904	936.171
Ajustos per valoració	170.002	144.669
	15.027.519	13.770.381
Per contraparts:		
Administracions públiques	208.213	149.262
Altres sectors residents	14.566.025	13.391.709
Altres sectors no residents	83.279	84.741
Ajustos per valoració	170.002	144.669
	15.027.519	13.770.381

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf durant l'exercici 2009 ha estat del 3,15% (3,80% en l'exercici 2008).

Dins de l'epígraf "Dipòsits a termini" s'inclouen a 31 de desembre de 2009 les emissions de cèdules hipotecàries úniques destinades a la titulització, per un import nominal global de 4.809.050 milers d'euros (4.480.050 a 31 de desembre de 2008).

19. 4. Dèbits representats per valors negociables

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 era la següent:

Emissor	Milers d'euros		Tipus d'interès		Venciment
	2009	2008	2009	2008	
Pagarés	187.092	522.863	0,58-3,30%	3,06-5,62%	2010
Bons i obligacions emeses-2008	199.788	199.788	6,50%	6,50%	2010
Bons i obligacions emeses-2009	900.000	-	0,40-3,13%	-	2010-2012
Fons de Titulització	788.004	1.166.746			
Ajustos per valoració	(736)	18.054			
	2.074.148	1.907.451			

En els exercicis 2009 i 2008 Caixa d'Estalvis del Penedès va procedir a confeccionar un programa d'emissions de pagarés d'empresa, dels quals queden pendents d'amortitzar a 31 de desembre de 2009 i 31 de desembre 2008, 187.092 i 522.863 milers d'euros d'import efectiu respectivament, amb un tipus d'interès nominal que oscil·la entre el 0,58% i el 3,30% (3,06% i el 5,62% a 31 de desembre de 2008) i amb venciments al llarg de l'exercici 2010.

Adicionalment el mes de juliol de 2008 Caixa d'Estalvis del Penedès va llançar una emissió d'obligacions simples, per un import efectiu de 199.788 milers d'euros d'import efectiu, amb un tipus d'interès nominal del 6,50 % i amb venciment en l'exercici 2010.

En el present exercici s'han efectuat recompres de bons de titulització que han generat un resultat de 39.316 milers d'euros.

Durant l'any 2009, Caixa d'Estalvis del Penedès ha realitzat 10 emissions de bons simples, per un import total de 900 milions d'euros, avalats per l'Administració General de l'Estat. Els venciments d'aquestes emissions estan distribuïts al llarg dels anys 2010, 2011 i 2012, amb un tipus d'interès entre 1,70% i 3,13% per a les emissions a tipus fix i un marge que oscil·la entre 0,40% i 0,95% per a les emissions a tipus variable.

Els interessos meritats i no vençuts ascendeixen, a 31 de desembre de 2009 i 2008, a 20.423 i 18.338 milers d'euros respectivament.

La totalitat d'aquests instruments financers es troben denominats en euros.

19. 5. Passius subordinats

El detall del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

Emissor	Milers d'euros		Tipus d'interès		Venciment
	2009	2008	2009	2008	
Emissió Obligacions Subordinades – Octubre 1993	60.101	60.101	3,50%	6,75%	Perpètua
Emissió Obligacions Subordinades – Març 2005	150.000	150.000	5,86%	5,23%	Perpètua
Emissió Obligacions Subordinades – Desembre 2006	175.000	175.000	3,50%	6,75%	22/12/2016
Emissió Obligacions Subordinades - Juny 2009	260.000	-	6,50%	-	29/06/2019
Participacions Preferents – Març 2003	167.000	167.000	5,86%	5,00%	Perpètua
Participacions Preferents – Juny 2006	63.390	124.650	1,94%	4,36%	Perpètua
Participacions Preferents – Setembre 2009	250.000	-	7,25%	-	Perpètua
Interessos meritats i no vençuts	424	62			
Saldo a 31 de desembre de 2009	1.125.915	676.813			

Caixa Penedès va llançar dues emissions d'obligacions subordinades de caràcter perpetu (sense venciment) l'octubre de 1993 i el mes de març del 2005 per un import nominal de 60.101 i 150.000 milers d'euros, respectivament. Durant el mes de desembre de 2006, es va procedir al llançament d'una tercera emissió per un import nominal de 175.000 milers d'euros i venciment a 10 anys. Addicionalment, el mes de juny de 2009, es va realitzar la quarta emissió d'obligacions subordinades a 10 anys per un import nominal de 260.000 milers d'euros. Totes aquestes emissions d'obligacions subordinades es troben subscrietes en la seva totalitat a 31 de desembre de 2009.

El saldo de "Participacions Preferents – Març 2003" correspon als recursos obtinguts per l'emissió efectuada en el mes de març de 2003 de les participacions preferents de la filial de la Caixa "Caixa Penedès Capital, S.A.". L'emissió consta de 167.000 participacions preferents de 1.000 euros nominals cadascuna, les quals compten amb garantia irrevocable i solidària de la Caixa. El tipus d'interès a 31 de desembre de 2009 és del 5,86% (5,00% a 31 de desembre de 2008). L'abonament de cupons és trimestral.

En el mes de desembre de 2009 es van amortitzar 61.150 participacions preferents de 1.000 euros nominals cadascuna corresponents a l'emissió efectuada en el mes de juny de 2006 de participacions preferents de la filial de la Caixa, "Caixa Penedès Capital II, S.A.", les quals compten amb garantia irrevocable i solidària de la Caixa, generant un benefici de 16.041 milers d'euros registrat en l'epígraf "Resultats de les operacions financeres (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidada (veure Nota 40). El saldo a 31 de desembre de 2009 de l'esmentada emissió és de 63.390 milers d'euros. El tipus d'interès a 31 de desembre de 2009 és de l'1,942% (5,00% a 31 de desembre de 2008). L'abonament de cupons és trimestral.

Finalment, el saldo de "Participacions Preferents – Setembre 2009" correspon als recursos obtinguts per l'emissió efectuada en el mes de setembre de 2009 de les participacions preferents de la filial de la Caixa "Caixa Penedès Capital II, S.A.". L'emissió consta de 250.000 participacions preferents de 1.000 euros nominals cadascuna, les quals compten amb garantia irrevocable i solidària de la Caixa. El tipus d'interès a 31 de desembre de 2009 és del 7,25%. L'abonament de cupons és trimestral.

Aquestes emissions tenen el caràcter de subordinades i, a efectes de la prelació de crèdits, se situen darrere de tots els creditors comuns de la Caixa. El pagament dels interessos està subjecte que la caixa obtingui resultat positiu i que arribi els requeriments mínims de solvència exigits per la normativa.

Els interessos meritats per aquests passius durant l'exercici 2009 han ascendit a 50.865 milers d'euros (35.856 milers d'euros durant l'exercici 2008) que es registren en l'epígraf "Interessos i càrregues assimilades" del compte de pèrdues i guanys adjunt.

20. Passius per contractes d'assegurances

A 31 de desembre de 2009 i 2008, el desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats era el següent:

Provisions Tècniques per a	Milers d'euros	
	2009	2008
Provisió assegurances de vida	531.495	572.304
Primes no consumides i riscos en curs no vida	13.505	13.339
Prestacions	21.305	22.593
	566.305	608.236

En l'exercici 2009, el capítol «Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» recull, exclusivament, les provisions matemàtiques corresponents als productes d'assegurances de vida quan el risc d'inversió és assumit pel prenedor, anomenats unit-link. En el capítol «Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys» recull les inversions vinculades a aquesta operativa (vegeu Nota 9)

21. Provisions per a riscos i compromisos contingents i altres provisions

A continuació es mostren els moviments en l'exercici 2009 i la finalitat de les provisions registrades en aquests epígrafs del balanç de situació consolidat a 31 de desembre dels exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	Provisions per a garanties financeres prestades	Altres provisions
Saldos a 31 de desembre de 2007	6.480	9.709
Dotació amb càrrec a resultats	400	-
Reversió de provisions amb abonament a resultats	(2.782)	(9.358)
Altres moviments	9	12
Saldos a 31 de desembre de 2008	4.107	363
Dotació amb càrrec a resultats	1.603	11.510
Reversió de provisions amb abonament a resultats	(2.119)	-
Altres moviments	(5)	-
Saldos a 31 de desembre de 2009	3.586	11.873

El saldo de "Altres provisions" a 31 de desembre de 2009 i 2008 correspon bàsicament a les provisions constituïdes pel Grup per cobrir contingències del negoci.

22. Resta de passius.

La composició del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidat a 31 de desembre de 2009 i 2008 és la següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Periodificacions	40.864	43.264
Altres passius	685	670
	41.549	43.934

23. Interessos minoritaris

El detall, per societats consolidades, del saldo dels capítols "Interessos Minoritaris" del balanç consolidat a 31 de desembre de 2009 i 2008 i "Resultat atribuït a interessos minoritaris" del compte de resultats consolidat dels exercicis 2009 i 2008 es presenta a continuació:

Entitat	Milers d'euros					
	2009			2008		
	Interessos Minoritaris		Resultat atribuït a interessos minoritaris	Interessos Minoritaris		Resultat atribuït a interessos minoritaris
	Resta	Ajustos per valoració		Ajustos per valoració	Ajustos per valoració	
Inversió Activa Penedès, S.A., S.I.C.A.V.	2.865	-	245	3.070	57	(490)
Actimaaf Accions Ibèrica, S.A., S.I.C.A.V.	1.607	-	309	1.297	6	(555)
Star Rènting, S.A.	979	-	45	934	-	8
Capital Penedès Mixt, S.A. S.I.C.A.V.	1	-	-	1	-	-
	5.452	-	599	5.302	63	(1.037)

24. Ajustos per valoració

24. 1. Actius financers disponibles per a la venda

Aquest epígraf dels balanços de situació consolidats recull l'import net d'aquelles variacions del valor raonable dels actius classificats com disponibles per a la venda que, conforme a allò disposat en la Nota 2, deuen classificar-se com a part integrant del patrimoni consolidat del Grup; variacions que es registren en els comptes de pèrdues i guanys consolidats quan té lloc la venda dels actius en què tenen el seu origen o quan es produeix el deteriorament d'aquests actius.

	Milers d'euros	
	2009	2008
Valors representatius de Deute		
Plusvàlues	6.913	10.637
Minusvàlues	(33.059)	(71.155)
Instrumentes de Capital		
Plusvàlues	51.390	66.204
Minusvàlues	(11.435)	(19.304)
	13.809	(13.618)

24. 2. Cobertures dels fluxos d'efectiu

Aquest epígraf dels balanços de situació consolidats recull l'import net de les variacions de valor dels derivats financers designats com instruments de cobertura en cobertures de flux d'efectiu, en la part de les esmentades variacions considerades com "cobertura eficaç" (veure Nota 12).

24. 3. Entitats valorades pel mètode de la participació.

Aquest epígraf dels balanços de situació consolidats recull l'import acumulat dels ingressos i despeses reconeguts com ajustos per valoració des del moment de l'adquisició de les participacions valorades pel mètode de la participació, qualsevol que sigui la seva naturalesa.

25. Reserves

A l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat, que forma part integrant de l'Estat de Canvis en el Patrimoni Net Consolidat dels exercicis 2009 i 2008 es presenta el detall de les variacions que hi ha hagut en aquest epígraf del patrimoni net consolidat durant els esmentats exercicis.

El detall del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Reserves generals	811.271	741.029
Reserves per regularització i actualització de balanços 4/2004	46.858	49.127
Altres reserves 4/2004	65.322	65.322
Reserves de la societat dominant	923.451	855.478
Reserves d'entitats integrades global o proporcionalment	125.722	111.548
Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació	(6.605)	14.276
Total Reserves	1.042.568	981.302

Els moviments haguts en les reserves de la societat dominant al llarg dels exercicis 2009 i 2008 són els següents:

	Milers d'euros
Saldos a 1 de gener de 2008	776.474
Distribució de l'excedent de 2007	77.744
Dividends complementaris 2008	6.618
Altres ajustos de consolidació	(5.358)
Saldos a 31 de desembre de 2008	855.478
Distribució de l'excedent de 2008	63.873
Dividends complementaris 2009	825
Altres ajustos de consolidació	3.275
Saldos a 31 de desembre de 2009	923.451

Adicionalment, durant l'exercici 2009 s'han produït traspassos per import de 2.269 milers d'euros del capítol de "Reserves per regularització i actualització de balanços 4/2004" a "Reserves generals".

Caixa d'Estalvis del Penedès es va acollir a les disposicions del Reial Decret-Llei 7/1996, de 7 de juny, sobre regularització i actualització de balanços.

25.1 Reserves i ajustos per valoració d'entitats integrades globalment o proporcionalment

El desglossament per entitats dels saldos de l'epígraf del patrimoni net "Fons propis – Reserves – Reserves (pèrdues) acumulades" dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 i del saldo registrat en l'epígraf "Patrimoni net – Ajustos per valoració" a les esmentades dates, desglossat per a entitats integrades global o proporcionalment en els estats financers consolidats, s'indiquen seguidament:

	Milers d'euros (*)			
	2009		2008	
	Reserves (pèrdues) acumulades	Ajustos per valoració	Reserves acumulades	Ajustos per valoració
Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	42.987	(5.507)	40.021	(6.614)
Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A.	31.966	293	28.089	271
Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A. vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	2.736	-	2.645	-
CEP Pensions, E.G.F.P., S.A.	1.863	5	1.499	3
Caixa Penedès Gestió, S.G.I.I.C., S.A.	3.064	2	2.385	1
Caixa Penedès Capital, S.A.	82	-	12	-
Caixa Penedès Capital II, S.A.	16	-	12	-
Star Rènting, S.A.	1.365	-	1.351	-
Inversió Activa Penedès, S.A., S.I.C.A.V.	(1.051)	-	468	180
Actimaaf Accions Ibèrica, S.A., S.I.C.A.V.	(1.483)	-	42	17
Serveis Agrupats Contact Center, S.L.	119	-	62	-
Gestió Integral d'Assessor. i Tramitació de Serveis, S.A.	26.023	-	16.047	-
Caixa Penedès Operador Banca-Assegurances Vinculats, S.A.	223	-	97	-
Promodiscep, S.A.	834	-	684	-
Serincep, S.A.	520	-	381	-
Vector Capital, S.C.R., S.A. de Règim Simplificat	514	-	193	-
Terres i Projectes, S.L.	(617)	-	(10)	-
Revalua Inversions, S.L.	16.577	-	17.729	-
Altres societats	(16)	-	(159)	13
	125.722	(5.207)	111.548	(6.129)

(*) Els saldos negatius representen pèrdues acumulades

25.2 Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació

El desglossament per entitats dels saldos de l'epígraf del patrimoni net "Fons propis – Reserves - Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació" dels balanços de situació consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008, desglossat per a cada entitat valorada pel mètode de la participació en els estats financers consolidats, s'indiquen seguidament:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Miquel i Costes & Miquel, S.A.	17.209	15.370
Interdin, S.A.	531	1.713
BVCORP Software, S.L.	(181)	(181)
Infodesa, S.A.	807	339
Altres societats	(24.971)	(2.965)
	(6.605)	14.276

26. Situació fiscal

26. 1. Grup Fiscal Consolidat

D'acord amb la normativa vigent, el Grup Fiscal Consolidat inclou a la Caixa, com societat dominant, i, com dominades, a aquelles societats dependents espanyoles que compleixen els requisits exigits a l'efecte per la normativa reguladora de la tributació sobre el benefici consolidat dels Grups de Societats. D'aquesta manera el Grup consolidat està format per la Caixa; per Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.; Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A.; CEP Pensions Entitat Gestora de Fons de Pensions, S.A.; Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A. vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.; Caixa Penedès Gestió, Societat Gestora d'Institucions d'Inversió Col·lectiva, S.A.; Gestió Integral d'Assessorament i Tramitació de Serveis, S.A.; Promodiscep, S.A.; Revalua Inversions, S.L.; Serincep, S.A.; Serveis Agrupats de Contact Center, S.L.; Caixa Penedès Capital, S.A.U.; Caixa Penedès Capital II, S.A.U; Caixa Penedès, Operador de Banca-Assegurances

Vinculats, S.A.; Vector Capital, S.C.R., S.A.; Terres i Projectes, S.L; Renthabitat Penedès, S.L.; Terres i Projectes Dos, S.L i Rentespais, S.L

La resta de les entitats dependents del Grup presenta individualment les seves declaracions d'impostos, d'acord amb les normes fiscals aplicables en cada país.

26. 2. Exercicis subjectes a inspecció fiscal

A 31 de desembre de 2009, es troben subjectes a revisió per les autoritats fiscals els últims quatre exercicis en relació amb els principals impostos aplicables al Grup Fiscal.

A 31 de desembre de 2009 i 2008, la Caixa tenia incoades Actes d'Inspecció en disconformitat per un import total de 5.790 i 5.849 milers d'euros, respectivament, respecte a les quals s'han presentat els oportuns recursos i apel·lacions.

A 31 de desembre de 2009 i 2008, les restants entitats consolidades no incloses en el Grup de consolidació fiscal no tenien incoades Actes d'Inspecció.

Degut a les possibles diferents interpretacions que poden donar-se a les normes fiscals, els resultats de les inspeccions que en el futur poguessin portar a terme les autoritats fiscals per als anys subjectes a verificació poden donar lloc a passius fiscals, l'import dels quals no és possible quantificar en l'actualitat d'una manera objectiva. No obstant això, segons l'opinió dels assessors fiscals del Grup i dels seus Administradors, la possibilitat que es materialitzin passius significatius per aquest concepte addicionals als registrats és remota.

26. 3. Conciliació dels resultats comptable i fiscal

A continuació es presenta un desglossament del saldo del capítol "Impostos sobre beneficis" del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Despeses Impost sobre beneficis exercici	6.891	25.485
Ajust en la despesa d'impost sobre societats		
D'exercicis anteriors	(268)	679
Per ajust del tipus impositiu (vegeu nota 2.14)	-	-
Total despesa impost sobre societats	6.623	26.164

A continuació es presenta una conciliació entre la despesa per Impost sobre Societats de l'exercici comptabilitzat en els comptes de resultats consolidats dels exercicis 2009 i 2008 i el resultat consolidat abans d'impostos dels esmentats exercicis multiplicat pel tipus impositiu vigent aplicable a Espanya:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Resultat consolidat abans d'impostos	47.794	105.158
Impost sobre beneficis al tipus impositiu vigent	14.338	31.548
Efecte de les diferències permanents:		
Amb origen en el procés de consolidació	(2.302)	2.107
Deduccions i eliminacions de dividendes	1.648	7.019
Dotació a l'obra social	(1.860)	(3.600)
Despeses no deduïbles	718	538
Altres efectes	(2.583)	(2.018)
Deduccions i bonificacions de la quota amb origen en:		
Doble imposició sobre dividendes	(2.523)	(6.105)
Doble imposició interna per plusvàlues	-	(835)
Doble imposició internacional	(99)	(231)
Recerca i desenvolupament i innovació tecnològica	(308)	(349)
Contribucions a plans de pensions	(113)	(84)
Reinversió en beneficis extraordinaris	-	(2.460)
Formació professional	(15)	(37)
Altres deduccions	(10)	(8)
Despesa de l'exercici per l'impost sobre beneficis registrat amb contrapartida en el compte de resultats	6.891	25.485

26. 4. Impostos repercutits en el patrimoni net

Independentment dels impostos sobre beneficis repercutits en el compte de pèrdues i guanys consolidat, en els exercicis 2009 i 2008 el Grup ha repercutit en el seu patrimoni net consolidat els següents imports en concepte d'ingrés (despesa) per impost sobre societats pels següents conceptes:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Plusvàlues no realitzades de títols de renda fixa disponibles per a la venda	2.963	4.494
Minusvàlues no realitzades per títols de renda fixa disponibles per a la venda	(14.168)	(30.498)
Plusvàlues no realitzades de títols de renda variable disponibles per a la venda	22.024	28.348
Minusvàlues no realitzades per títols de renda variable disponibles per a la venda	(4.901)	(8.273)
Plusvàlues no realitzades per cobertura de fluxos d'efectiu	369	-
Minusvàlues no realitzades per cobertura de fluxos d'efectiu	-	(7)
	6.287	(5.936)

26. 5. Impostos diferits

A l'empara de la normativa fiscal vigent en els diferents països en els quals es troben radicades les entitats consolidades, en els exercicis 2009 i 2008 han sorgit determinades diferències temporàries que han de ser tingudes en compte al temps de quantificar la corresponent despesa de l'impost sobre beneficis. Els orígens dels impostos diferits registrats en els balanços consolidats a 31 de desembre de 2009 i 2008 són els següents:

Impostos diferits deutors amb origen en	Milers d'euros	
	2009	2008
Impostos anticipats per diferències d'imputació temporal d'ingressos i despeses a efectes comptables i fiscals:		
Per pèrdues per deteriorament comptabilitzades sobre inversions creditícies	71.833	65.387
Dotacions per a fons de pensions	3.319	3.521
Altres fons	10.156	8.607
Comissions sobre préstecs	1.633	2.849
Per pèrdues per deteriorament comptabilitzades sobre actius financers	620	620
Eliminació per consolidació d'interessos i comissions sobre préstecs	3.100	3.336
Altres	95	100
Impostos diferits repercutits sobre el patrimoni net	19.069	38.748
	109.825	123.168

Impostos diferits creditors amb origen en	Milers d'euros	
	2009	2008
Impostos diferits per diferències d'imputació temporal d'ingressos i despeses a efectes comptables i fiscals:		
Per revaloració d'immobles	31.988	29.773
Llibertat d'amortització	22.367	22.674
Amortització accelerada	1.869	2.028
Reinversió de beneficis extraordinaris	114	296
Per guanys per valoració d'actius financers	676	687
Eliminació per consolidació de correcció per valoració	961	1.193
Altres	6.001	2.895
Impostos diferits repercutits sobre el patrimoni net	-	-
	25.356	32.812
	57.344	62.585

26. 6. Provisions per a impostos

L'epígraf "Provisions – Provisions per a impostos i altres contingències legals" del balanç de situació adjunt presenta un saldo a 31 de desembre de 2009 i 2008 de 7.914 i 7.732 milers d'euros, respectivament. En aquest epígraf s'inclouen les provisions associades a actes fiscals en disconformitat, així com altres provisions per contingències amb diferents organismes públics.

27. Valor raonable

En els quadres es presenta el valor raonable dels instruments financers del Grup a 31 de desembre de 2009 desglossat per classes d'actius i passius financers i en els següents nivells:

- **NIVELL 1:** Instruments financers el valor raonable dels quals s'ha determinat prenent la seva cotització en mercats actius, sense realitzar cap modificació sobre els esmentats actius.
- **NIVELL 2:** Instruments financers el valor raonable dels quals s'ha estimat d'acord amb preus cotitzats en mercats organitzats per a instruments similars o mitjançant la utilització d'altres tècniques de valoració en les quals tots els inputs significatius estan basats en dades de mercat observables directament o indirectament.
- **NIVELL 3:** Instruments el valor raonable dels quals s'ha estimat mitjançant la utilització de tècniques de valoració en les quals algun input significatiu no està basat en dades de mercat observables.

A efectes d'allò disposat en els paràgrafs anteriors, es considera que un input és significatiu quan és important en la determinació del valor raonable en el seu conjunt.

A 31 de desembre de 2009:

Actius financers

	Milers d'euros					
	Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		Actius financers disponibles per a la venda		Derivats de cobertura	
	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable
Nivell 1:						
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-	-	-	-
Instruments de capital	38.689	38.689	174.743	174.743	-	-
Derivats	1	1	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
Nivell 2:						
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	93.325	93.325	1.335.769	1.335.769	-	-
Instruments de capital	-	-	7.618	7.618	-	-
Derivats	194.257	194.257	-	-	132.336	132.336
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
Nivell 3:						
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-	-	-	-
Instruments de capital	-	-	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
	326.272	326.272	1.518.130	1.518.130	132.336	132.336

La quantificació del nivell de provisions que manté l'Entitat per a la seva cartera de préstecs i crèdits s'ha realitzat conforme a les normes comptables que li són d'aplicació i s'estima suficient per cobrir el risc de crèdit associat a aquestes inversions. No obstant això, donat el context de crisi econòmica i financera, l'import pel qual poguessin ser intercanviades entre parts interessades aquests actius, podria resultar inferior al seu valor net registrat, doncs un potencial comprador podria no sol descomptar les pèrdues ja incorregudes i comptabilitzades seguint els principis comptables generalment acceptats, sinó també les que podrien patir en un futur pròxim, suposat de prolongació de l'actual entorn econòmic, excepcional per la seva durada i efectes.

Passius financers:

	Milers d'euros			
	Cartera de negociació		Derivats de cobertura	
	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable
Nivell 1:				
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-
Posicions curtes de valors	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-
Nivell 2:				
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	127.128	127.128	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-
Derivats	181.656	181.656	31.261	31.261
Posicions curtes de valors	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-
Nivell 3:				
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-
Posicions curtes de valors	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-
	308.784	308.784	31.261	31.261

El valor raonable dels passius financers a cost amortitzat s'ha estimat utilitzant tècniques de valoració generalment acceptades al mercat i no difereix significativament del seu valor en llibres a 31 de desembre de 2009.

A 31 de desembre de 2008:

Actius financers

	Milers d'euros					
	Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		Actius financers disponibles per a la venda		Derivats de cobertura	
	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable
Nivell 1:						
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	22.559	22.559	1.307.676	1.307.676	-	-
Instruments de capital	23.951	23.951	142.571	142.571	-	-
Derivats	1	1	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
Nivell 2:						
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	17.865	17.865	-	-
Instruments de capital	-	-	-	-	-	-
Derivats	218.833	218.833	-	-	111.094	111.094
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
Nivell 3:						
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-
Valors representatius de deute	-	-	-	-	-	-
Instruments de capital	-	-	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-	-	-
	265.344	265.344	1.468.112	1.468.112	111.094	111.094

Passius financers:

	Milers d'euros			
	Cartera de negociació		Derivats de cobertura	
	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable
Nivell 1:				
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-
Posicions curtes de valors	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-
Nivell 2:				
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-
Derivats	216.834	216.834	35.040	35.040
Posicions curtes de valors	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-
Nivell 3:				
Dipòsits de bancs centrals	-	-	-	-
Dipòsits d'entitats de crèdit	-	-	-	-
Dipòsits de la clientela	-	-	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	-	-
Passius subordinats	-	-	-	-
Derivats	-	-	-	-
Posicions curtes de valors	-	-	-	-
Compromisos de crèdit	-	-	-	-
Altres passius financers	-	-	-	-
	216.834	216.834	35.040	35.040

28. Exposició al risc de liquiditat

28.1 Objectius, polítiques i processos de gestió del risc de liquiditat

El risc de liquiditat es defineix com el risc que l'entitat tingui dificultats per complir amb les obligacions associades als seus passius financers. El risc de liquiditat representa, per tant, el risc consistent que no disposi de fons líquids suficients per fer front, en la data de venciment, a les seves obligacions de pagament amb tercers.

Els objectius de gestió del risc de liquiditat, juntament amb les polítiques associades a la gestió del mateix són aprovades pel Consell d'Administració de la Caixa a nivell estratègic.

L'objectiu fonamental seguit per la Caixa en relació amb el risc de liquiditat consisteix a disposar en tot moment dels instruments i processos que permetin a l'entitat atendre els seus compromisos de pagament puntualment, de manera que es disposi dels instruments que permetin mantenir nivells de liquiditat suficients per atendre els seus pagaments sense comprometre de manera significativa els resultats de l'entitat i mantenir els mecanismes que, davant diverses eventualitats li permeti complir amb els seus compromisos de pagament.

Amb la finalitat de conèixer en tot moment quina és l'exposició de la Caixa al risc de liquiditat, així com la seva evolució i projecció futura es realitzen mensualment dos anàlisis basats en els següents informes de liquiditat:

- Situació de liquiditat.
- Evolució i projeccions de liquiditat.

Els enfocaments i objectius que es persegueixen amb aquests informes són dos:

1. Conèixer quins són els actius i fons líquids i els compromisos i obligacions de pagament que ha de fer front la Caixa en la data considerada.

2. Analitzar l'evolució de les principals partides del balanç en funció de la seva aportació o consum de liquiditat per a la Caixa.

Correspon al Comitè d'Actius i Passius (d'ara endavant, COAP), per delegació del Consell d'Administració i sota el control i supervisió de la Comissió Executiva, la gestió i seguiment del risc de liquiditat.

La gestió diària de les posicions de liquiditat, sota els paràmetres establerts pel COAP, així com la gestió del Coeficient de Caixa, correspon al Departament de Renda Fixa pertanyent a l'àrea de Tresoreria de Mercat de Capitals.

El departament de Control de Gestió monitora i controla que la gestió del Departament de Renda Fixa compleixi amb els límits establerts pel COAP.

L'Entitat disposa del *Document Marc sobre mesurament, seguiment, control i gestió de riscos financers*, aprovat pel Consell d'Administració, que defineix els procediments generals a seguir per identificar, gestionar, mesurar, quantificar, controlar i seguir els diferents riscos de l'Entitat, entre ells el de liquiditat. El citat document descriu i estableix els diferents informes que s'elaboren per al seguiment de la liquiditat, així com les mesures i òrgans i departaments implicats en el seu control i gestió.

Disposa també d'un Pla de Contingència de Liquiditat, aprovat pel COAP i el Consell d'Administració, que regula les mesures i procediments a seguir per prevenir i resoldre eventuais problemes de liquiditat que puguin derivar-se de situacions de crisi.

Amb caràcter general i tradicional, l'entitat disposa de diverses formes de captació de liquiditat, entre les quals es troben la captació de dipòsits de clients, la disponibilitat de diverses línies de tresoreria davant organismes oficials, la captació de liquiditat a través del mercat interbancari i l'emissió de valors de deute, en mercats majoristes i minoristes.

28.2 Anàlisi del GAP de liquiditat

Tal com s'ha indicat en la Nota 22.1 anterior, la gestió que la Caixa realitza de la liquiditat té en consideració, com un element fonamental, l'anàlisi dels venciments dels seus diferents actius i passius financers prenent, de manera predominant, els venciments esperats dels seus diferents actius i passius financers, en lloc del seu venciment contractual.

La Caixa segueix aquesta metodologia d'anàlisi ja que, al llarg dels anys, s'ha demostrat que aquest anàlisi s'ajusta d'una manera més veraç a la realitat de com es produeixen els fluxos d'entrada i sortida de liquiditat per a la Caixa.

En els quadres següents es mostren de manera comparada els actius i passius financers de la Caixa classificats per terminis de venciments esperats dels mateixos, a 31 de desembre de 2009 i 2008:

Situació a 31 de desembre de 2009

	Milers d'euros						
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	Sense Vencim.	Total
Actiu:							
Inversions creditícies	474.252	382.726	400.968	838.273	14.167.331	598.775	16.862.325
Tresoreria activa	531.208	292.435	20.361	16	360	93.362	937.742
Mercat de capitals	78.280	8.695	35.650	131.123	3.325.427	426.399	4.005.574
Altres actius	-	-	-	-	-	673.845	673.845
Derivats especulatiu	1.820	3.272	4.487	11.131	179.795	2.315	202.820
Derivats cobertura	89	179	180	11.549	122.977	-	134.974
	1.085.649	687.307	461.646	992.092	17.795.890	1.794.696	22.817.280
Passiu:							
Recursos aliens	748.046	1.147.993	1.067.424	3.722.929	10.703.188	243.526	17.633.106
Tresoreria passiva	264.212	148.242	329.251	1.301.713	398.618	8.536	2.450.572
Altres passius	-	-	-	-	-	411.985	411.985
Recursos propis	-	-	-	-	1.125.951	981.078	2.107.029
Derivats especulatiu	1.820	3.272	4.487	11.132	141.359	22.283	184.353
Derivats cobertura	37	494	125	602	28.977	-	30.235
	1.014.115	1.300.001	1.401.287	5.036.376	12.398.093	1.667.408	22.817.280
Diferència actiu-passiu	71.534	-612.694	-939.641	-4.044.284	5.397.797	127.288	-

Situació a 31 de desembre de 2008

	Milers d'euros						
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	Sense Vencim.	Total
Actiu:							
Inversions creditícies	675.271	585.144	670.338	961.100	13.626.264	378.173	16.896.290
Tresoreria activa	618.464	424	-	40.277	-	122.827	781.992
Mercat de capitals	81.232	41.500	264.066	316.200	2.997.064	590.675	4.290.737
Altres actius	-	-	-	-	-	364.425	364.425
Derivats especulatius	-	-	-	-	-	215.464	215.464
Derivats cobertura	-	-	-	-	-	111.094	111.094
	1.374.967	627.068	934.404	1.317.577	16.623.328	1.782.658	22.660.002
Passiu:							
Recursos aliens	1.172.918	1.413.723	1.537.861	2.391.464	9.353.461	227.437	16.096.864
Tresoreria passiva	1.154.203	638.570	1.876.795	316.093	472.698	38.768	4.497.127
Altres passius	-	-	-	-	-	212.044	212.044
Recursos propis	-	-	-	-	677.101	926.626	1.603.727
Derivats especulatius	-	-	-	-	-	215.200	215.200
Derivats cobertura	-	-	-	-	-	35.040	35.040
	2.327.121	2.052.293	3.414.656	2.707.557	10.503.260	1.655.115	22.660.002
Diferència actiu-passiu	(952.154)	(1.425.225)	(2.480.252)	(1.389.980)	6.120.068	127.543	

En relació amb la informació continguda en els quadres anteriors, assenyalar que:

- Els passius financers s'han classificat prenent la primera data de venciment en què la contrapart pot requerir el seu pagament.
- Els passius financers amb pagaments escalonats s'han classificat considerant la data de venciment residual romanent a la data dels estats financers de cadascun dels pagaments.
- Els imports que es presenten corresponen als seus imports contractualment fixats, sense descomptar. Per aquest motiu, les xifres mostrades en aquests quadres no tenen per què coincidir, i no coincideixen en determinats casos, amb els imports registrats en el balanç de situació.
- Per a aquells passius financers l'import dels quals no està fixat contractualment a la data de balanç, per exemple, perquè depèn de l'evolució d'un determinat índex, el termini de venciment romanent que s'ha considerat a efectes de la seva classificació en els quadres anteriors s'ha determinat considerant les condicions que existien a 31 de desembre de 2009 i 2008, respectivament.

29. Exposició al risc de crèdit associat als instruments financers

29.1 Objectius, polítiques i processos de gestió del risc de crèdit

El risc de crèdit és el risc que una de les parts d'un contracte que s'ajusta a la definició d'instrument financer deixi de complir amb les seves obligacions i produeixi en l'altra una pèrdua financera.

El risc de crèdit representa, per tant, el risc de pèrdua assumit per la Caixa en el cas que un client o alguna contrapart incomplís les seves obligacions contractuals de pagament. Aquest risc és inherent en els productes bancaris tradicionals de les entitats (préstecs, crèdits, garanties financeres prestades, etc.), així com en un altre tipus d'actius financers (cartera de renda fixa de la Caixa, derivats,...).

El risc de crèdit afecta tant a actius financers que en els estats financers apareixen comptabilitzats pel seu cost amortitzat, com a actius que en els esmentats estats es registren pel seu valor raonable. Independentment del criteri comptable pel que els actius financers de la Caixa s'han registrat en aquests estats financers, la Caixa aplica sobre ells les mateixes polítiques i procediments de control del risc de crèdit.

Les polítiques i els objectius de la Caixa relacionats amb el control del risc de crèdit són aprovats a nivell estratègic pel Consell d'Administració de la Caixa. Per la seva part, el Comitè d'Actius i Passius s'encarrega de la fixació operativa de les polítiques de riscos de la Caixa que permetin complir amb els objectius establerts pel Consell. La unitat de control de riscos de la Caixa (que depèn de la Direcció General Financera, independent de les unitats de negoci) és l'encarregada de fixar els procediments de control necessaris per monitoritzar en tot moment els nivells de risc assumits per l'entitat i el compliment estricte dels objectius establerts per la Caixa relacionats amb el risc de crèdit i juntament amb el Departament d'Auditoria Interna de la Caixa, s'encarrega de vetllar per l'adequat compliment de les

polítiques, mètodes i procediments de control de risc de la Caixa, assegurant que aquests són adequats, s'implanten de manera efectiva i són revisats de manera regular, facilitant la informació corresponent als òrgans executius de major nivell que permetin posar en pràctica, en el seu cas, les mesures correctores que calguin.

L'objectiu fonamental de la Caixa relacionat amb el risc de crèdit es basa a intentar aconseguir un creixement sostingut, estable i moderat del risc de crèdit de la Caixa, que permeti mantenir l'equilibri, d'una banda entre nivells de concentració de riscos, tant a nivell d'acreditats, com de sectors, activitat i àrees geogràfiques acceptables i mantenint, en tot moment, nivells de solvència, liquiditat i cobertura de crèdit, sòlids, prudents i moderats.

Els objectius de concentració de riscos són aprovats pel Consell d'Administració. La Caixa estableix els límits a la concentració de riscos prenent en consideració factors com les activitats a les quals es dediquen les contraparts, la seva localització geogràfica, així com altres característiques econòmiques comunes.

Els objectius de límits a la concentració de riscos són fixats prenent com paràmetres els recursos propis de la Caixa, la xifra total d'actius, els ingressos recurrents de la Caixa, etc.

Així mateix, la Caixa disposa d'un sistema de "credit scoring" el qual considera les diferents característiques de les operacions de finançament al consum i dels deutors que, atenent a l'experiència històrica i a les millors pràctiques del mercat, serveixen a la Caixa per segregat aquelles operacions que, atenent al seu risc de crèdit, poden ser assumides per la Caixa d'aquelles que no ho són. Els criteris de segregació d'operacions en el moment de la seva contractació mitjançant l'aplicació d'aquest sistema són aprovades pel Consell d'Administració de la Caixa, disposant la Caixa dels procediments de revisió que permeten que aquest sistema es trobi constantment actualitzat.

Un dels objectius fonamentals de la Caixa en el relatiu a la gestió del risc de crèdit és afavorir, amb els límits de concentració abans indicats i de posicionament en determinats sectors considerats estratègics, el creixement d'aquelles operacions que compten amb garanties addicionals a la garantia personal del deutor. En aquest sentit, la Caixa ha intentat impulsar la contractació d'operacions amb garanties reals sobre immobles, avals d'entitats financeres o de matrius solvents i la subscripció d'acords de compensació, etc. En aquest sentit, indicar que un 48,40% de les operacions d'inversió creditícia de la Caixa disposen de garantia real en primera hipoteca sobre habitatges acabades i disposen d'un LTV inferior al 80%.

El risc de crèdit màxim al qual està exposada l'entitat es mesura pel seu valor nominal, al qual s'afegeix el saldo dels imports disponibles sense cap condició pels acreditats.

La Caixa classifica de manera interna els actius financers subjectes a risc de crèdit en funció de les característiques de les operacions, considerant, entre d'altres factors, les contraparts amb les quals s'han contractat les operacions i les garanties que presenti l'operació.

D'acord amb allò disposat en la normativa aplicable, a efectes del mesurament del risc de crèdit i de la seva cobertura des d'una perspectiva comptable no es considera que els actius financers en forma d'instruments de capital propietat de la Caixa estiguin subjectes a aquest risc.

La Caixa porta un control permanent dels nivells de concentració de riscos, de l'evolució de les taxes de morositat i de les diferents alertes definides que permeten monitoritzar en tot moment l'evolució del risc de crèdit. En cas de desviacions entre l'evolució prevista de qualsevol d'aquests paràmetres i les dades reals, aquestes són analitzades en recerca de les causes de les mateixes. Una vegada conegudes, aquestes són analitzades per la unitat de control qui eleva els informes corresponents als òrgans de gestió de la Caixa perquè siguin adoptades les mesures correctores oportunes, que poden anar des de la definició o correcció dels mecanismes de control definits que puguin haver actuat de manera no satisfactòria, fins a la modificació de les polítiques i límits acordats per la Caixa. En particular, s'analitzen de manera exhaustiva totes aquelles operacions que, per diversos motius, puguin haver resultat en mora o fallides, amb vista a determinar l'eficàcia de les cobertures establertes per l'entitat amb la finalitat d'adoptar, en el seu cas, les mesures necessàries que permeten millorar les polítiques d'acceptació i els mecanismes d'anàlisi del risc de crèdit de la Caixa.

29.2 Nivell màxim d'exposició al risc de crèdit

El quadre següent mostra al nivell màxim d'exposició al risc de crèdit assumit pel Grup a 31 de desembre de 2009 i 2008 per a cada classe d'instruments financers, sense deduir del mateix les garanties reals ni altres millores creditícies rebudes per assegurar el compliment dels deutors:

A 31 de desembre de 2009:

Classes d'instruments	Milers d'euros						
	Saldos d'actiu					Comptes d'ordre	Total
	Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		Actius financers disponibles per a la venda	Inversions creditícies	Derivats de cobertura		
Cartera de negociació	Altres actius						
Instruments de deute-							
Dipòsits en entitats de crèdit	-		-	990.997	-	-	990.997
Valors negociables	33.383	59.942	1.335.769	2.355.669	-	-	3.784.763
Crèdit a la clientela	-		-	15.709.641	-	-	15.709.641
Total instruments de deute	33.383	59.942	1.335.769	19.056.307	-	-	20.485.401
Riscos contingents -							
Avals financers	-	-	-	-	-	17.959	16.313
Altres riscos contingents	-	-	-	-	-	296.394	298.040
Total riscos contingents	-	-	-	-	-	314.353	314.353
Altres exposicions -							
Derivats	194.258	-	-	-	132.336	-	326.594
Compromisos contingents	-	-	-	-	-	1.542.969	1.542.969
Total altres exposicions	194.258	-	-	-	132.336	1.542.969	1.869.563
NIVELL MÀXIM DE EXPOSICIÓ AL RISC DE CRÈDIT	227.641	59.942	1.335.769	19.056.307	132.336	1.857.322	22.669.317

A 31 de desembre de 2008:

Classes d'instruments	Milers d'euros						
	Saldos d'actiu					Comptes d'ordre	Total
	Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		Actius financers disponibles per a la venda	Inversions creditícies	Derivats de cobertura		
Cartera de negociació	Altres actius						
Instruments de deute-							
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	754.600	-	-	754.600
Valors negociables	21.416	1.143	1.325.541	2.395.961	-	-	3.744.061
Crèdit a la clientela	-	-	-	16.675.446	-	-	16.675.446
Total instruments de deute	21.416	1.143	1.325.541	19.826.007	-	-	21.174.107
Riscos contingents -							
Avals financers	-	-	-	-	-	16.313	16.313
Altres riscos contingents	-	-	-	-	-	373.268	373.268
Total riscos contingents	-	-	-	-	-	389.581	389.581
Altres exposicions -							
Derivats	218.834	-	-	-	111.094	-	329.928
Compromisos contingents	-	-	-	-	-	1.750.801	1.750.801
Total altres exposicions	218.834	-	-	-	111.094	1.750.801	2.080.729
NIVELL MÀXIM DE EXPOSICIÓ AL RISC DE CRÈDIT	240.250	1.143	1.325.541	19.826.007	111.094	2.140.382	23.644.417

En relació amb la informació mostrada en els quadres anteriors, cal assenyalar que:

- La partida de "Compromisos contingents" recull l'import dels saldos disponibles sense cap condició per part dels deutors.
- Els riscos contingents es presenten registrats per l'import màxim garantit per la Caixa. Amb caràcter general, s'estima que la majoria d'aquests saldos arribaran al seu venciment sense suposar una necessitat real de finançament per part de l'entitat. Els esmentats saldos es presenten nets de les provisions constituïdes per a la cobertura del risc de crèdit associats als mateixos (vegeu Nota 21).
- La informació sobre altres exposicions al risc de crèdit, com ara el risc de contrapart corresponent a la contractació d'instruments financers derivats es presenta pel seu valor en llibres.

29.3 Garanties reals rebudes i altres millores creditícies

La Caixa utilitza com un instrument fonamental en la gestió del risc de crèdit el buscar que els actius financers adquirits o contractats per la Caixa comptin amb garanties reals i una altra sèrie de millores creditícies addicionals a la

pròpia garantia personal del deutor. Les polítiques d'anàlisi i selecció de risc de la Caixa defineixen, en funció de les diferents característiques de les operacions, com ara finalitat del risc, contrapart, termini, consum de recursos propis, etc. les garanties reals o millores creditícies de les quals hauran de disposar les mateixes, de manera addicional a la pròpia garantia real del deutor, per procedir a la seva contractació.

La valoració de les garanties reals es realitza en funció de la naturalesa de la garantia real rebuda. Amb caràcter general, les garanties reals en forma de béns immobles es valoren pel seu valor de taxació, realitzada per entitats independents d'acord amb les normes establertes per Banc d'Espanya per a això en el moment de la contractació. Les garanties reals en forma de valors cotitzats en mercats actius es valoren pel seu valor de cotització, ajustat en un percentatge per cobrir-se de possibles variacions en l'esmentat valor de mercat que pogués perjudicar la cobertura del risc; els avals i garanties reals similars es mesuren per l'import garantit en les esmentades operacions; per la seva part, les garanties en forma de dipòsits pignorats, es valoren pel valor dels esmentats dipòsits, i posat cas que estiguin denominats per moneda estrangera, convertits al tipus de canvi en cada data de valoració.

A continuació es presenta el detall, per a cada classe d'instruments financers, l'import màxim del risc de crèdit que es troba cobert per cadascuna de les principals garanties reals i altres millores creditícies de les quals disposa la Caixa, a 31 de desembre de 2009 i 2008:

A 31 de desembre de 2009:

	Milers d'euros				
	Garantia immobiliària	Garantits per dipòsits dineraris	Altres garanties reals	Avalats per altres entitats	Total
Instruments de deute-					
Dipòsits en entitats de crèdit	-	635.532	-	-	635.532
Crèdit a la clientela	14.292.099	27.668	97.558	695.522	15.112.847
Total instruments de deute	14.292.099	663.200	97.558	695.522	15.748.379
Riscos contingents -					
Avals financers	-	168	-	811	979
Altres riscos contingents	-	27.724	-	102.747	130.471
Total riscos contingents	-	27.892	-	103.558	131.450
Altres exposicions -					
Compromisos contingents	759.430	11.559	-	-	770.989
Total altres exposicions	759.430	11.559	-	-	770.989
Total import cobert	15.051.529	702.651	97.558	799.080	16.650.818

A 31 de desembre de 2008:

	Milers d'euros				
	Garantia immobiliària	Garantits per dipòsits dineraris	Altres garanties reals	Avalats per altres entitats	Total
Instruments de deute-					
Dipòsits en entitats de crèdit	-	405.008	-	-	405.008
Crèdit a la clientela	13.980.920	33.910	62.790	915.789	14.993.409
Total instruments de deute	13.980.920	438.918	62.790	915.789	15.398.417
Riscos contingents -					
Avals financers	-	910	-	2.234	3.144
Altres riscos contingents	-	39.016	-	267.411	306.427
Total riscos contingents	-	39.926	-	269.645	309.571
Altres exposicions -					
Compromisos contingents	1.163.324	11.542	-	-	1.174.866
Total altres exposicions	1.163.324	11.542	-	-	1.174.866
Total import cobert	15.144.244	490.386	62.790	1.185.434	16.882.854

29.4 Qualitat creditícia dels actius financers ni vençuts ni deteriorats

29.4.1 Anàlisi de l'exposició al risc de crèdit atenent a qualificacions creditícies

A continuació es presenta el detall de l'exposició màxima al risc de crèdit, classificat per classes d'instruments financers, al qual està exposat la Caixa, classificat d'acord amb ràtings d'agències externes de qualificació, a 31 de desembre de 2009 i 2008 d'aquelles exposicions al risc de crèdit que, a les esmentades dates, no es trobaven ni vençudes ni deteriorades:

A 31 de desembre de 2009:

	Milers d'euros							Operacions sense qualificar	Total
	AAA	AA	A	BBB	BB	CCC			
Instruments de deute-									
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-	990.997	990.997	
Valors negociables	3.494.250	119.724	135.035	18.883	6.931	74	9.866	3.784.763	
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-	15.709.641	15.709.641	
Total instruments de deute	3.494.250	119.724	135.035	18.883	6.931	74	16.710.504	20.485.401	
Riscos contingents -									
Avals financers	-	-	-	-	-	-	16.313	16.313	
Altres riscos contingents	-	-	-	-	-	-	298.040	298.040	
Total riscos contingents	-	-	-	-	-	-	314.353	314.353	
Altres exposicions -									
Derivats	-	-	-	-	-	-	326.594	326.594	
Compromisos contingents	-	-	-	-	-	-	1.542.969	1.542.969	
Total altres exposicions	-	-	-	-	-	-	1.869.563	1.869.563	
Total	3.494.250	119.724	135.035	18.883	6.931	74	18.894.420	22.669.317	

A 31 de desembre de 2008:

	Milers d'euros							Operacions sense qualificar	Total
	AAA	AA	A	BBB	BB	CCC			
Instruments de deute-									
Dipòsits en entitats de crèdit	-	-	-	-	-	-	754.600	754.600	
Valors negociables	3.380.893	92.086	157.368	18.707	5.768	145	89.094	3.744.061	
Crèdit a la clientela	-	-	-	-	-	-	16.675.446	16.675.446	
Total instruments de deute	3.380.893	92.086	157.368	18.707	5.768	145	17.519.140	21.174.107	
Riscos contingents -									
Avals financers	-	-	-	-	-	-	16.313	16.313	
Altres riscos contingents	-	-	-	-	-	-	373.268	373.268	
Total riscos contingents	-	-	-	-	-	-	389.581	389.581	
Altres exposicions -									
Derivats	-	-	-	-	-	-	329.928	329.928	
Compromisos contingents	-	-	-	-	-	-	1.750.801	1.750.801	
Total altres exposicions	-	-	-	-	-	-	2.080.729	2.080.729	
Total	3.380.893	92.086	157.368	18.707	5.768	145	19.989.450	23.644.417	

29.5 Actius financers deteriorats i donats de baixa de l'actiu

A continuació es mostra el moviment produït en els exercicis 2009 i 2008 dels actius financers deteriorats de la Caixa que no es troben registrats en el balanç per considerar-se remota la seva recuperació, encara que la Caixa no hagi interromput les accions per aconseguir la recuperació dels imports endeutats:

	Milers d'euros
Saldo d'actius financers per als quals es considera remota la seva recuperació a 1 de gener de 2008	110.119
Addicions-	52.981
Saldos considerats de remota recuperació en l'exercici	52.981
Altres causes	-
Recuperacions-	8.162
Saldos recuperats en l'exercici per refinançaments o reestructuració d'operacions	-
Per cobrament en efectiu sense refinançament addicional	8.162
Per adjudicació d'actius	-
Baixes definitives d'operacions-	3.065
Per condonacions de deute	1.502
Per prescripció de drets de cobrament	-
Per altres causes	1.563
Saldo d'actius financers per als quals es considera remota la seva recuperació a 31 de desembre de 2008	151.873
Addicions-	37.450
Saldos considerats de remota recuperació en l'exercici	37.450
Altres causes	-
Recuperacions-	9.841
Saldos recuperats en l'exercici per refinançaments o reestructuració d'operacions	-
Per cobrament en efectiu sense refinançament addicional	9.841
Per adjudicació d'actius	-
Baixes definitives d'operacions-	8.084
Per condonacions de deute	7.009
Per prescripció de drets de cobrament	-
Per altres causes	1.075
Saldo d'actius financers per als quals es considera remota la seva recuperació a 31 de desembre de 2009	171.397

29.6 Una altra informació

L'import dels ingressos financers meritats i no cobrats d'actius financers que, d'acord amb els criteris explicats en la Nota 2.8 s'han considerat com deteriorats, registrats en els estats financers a 31 de desembre de 2009 i 2008 puja a 48.085 i 22.184 milers d'euros.

30. Exposició al risc de mercat associat a instruments financers

30.1 Exposició al risc d'interès

30.1.1 Objectius, polítiques i processos de gestió del risc d'interès

El risc de tipus d'interès és el risc al qual està sotmesa la Caixa associat als seus instruments financers i que té el seu origen en les variacions en els tipus d'interès de mercat.

El risc de tipus d'interès associat als instruments financers de la Caixa afecta directament a l'activitat de les entitats de dues maneres:

- D'una banda, a través de l'efecte que les variacions dels tipus d'interès tenen en el compte de pèrdues i guanys pel fet que puguin existir en el seu actiu i passiu determinats instruments financers els quals meriten tipus d'interès fixos o revisables en el temps, de manera que les variacions en els esmentats tipus d'interès afectin de manera no simètrica als interessos meritats per un i altres instruments ("GAP de tipus d'interès"). En el cas de les operacions amb tipus d'interès variable, el risc al qual està sotmesa la Caixa es produeix en els períodes de recàlcul dels tipus d'interès.
- D'altra banda, el grup incorre en risc de mercat de tipus d'interès com a conseqüència de mantenir, fonamentalment, títols de renda fixa inclosos en la cartera de disponible per a la venda i en la cartera de negociació els quals el seu valor raonable varia com a conseqüència de les variacions dels esmentats tipus d'interès de mercat, de manera que afecten al patrimoni i als resultats de la Caixa.

Els objectius en matèria de gestió del risc de tipus d'interès són aprovats a nivell estratègic pel Consell d'Administració de la Caixa. Posteriorment, les polítiques encaminades al compliment dels objectius abans indicats són aprovades pel Comitè d'Actius i Passius.

Els objectius de la Caixa relacionats amb aquest risc van encaminats a mantenir un risc d'interès, en termes nets, a nivells prudents, de manera que un moviment de cent punts bàsics en la corba de tipus d'interès no provoqui una variació en el marge financer de la Caixa superior al cinc per cent.

En l'anàlisi, mesurament i control del risc de tipus d'interès assumit per la Caixa, s'utilitzen tècniques de mesurament de sensibilitat i anàlisis d'escenaris, establint-se els límits adequats per evitar l'exposició a nivells de riscos que poguessin afectar de manera important al mateix. Aquests procediments i tècniques d'anàlisi són revisats amb la freqüència necessària per assegurar el seu correcte funcionament.

La Caixa utilitza operacions de cobertura per a la gestió del risc de tipus d'interès de tots aquells instruments financers de caràcter significatiu que poden exposar la Caixa a riscos de tipus d'interès igualment significatius. Així mateix, la Caixa té constituïda una macrocobertura de fluxos d'efectiu per cobrir les asimetries en la taxa de referència "Euríbor" tant en termini com en data de fixació entre els fluxos d'actiu i passiu. En l'exercici 2009 no s'ha contractat cap producte per a dita macrocobertura.

30.1.2 Anàlisi de sensibilitat al risc d'interès

El quadre següent mostra el grau d'exposició de la Caixa al risc de tipus d'interès a 31 de desembre de 2009 i 2008, indicant el valor en llibres d'aquells actius i passius financers afectats per l'esmentat risc, els quals apareixen classificats en funció del termini estimat fins a la data de revisió del tipus d'interès (per a aquelles operacions que continguin aquesta característica atenent a les seves condicions contractuals) o de venciment (per a les operacions amb tipus d'interès fix) i el valor en llibres d'aquells instruments coberts en operacions de cobertura del risc de tipus d'interès:

A 31 de desembre de 2009:

	Milers d'euros						
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	No Sensibles	Total
Actiu:							
Inversions creditícies	2.032.588	2.697.599	3.687.159	6.963.150	883.053	598.776	16.862.325
Tresoreria activa	531.208	292.435	20.361	377	-	93.361	937.742
Mercat de capitals	649.200	912.635	102.345	178.123	1.736.872	764.193	4.343.368
Altres actius	-	-	-	-	-	673.845	673.845
	3.212.996	3.902.669	3.809.865	7.141.650	2.619.925	2.130.175	22.817.280
Passiu:							
Recursos aliens	1.147.094	2.673.368	3.530.023	4.209.671	5.829.424	243.526	17.633.106
Tresoreria passiva	295.730	384.771	296.390	1.220.286	244.860	8.535	2.450.572
Altres passius	-	-	-	-	-	626.573	626.573
Recursos propis	-	317.000	260.000	548.951	-	981.078	2.107.029
	1.442.824	3.375.139	4.086.413	5.978.908	6.074.284	1.859.712	22.817.280
Diferència actiu-passiu	1.770.172	527.530	(276.548)	1.162.742	(3.454.359)	270.463	

A 31 de desembre de 2008:

	Milers d'euros						
	Fins a 1 Mes	Entre 1 i 3 Mesos	Entre 3 i 6 Mesos	Entre 6 i 12 Mesos	Més d'1 Any	No Sensibles	Total
Actiu:							
Inversions creditícies	2.192.459	3.075.428	3.811.062	6.531.919	907.249	378.173	16.896.290
Tresoreria activa	618.463	424	-	40.277	-	122.827	781.991
Mercat de capitals	589.209	655.019	254.066	312.419	1.889.350	590.675	4.290.738
Altres actius	-	-	-	-	-	690.983	690.983
	3.400.131	3.730.871	4.065.128	6.884.615	2.796.599	1.782.658	22.660.002
Passiu:							
Recursos aliens	1.422.694	2.968.126	3.141.819	3.093.643	5.243.145	227.438	16.096.865
Tresoreria passiva	1.219.331	968.790	1.868.962	208.875	192.401	38.768	4.497.127
Altres passius	-	-	-	-	-	462.283	462.283
Recursos propis	-	442.000	-	235.101	-	926.626	1.603.727
	2.642.025	4.378.916	5.010.781	3.537.619	5.435.546	1.655.115	22.660.002
Diferència actiu-passiu	758.106	(648.045)	(945.653)	3.346.996	(2.638.947)	127.543	

30.2. Exposició al risc de mercat per raó del tipus de canvi de la moneda estrangera

El risc de tipus de canvi de la moneda estrangera és el risc que el valor raonable o els fluxos d'efectiu associat als instruments financers denominats en moneda estrangera fluctuïn com a conseqüència de les variacions en els tipus de canvi de les divises.

L'objectiu fonamental seguit per la Caixa és no mantenir cap posició oberta significativa en instruments financers denominats en moneda estrangera.

El mesurament de les posicions en moneda estrangera es realitza a través d'eines informàtiques que permeten realitzar un seguiment constant de les diferents posicions que es mantenen en moneda estrangera facilitant la informació desagregada per divises relativa a saldos en divisa, terminis de venciment, compromisos de pagament o cobrament en divisa i operacions amb productes derivats que permeten a l'entitat conèixer en tot moment i gestionar el risc mantingut en divisa. La Caixa utilitza com operacions habituals encaminades a la cobertura del risc de tipus de canvi la contractació de diversos productes derivats com ara les opcions sobre tipus de canvi, permutes financeres, compra vendes a termini de divises, etc. que li permeten gestionar l'esmentat risc. La gestió del risc de canvi es realitza considerant l'impacte que altres riscos podrien tenir sobre el mateix, com són el risc de crèdit associat a les contraparts d'operacions en divisa, de manera que s'evita el manteniment de nivells de concentració excessius en operacions amb les mateixes contraparts.

30.3 Exposició al risc de preu dels instruments de capital

A efectes de la informació que es presenta en els paràgrafs següents, s'entén per "risc de preu dels instruments de capital" associat als instruments de capital mantinguts per la Caixa el risc de mercat que sorgeix com a conseqüència de canvis en els seus preus de mercat, diferents dels que s'originen pel risc de canvi de la moneda estrangera i del risc de tipus d'interès que s'han explicat en les Notes anteriors, bé per factors específics del propi instrument o del seu emissor o per factors que afectin a tots els instruments similars negociats al mercat.

En aquest sentit, s'entén per risc de mercat dels instruments financers, el risc que el valor raonable o els fluxos d'efectiu d'un instrument financer fluctuï per variacions en els preus de mercat.

De manera més concreta, la Caixa està subjecte a altres riscos de preu associats a les posicions de renda variable cotitzada classificades en les carteres de Negociació i Disponible per a la venda. El manteniment d'aquestes posicions estan subjectes a riscos de mercat associats al propi emissor de les accions, el seu sector d'activitat, el mercat en el cotitzen, el país de l'emissor, etc.

Els objectius estratègics de la Caixa en relació amb aquests riscos són aprovats pel Consell d'Administració de la Caixa. Les polítiques encaminades a la consecució d'aquests objectius són aprovades pel Comitè d'Actius i Passius. L'aplicació de les polítiques i procediments operatius encaminats al compliment de les esmentades polítiques són portades a terme, de manera coordinada per les unitats de gestió i control de riscos dels esmentats instruments.

La Caixa disposa d'eines informàtiques que permeten realitzar una monitorització permanent dels nivells dels riscos d'aquest tipus assumits, verificant en tot moment que es compleixen els límits i polítiques establerts per la direcció de la Caixa.

31. Exposició a altres riscos

Constitueixen risc operacional tots els esdeveniments que puguin generar una pèrdua com a conseqüència d'inadequats processos interns, errors humans, incorrecte funcionament dels sistemes d'informació o esdeveniments externs. El risc operacional és inherent en totes les activitats de negoci i, malgrat que no es pot eliminar totalment, pot ser gestionat, mitigat i, en alguns casos, assegurat.

Tradicionalment, la Caixa ha gestionat aquest risc d'acord amb la seva experiència històrica, establint nous controls i millorant els ja existents així com millorant la qualitat dels processos interns i, quan s'ha considerat necessari, transferint el risc a tercers mitjançant la contractació de pòlisses d'assegurances.

La gestió d'aquest risc adquireix especial importància amb l'increment de la dependència del negoci bancari d'activitats o la utilització d'instruments financers complexos.

Concentració de riscos

Es defineix el risc de concentració com aquell que pot afectar al compte de pèrdues i guanys de la Caixa i al seu patrimoni com a conseqüència de mantenir instruments financers que tinguin característiques similars i que puguin veure's afectats de manera similar per canvis econòmics o d'un altre tipus.

La Caixa té fixades polítiques que tenen com a objectiu fonamental limitar el grau de concentració de la Caixa a determinats riscos, que es fixen de manera coordinada amb altres polítiques de gestió de riscos de la Caixa i en el marc del pla estratègic de l'entitat. La mesura de les concentracions de risc i els límits als mateixos s'estableixen considerant els diferents riscos als quals està subjecta atenent a la naturalesa i classificació dels diferents instruments financers de la Caixa i atenent a diferents nivells (entitat, Grup, sector, país, etc.).

En aquest sentit, Caixa Penedès té establerts objectius de límits màxims a complir en el mitjà termini sobre els següents conceptes:

Sector Immobiliari i Constructor

- Caixa Penedès s'estableix com a objectiu en el mitjà termini que la inversió creditícia en les activitats immobiliàries i constructores suposin conjuntament un màxim d'un 450% sobre els recursos propis bàsics de l'entitat.

- Caixa Penedès s'estableix com a objectiu en el mitjà termini que, com límit màxim, la inversió creditícia en les activitats immobiliàries i constructores suposin conjuntament un màxim d'una tercera part de la inversió creditícia.

Finançaments de Sòl

Caixa Penedès s'estableix com a objectiu en el mitjà termini limitar l'exposició relativa del finançament de sòl sobre la inversió creditícia en un 5%.

Concentració

Respecte a la problemàtica de la concentració individual, Caixa Penedès verifica sistemàticament amb anterioritat a la concessió de qualsevol operació, si el risc amb el Grup al qual es concedeix l'operació supera el 10% dels recursos propis de l'Entitat.

32. Obra social

A continuació es presenta un desglossament de les partides del balanç de situació consolidat en el que s'inclouen els actius i passius afectes a l'Obra Social de la Caixa, juntament amb els seus respectius saldos a 31 de desembre de 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Actiu:		
Actiu material – afecte a l'Obra Social (Nota 16)-		
Immobles	5.872	6.070
Mobiliari i instal·lacions	22.657	21.397
	28.529	27.467
Passiu:		
Fons de l'Obra Social		
Dotació	48.531	43.428
Altres passius	6.712	6.581
	55.243	50.009

A continuació es presenta el moviment hagut en la partida de "Dotació" de "Fons de l'Obra Social" del quadre anterior durant els exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Saldo a 1 de gener	43.428	36.952
Aplicació del resultat de l'exercici anterior	12.000	15.225
Despeses de manteniment de l'exercici:		
Amortització de l'immobilitzat de l'Obra Social (Nota 16)	(1.433)	(1.166)
Despeses corrents de l'exercici pressupostats	(6.777)	(7.626)
Altres moviments	1.313	43
Saldo a 31 de desembre	48.531	43.428

33. Altres informacions significatives

33. 1. Garanties financeres

S'entenen per garanties financeres aquells imports que el Grup haurà de pagar per compte de tercers en el cas de no fer-ho els qui originalment es troben obligats al pagament, en resposta als compromisos assumits per aquesta en el curs de la seva activitat habitual.

Seguidament es mostra el detall a 31 de desembre de 2009 i 2008, atenent al risc màxim assumit pel Grup en relació amb les mateixes:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Avals financers	18.897	16.313
Avals tècnics	187.948	229.047
Altres obligacions	94.885	133.341
Crèdits documentaris irrevocables	10.618	10.880
Altres riscos contingents	2.943	-
	315.291	389.581

Una part significativa d'aquests imports arribarà al seu venciment sense que es materialitzi cap obligació de pagament per al Grup, per la qual cosa el saldo conjunt d'aquests compromisos no pot ser considerat com una necessitat futura real de finançament o liquiditat a concedir a tercers pel Grup.

Els ingressos obtinguts dels instruments de garantia es registren en els capítols "Comissions percebudes" i "Interessos i rendiments assimilats" (per l'import corresponent a l'actualització del valor de les comissions) dels comptes de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2009 i 2008 i es calculen aplicant el tipus establert en el contracte del qual s'originen sobre l'import nominal de la garantia.

Les provisions registrades per a la cobertura d'aquestes garanties prestades, les quals s'han calculat aplicant criteris similars als aplicats per al càlcul del deteriorament d'actius financers valorats al seu cost amortitzat, s'han registrat en l'epígraf "Provisions – Provisions per a riscos i compromisos contingents" del balanç de situació (vegeu Nota 21).

33. 2. Disponibles per tercers

A 31 de desembre de 2009 i 2008, els límits de contractes de finançament concedits i els imports disposats dels esmentats contractes de finançament per als quals el Grup havia assumit algun compromís de crèdit superior a l'import registrat en l'actiu del balanç de situació consolidat a les esmentades dates eren els següents:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Entitats de crèdit	75.000	75.000
Sector d'Administracions Públiques	39.717	38.892
Altres sectors residents	1.106.424	1.347.809
Altres sectors no residents	606	672
	1.221.747	1.462.373

33. 3. Recursos de tercers gestionats i comercialitzats pel Grup i dipositaria de valors

A continuació es mostra un detall dels recursos de clients fora de balanç que han estat comercialitzats per la Caixa en els exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Fons d'Inversió	562.033	987.476
Fons de Pensions	370.470	332.256
Productes d'assegurances	699.518	626.884
	1.632.021	1.946.616
Dels quals: gestionats pel Grup	1.626.543	1.940.584

Així mateix, a continuació es mostra un detall del valor raonable dels recursos de tercers dipositats a la Caixa a 31 de desembre de 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Valors de tercers dipositats	1.857.986	1.163.088
Deute anotat dipositat	453.819	500.641
	2.311.805	1.663.729

33. 4. Titulització d'actius

Durant l'exercici 2009, i en altres anteriors, la Caixa ha realitzat diverses operacions de titulització d'actius mitjançant la cessió de préstecs i crèdits de la seva cartera a diversos fons de titulització. A continuació es mostra un detall del valor dels actius titulitzats en exercicis anteriors a 1 de gener de 2004 que, de conformitat amb allò que estableix la Circular 4/2004, s'han donat de baixa del balanç de situació de la Caixa i que romanen vius a 31 de desembre de 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Préstecs hipotecaris	101.982	120.731
Préstecs personals	112	454
	102.094	121.185

El detall del saldo viu per fons de titulització a 31 de desembre de 2009 i 2008 d'actius transferits abans de l'1 de gener de 2004 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
TDA – 7	34.567	43.403
TDA.14 – MIXT	65.787	75.356
AyT.9, FTPYME – ICO III	-	-
AyT.7, Promocions Immobiliàries 1	1.628	1.972
AyT. FTGENCAT	112	454
	102.094	121.185

A continuació es mostra un detall de les titulitzacions efectuades amb posterioritat a 1 de gener de 2004 que, de conformitat amb allò que estableix la Circular 4/2004, no s'han donat de baixa del balanç de situació de la Caixa al no haver-se transferit la totalitat del risc associat als esmentats actius (vegeu Notes 2.7 i 11.1):

Fons de Titulització	Data emissió	Import titulitzat (milers d'euros)
Caixa Penedès 1 TDA, Fons de Titulització d'Actius	18-10-2006	1.000.000
Caixa Penedès PIMES 1 TDA, Fons de Titulització d'Actius	21-06-2007	790.000
Caixa Penedès 2 TDA, Fons de Titulització d'Actius	25-09-2007	750.000
Caixa Penedès FTGENCAT 1 TDA, Fons de Titulització d'Actius	31-07-2008	570.000
GAT ICO-FTVPO 1, Fons de Titulització Hipotecària	18-06-2009	56.300

33. 5. Distribució geogràfica d'oficines de Caixa d'Estalvis del Penedès

La distribució de les oficines de Caixa d'Estalvis del Penedès a 31 de desembre de 2009 i 2008 per Comunitats Autònomes és la següent:

	Nombre d'oficines	
	2009	2008
Catalunya	537	574
Aragó	24	25
Madrid	36	32
Comunitat Valenciana	36	31
	633	662

34. Interessos i rendiments assimilats

Seguidament es desglossa l'origen dels interessos i rendiments assimilats més significatius meritats pel Grup en els exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Banc d'Espanya	2.573	7.289
Dipòsits en entitats de crèdit	18.110	34.922
Crèdits a la clientela	861.104	921.886
Valors representatius de deute	123.182	137.481
Actius dubtosos	41.672	20.429
Rectificació d'ingressos amb origen en cobertures comptables	(1.876)	722
Altres Interessos	498	843
	1.045.263	1.123.572

Així mateix, a continuació es presenta un desglossament dels imports registrats en el capítol "Interessos i rendiments assimilats" dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008, classificats atenent a la cartera d'instruments financers que els han originat:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Banc d'Espanya	2.573	7.289
Cartera de negociació	1.041	3.275
Actius financers disponibles per a la venda	41.573	134.207
Inversió creditícia	1.001.454	977.236
Rectificació d'ingressos amb origen en cobertures comptables	(1.876)	722
Altres Interessos	498	843
	1.045.263	1.123.572

Tal com s'indica en el quadre anterior, l'import dels interessos i rendiments assimilats procedent d'aquells actius financers diferents dels inclosos en la categoria d'actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys registrats en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2009, calculats en aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, puja a 1.046.098 milers d'euros (1.119.575 milers d'euros en l'exercici 2008).

35. Interessos i càrregues assimilades

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Banc d'Espanya	39.255	75.353
Dipòsits d'entitats de crèdit	45.249	86.804
Dipòsits de la clientela	506.664	432.031
Dèbits representats per valors negociables	120.929	116.781
Passius subordinats	50.782	35.856
Rectificació de costos amb origen en cobertures comptables	(79.038)	30.853
Altres Càrregues	723	789
	684.564	778.467

Així mateix, a continuació es presenta un desglossament dels imports registrats en el capítol "Interessos i càrregues assimilades" dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008, classificats atenent a la cartera d'instruments financers que els han originat:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.	(18.299)	-
Passius financers a cost amortitzat	781.178	746.825
Rectificació de costos amb origen en cobertures comptables	(79.038)	30.853
Altres Càrregues	723	789
	684.564	778.467

Tal com s'indica en el quadre anterior, l'import dels ingressos i càrregues assimilades procedent d'aquells passius financers diferents dels inclosos en la categoria de passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys registrats en el compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2009, calculats en aplicació del mètode del tipus d'interès efectiu, puja a 781.901 milers d'euros (747.614 milers d'euros en l'exercici 2008).

36. Rendiment d'instruments de capital

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 per carteres, per naturalesa dels instruments financers i per tipus d'entitats que els han originat és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Instruments de capital classificats com:		
Cartera de negociació	2.363	1.381
Actius financers disponibles per a la venda	6.386	5.252
	8.749	6.633
Instruments de capital amb la naturalesa de:		
Accions cotitzades	7.368	6.466
Accions no cotitzades	1.381	167
	8.749	6.633

37. Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació

El desglossament per societats del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Entitats associades:		
Miquel i Costes & Miquel, S.A.	2.515	1.567
Fàbrica Electrotècnica Josa, S.A.	-	(10)
Interdin, S.A.	686	187
	3.201	1.744
Entitats multigrup:		
9 Mar Alió, S.L	(666)	(505)
Arquitectura Inmobles, S.A.	-	136
Art Benicarló, S.L.	(173)	(895)
Art Desenvolupaments Immobiliaris, S.L.	(841)	43
Berga Centro, S.L.	(90)	(73)
Cingular 1 Immobiliària, SL	(20)	(35)
Complements Immobiliaris de Parets, SL	(167)	(338)
Deteriorament Imputable a la societat	-	-
Ecomaestrat Residencial, S.L.	1.870	(529)
Ecovic, S.L.	(187)	(658)
Eixample Blau, S.L	(293)	291
Esquemes Els Jardins del Centro, S.L.	-	(461)
Esquemes i Detalls, S.L.	-	(676)
Esquemes Via Verda, S.L.	(139)	(100)
Fbex Vila-real, S.L.	(38)	44
Forcusa Ponent, S.L.	514	(115)
Gestifisa El Bercial, S.L.	1.670	200
Infodesa, S.A.	(627)	(100)
Llinars Residencial, S.A.	1.044	-
Maheco Ronda, S.L.	(727)	(164)
Maheco i Associats Grup Inmob., SL	(107)	3
Naur Àrea Metropolitana	-	(573)
Nexus Catalunya Residencial, SL	(131)	(2)
OUA Gestió del Territori i Urbanisme, S.L	63	234
Promoció Figueres	-	(28)
Promoció Gracia-Cardener, SL	(59)	-
Projecte Gelida, SL	1.697	(6)
Projecte Gran Via 454, S.L.	1.950	(90)
Punt Llavaneres, S.L	(57)	(54)
Punt Urbà, S.A.	-	319
Quimanna Borges, S.L.	(6)	(352)
Residencial Vilades, S.A.	12	601
Riu Habit, S.L.	(186)	(169)
Segona Corona Immobiliària, S.L.	(5)	(381)
Sol Edificat Ponent, S.L	(155)	184
Vivex, S.L.	31	(664)
Altres	(1)	17
	4.176	(4.896)
	7.377	(3.152)

38. Comissions percebudes

A continuació es presenta l'import de l'ingrés per comissions meritades en els exercicis 2009 i 2008 classificades atenent als principals conceptes pels quals s'han originat, així com els epígrafs dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels esmentats exercicis en els quals s'han comptabilitzat:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Interessos i rendiments assimilats:		
Comissions financeres incloses en el tipus d'interès efectiu	39.530	38.072
	39.530	38.072
Comissions percebudes:		
Comissions per riscos contingents	4.879	5.901
Comissions per compromisos contingents	2.186	2.637
Comissions per canvi de divises i bitllets estrangers	250	412
Comissions per serveis de cobraments i pagaments	41.461	40.247
Comissions per serveis d'inversió i activitats complementàries	13.094	18.728
Comissions de comercialització	12.465	10.792
Altres comissions	14.683	12.135
	89.018	90.852
Altres productes d'explotació:		
Comissions financeres compensadores de costos directes (Nota 44)	6.186	8.242
	6.186	8.242

39. Comissions pagades

A continuació es presenta l'import de la despesa per comissions meritades en els exercicis 2009 i 2008 classificades atenent a les principals conceptes pels quals s'han originat, així com els epígrafs dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels esmentats exercicis en els quals s'han comptabilitzat:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Interessos i despeses assimilats:		
Comissions cedides a intermediaris	7	84
Comissions pagades:		
Corretatges en operacions d'actiu i passiu	137	157
Comissions cedides a altres entitats i corresponsals	2.079	2.091
Comissions pagades per operacions amb valors	1.142	1.449
Altres comissions	8.998	10.471
	12.356	14.168

40. Resultat d'operacions financeres (net)

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats corresponents als exercicis 2009 i 2008, en funció de les carteres d'instruments financers que els originen és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		
Cartera de negociació	11.962	1.542
Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	56	(3.835)
Actius financers disponibles per a la venda	3.731	(2.378)
Passius financers a cost amortitzat	55.357	-
Inversions creditícies	-	(629)
Microcobertures amb derivats		
Elements coberts		
Beneficis	69.648	104.464
Pèrdues	(102.463)	(241.837)
Derivats de cobertura		
Beneficis	33.904	169.048
Pèrdues	(574)	(31.032)
Resta	1.268	(1.619)
	72.889	(6.276)

L'import de passius financers a cost amortitzat recull els beneficis de les recompres de participacions preferents per import de 16.041 milers d'euros i titulitzacions per import de 39.316 milers d'euros, comentades en les notes 19.4 i 19.5.

Així mateix, el desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats corresponents als exercicis 2009 i 2008 atenent a la naturalesa dels instruments derivats que els originen, és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Valors representatius de deute	60.843	(4.307)
Altres instruments de capital	6.792	(23.239)
Derivats de cobertura i de negociació	3.930	21.004
Altres resultats d'operacions financeres	1.324	266
	72.889	(6.276)

41. Diferències de canvi

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

Resultats Nets en la:	Milers d'euros	
	2009	2008
Conversió a la moneda funcional de les partides monetàries en moneda estrangera (Nota 2.4)	488	359

Aquests imports corresponen, principalment, a l'operativa a comptat i a termini de divises.

42. Altres productes d'explotació – Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos i Altres càrregues d'explotació – Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances

La composició per naturalesa d'aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 es mostra a continuació:

	Milers d'euros					
	2009			2008		
	Vida	No Vida	Total	Vida	No Vida	Total
Primes:						
Assegurança directa	287.241	48.173	335.414	204.026	52.541	256.567
Reassegurança Cedida	2.838	7.022	9.860	1.942	4.697	6.639
Primes d'assegurança pagades per reassegurança cedit	(3.861)	(6.905)	(10.766)	(4.941)	(9.847)	(14.788)
Prestacions pagades i unes altres despeses relacionats amb assegurances:						
Dotacions netes a passius per contractes d'assegurança	(199.975)	(34.520)	(234.495)	(262.320)	(31.862)	(294.182)
	(69.321)	(3.093)	(72.414)	56.225	(632)	55.593
	16.922	10.677	27.599	(5.068)	14.897	9.829

43. Altres productes d'explotació - Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers; i Altres càrregues d'explotació - Variació d'existències

Aquests epígrafs dels comptes de pèrdues i guanys consolidats recullen, respectivament, les vendes de béns i els ingressos per prestació de serveis que constitueixen l'activitat típica de les entitats no financeres consolidades integrades en el Grup i els consums d'existències associats a aquestes vendes, respectivament. A continuació es presenta un desglossament dels principals conceptes inclosos en aquests epígrafs dels comptes de pèrdues consolidats dels exercicis 2009 i 2008, classificats atenent a la naturalesa de les línies d'activitat a la qual es trobaven lligats:

Línia d'Activitat:	Milers d'euros			
	2009		2008	
	Vendes / Ingressos per prestació de serveis no financers	Variació d'existències	Vendes/ Ingressos per prestació de serveis no financers	Variació d'existències
Ingressos per l'explotació d'inversions immobiliàries (diferents de resultats per la seva alienació)	-	-	914	-
Ingressos d'arrendaments operatius	1.419	-	17.997	-
Promocions Immobiliàries	23.135	29.469	-	-
Altres Activitats	14.917	9.687	15.105	6.729
	39.471	39.156	34.016	6.729

44. Altres productes d'explotació – Resta de productes d'explotació

El desglossament d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Comissions financeres compensadores de costos directes (Nota 38)	6.186	8.242
Indemnitzacions de companyies d'assegurances	3.067	3.143
Altres conceptes	20.933	2.539
	30.186	13.924

Dins de "Altres productes" s'inclouen els ingressos procedents de l'explotació d'inversions immobiliàries per import de 1.586 milers d'euros i altres ingressos generats per arrendaments operatius per import de 15.569, que a 31 de desembre de 2008 es trobaven registrats dins de l'epígraf de "Altres productes d'explotació - Vendes i ingressos per prestació de serveis no financers"

45. Altres càrregues d'explotació-Resta de càrregues d'explotació

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Contribució al Fons de Garantia de Dipòsits (Nota 1.10)	3.195	2.695
Despeses de les inversions immobiliàries	294	112
Altres conceptes	1.610	2.099
	5.099	4.906

46. Despeses d'Administració - Despeses de personal

La composició del capítol "Despeses d'Administració - Despeses de personal" dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Sous i salaris	128.480	121.420
Seguretat Social	28.870	27.919
Aportacions a fons de pensions externs (Nota 2.13)	6.083	7.754
Indemnitzacions per acomiadaments	3.098	2.015
Despeses de formació	631	1.146
Unes altres despeses de personal	4.749	4.790
	171.911	165.044

El nombre mitjà d'empleats del Grup, distribuït per categories professionals, a 31 de desembre de 2009 i 2008 és el següent:

	Nombre de Persones			
	2009		2008	
	Dones	Homes	Dones	Homes
Direcció General	-	3	-	3
Directors	-	24	-	17
Caps	138	775	123	777
Tècnics i administratius	1.235	1.091	1.253	1.098
Subalterns i oficis diversos	7	7	8	8
	1.380	1.900	1.384	1.903

47. Despeses d'Administració - Unes altres despeses generals d'administració

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Immobles i instal·lacions	15.575	14.865
Informàtica	2.911	5.385
Comunicacions	7.479	8.738
Publicitat i propaganda	2.179	8.758
Despeses judicials i lletrats	1.554	305
Informes tècnics	3.889	2.496
Vigilància i trasllat de fons	2.747	3.121
Primes d'assegurances	408	849
Òrgans de govern	391	476
Representació i desplaçament	3.079	3.470
Quotes d'associacions	752	823
Serveis administratius subcontractats	4.096	2.732
Contribucions i impostos	5.317	4.908
Unes altres despeses d'administració	9.668	8.375
	60.045	65.301

47. 1. Una altra informació

Dins de l'epígraf de "Despeses d'Administració – Unes altres despeses generals d'administració" en l'exercici 2009 s'inclouen 489 milers d'euros corresponents als honoraris i despeses en concepte d'auditoria dels comptes anuals individuals i consolidats de les societats del Grup consolidats globalment (372 milers d'euros en el 2008). D'ells, 392 milers d'euros corresponen a honoraris pagats a Deloitte i la resta a altres auditors. L'import dels honoraris per altres serveis prestats per Deloitte ha estat en el exercici 2009 de 536 milers d'euros.

48. Amortització

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Amortització de l'immobilitzat material (Nota 16)	30.624	30.456
Amortització de l'immobilitzat immaterial (Nota 17)	13.153	10.425
	43.777	40.881

49. Dotacions a provisions (net)

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidada dels exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Dotacions als compromisos per pensions i obligacions similars (Nota 2.13)	(2)	29
Dotació a les provisions per a contingències fiscals i altres contingències legals (Nota 26)	182	(810)
Dotació a les provisions per a riscos contingents (Nota 21)	(517)	(2.382)
Dotació a les altres provisions (Nota 21)	11.504	(9.358)
	11.167	(12.521)

50. Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)

A continuació es presenta el detall per categoria d'instruments financers al qual correspon la dotació neta del saldo registrat en aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Inversions creditícies	69.152	100.056
Actius financers disponibles per a la venda	3.233	10
	72.385	100.066

51. Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Actius materials	9.253	581
Inversions immobiliàries	79.980	18.809
Resta d'actius-Existències	81.842	21
	171.075	19.411

Les pèrdues de deteriorament de les Inversions immobiliàries i les existències corresponen a la dotació amb caràcter de màxima prudència dels actius immobles de les societats instrumentals de la Caixa.

52. Guany (pèrdua) en la baixa d'actius financers no classificats com a no corrents en venda

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidada dels exercicis 2009 i 2008:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Resultat en la baixa d'actius materials	547	1
Resultat en la baixa d'inversions immobiliàries	(465)	-
Resultats per venda de participacions	-	18.809
	82	18.810

53. Guany (pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes

El desglossament del saldo d'aquests capítols dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2009 i 2008 és el següent:

	Milers d'euros	
	2009	2008
Resultats nets en la baixa d'actius no corrents en venda	(1.179)	(201)
Dotació neta a les pèrdues per deteriorament dels actius procedents d'adjudicacions i classificats com a no corrents en venda	(4)	-
Dotació neta a les pèrdues per deteriorament de la resta d'actius no corrents en venda	(610)	(756)
	(1.793)	(957)

54. Parts vinculades

S'han considerat com parts vinculades als efectes de la informació proporcionada en aquesta nota, aquelles que compleixen amb els requisits següents:

a) directa, o indirectament a través d'una o més persones interposades:

- (i) controla a, és controlada per, o està sota control comú amb, l'entitat;
- (ii) té una participació a l'entitat que li atorga influència significativa sobre la mateixa; o
- (iii) té control conjunt sobre l'entitat;

b) és una entitat associada;

c) és un negoci conjunt, on l'entitat és un dels partícips;

d) és personal clau de la direcció de l'entitat, o de la seva entitat dominant, o és una persona física amb influència significativa sobre l'entitat dominant. S'entendrà per personal clau de la direcció aquelles persones que tenen autoritat i responsabilitat per planificar, dirigir i controlar les activitats de l'entitat, ja sigui directament o indirectament, incloent tots els membres del consell d'administració, o òrgan equivalent, així com el personal directiu, tal com les persones

enumerades a l'article 11.3 de la (25)Llei 35/2003, de 4 de novembre, d'Institucions d'Inversió Col·lectiva, incloent qualsevol persona concertada amb el personal clau de la gerència;

e) és un familiar pròxim d'una persona que es trobi en els supòsits a) o d), entenent-se per familiar pròxim aquells membres de l'entorn familiar que podrien exercir influència en, o ser influïts per, aquesta persona en els seus assumptes amb l'entitat; entre ells s'inclouran:

- (i) el cònjuge o persona amb anàloga relació d'afectivitat,
- (ii) els ascendents, descendents i germans i els respectius cònjuges o persones amb anàloga relació d'afectivitat;
- (iii) els ascendents, descendents i germans del cònjuge o persona amb anàloga relació d'afectivitat, i
- (iv) les persones al seu càrrec o a càrrec del cònjuge o persona amb anàloga relació d'afectivitat.

f) és una entitat sobre la qual alguna de les persones que es troba en els supòsits d) o e) tingui:

- (i) el control,
- (ii) el control conjunt,
- (iii) influència significativa, o
- (iv) directament o indirectament, un important poder de vot.

g) comparteixi algun conseller o directiu amb l'entitat. No es consideraran parts vinculades dues entitats que tinguin un conseller comú, sempre que aquest conseller no exerceixi una influència significativa en les polítiques financeres i operatives de les dues;

Seguidament es detallen els saldos registrats en el balanç de situació a 31 d'octubre de 2009 que tenen el seu origen en operacions amb parts vinculades.

	Milers d'euros			
	2009		2008	
	Empreses del Grup, associades i negocis conjunts	Administradors i Personal Clau de la Direcció i Altres parts vinculades	Empreses del Grup, associades i negocis conjunts	Administradors i Personal Clau de la Direcció i Altres parts vinculades
ACTIU:				
Préstecs i Crèdits	397.138	4.475	496.994	6.739
<i>Del qual: classificat com dubtós</i>	509	-	-	-
Pèrdues per deteriorament	27	-	-	-
Derivats de negociació	11.743	-	11.895	-
PASSIU:				
Dipòsits	11.938	10.315	8.524	15.411
Derivats de negociació	-	-	8.240	-
PÈRDUES I GUANYES:				
Despeses-				
Interessos i càrregues assimilades	105	360	243	341
Unes altres despeses generals	396	-	-	-
Perdudes per deteriorament	27	-	-	-
Ingressos-				
Interessos i rendiments assimilats	5.669	200	8.623	221
Comissions	1.623	15	104	22
Altres productes d'explotació	739	-	-	-
ALTRES:				
Riscos contingents	25.450	96	29.122	254
Compromisos contingents	75.488	15	119.398	800

Així mateix, les obligacions acumulades meritades en concepte de compromisos post-ocupació de prestació definida dels antics membres del personal d'alta direcció i del Consell d'Administració de la Caixa, en la qualitat de directius, ha ascendit a 194 milers d'euros en l'exercici 2009.

Respecte a les operacions amb societats dependents i negocis conjunts, els terminis i condicions, utilitzats corresponen a les condicions de mercat, instrumentalitzant-se a través de préstecs participatius, quan es considera necessari. En el cas dels directius de la Caixa les condicions que regeixen aquestes operacions, són les establertes per a empleats pel conveni col·lectiu de les Caixes i pels contemplats en el conveni intern de concessió de préstecs.

Per la seva banda, les operacions efectuades amb els membres del Consell d'Administració, es regeixen per les condicions de mercat que la Caixa té establert per al col·lectiu de clients preferents.

A la resta dels col·lectius de parts vinculades li són d'aplicació les condicions generals de mercat.

Així mateix, la concessió de crèdits, avals i garanties als alts càrrecs de la Caixa, als seus familiars fins a segon grau i les empreses vinculades han de ser autoritzats pel Consell d'Administració de la Caixa i s'han de comunicar al Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, el qual els ha d'autoritzar expressament

Totes les operacions incloses en els comptes anuals, s'han concedit aplicant les condicions descrites en aquest apartat.

55. Servei d'atenció al client

El Consell d'Administració de la Caixa, en la seva reunió celebrada el 29 de juliol de 2004, va aprovar la creació de l'Àrea de Servei d'Atenció al Client. En la mateixa sessió, el Consell de la Caixa va aprovar que el Servei d'Atenció al Client fora únic per a tot el Grup, junt amb el Reglament que ha d'ajustar el funcionament de l'esmentat servei.

Amb aquest acord, la Caixa va finalitzar la seva adaptació a allò disposat a la Llei 44/2002 de 22 de novembre, de Mesures de Reforma del Sistema Financer, al Reial decret 303/2005 de febrer que aprova el Reglament dels Comissionats per a la Defensa del Client de Serveis Financers i l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març sobre els Departaments i Serveis d'Atenció a la Clienta i Defensor del Client de les Entitats Financeres.

Les entitats del Grup les reclamacions de les quals han de ser ateses pel Servei d'Atenció al Client són Caixa Penedès, Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A., Caixa Penedès Assegurances Generals, S.A, Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A. vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A., Caixa Penedès Pensions EGFP, S.A. i Caixa Penedès Gestió SGIIC, S.A..

Durant l'exercici 2009 la Caixa va rebre 2.234 reclamacions de clients, de les quals 2.191 van ser admeses a tràmit i 43 no, aquestes últimes per motius contemplats en el Reglament per a la Defensa del Client. L'import satisfet en concepte d'indemnitzacions va ser de 29 milers d'euros.

Durant l'exercici 2008 el Grup va rebre 1.661 reclamacions de clients, de les quals 1.622 van ser admeses a tràmit i 39 no, aquestes últimes per motius contemplats en el Reglament per a la Defensa del Client. L'import satisfet en concepte d'indemnitzacions va ser de 98 milers d'euros.

DETALL D'ENTITATS DEPENDENTS INTEGRADES AL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2009

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Interessos minoritaris gestionats pel Grup		Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	Núm. accions	Valor nominal	
Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos no vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	3.295
Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	5.099
Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A. vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Corredoria d'assegurances i reassegurances	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	170
Caixa Penedès Pensions E.G.F.P., S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestora de fons de pensions	3.100	99,95%	0,05%	100,00%	-	-	433
Caixa Penedès Gestió S.G.I.I.C., S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestora d'institucions d'inversió col·lectiva	3.159	99,16%	0,84%	100,00%	-	-	503
Gestió Integral d'Assessor. i Tramitació de Serveis, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió i tramitació de documents	61	99,90%	0,10%	100,00%	-	-	1.359
Star Rènting, S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Arrendament de vehicles	36	60,00%	-	60,00%	4.000	24	68
Promodiscep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Comercialització d'articles de consum	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	158
Revalua Inversions, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	108.261	100,00%	-	100,00%	-	-	(540)
Serincep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'informàtica	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	22
Caixa Penedès Capital, S.A.U.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	2
Caixa Penedès Capital II, S.A.U.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	1
Serveis Agrupats Contact Center, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'atenció telefònica	72	50,00%	50,00%	100,00%	-	-	30
Inversió Activa Penedès S.A. S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	11.436	60,45%	19,40%	79,85%	251.989	2.520	968
Actimaaf Accions Iberica, S.A., S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	5.047	73,29%	0,02%	73,31%	120.095	1.201	849
Vector Capital, S.C.R., S.A.	Carrer Font del Cuscó 11, Vilafranca del Penedès	Societat de Capital Risc	20.000	100,00%	-	100,00%	-	-	(33)
Terres i Projectes, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	100,00%	100,00%	-	-	(40.761)
Terres i Projectes Dos, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	100,00%	100,00%	-	-	(6.296)
Rentespais Penedès, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	42.711	-	100,00%	100,00%	-	-	(1.059)

ANNEX I (Continuació)

DETALL D'ENTITATS DEPENDENTS INTEGRADES AL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2009

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació		Total	Interessos minoritaris gestionats pel Grup		Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta		Núm. accions	Valor nominal	
Capital Penedès Mixt, S.I.C.A.V., S.A.	La Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	2.765	99,92%	0,04%	99,96%	94	1	11
Renthabitat Penedès, S.L.	Font del Cuscó 11, Vilafranca del Penedès	Operacions immobiliàries	65.791	-	100,00%	100,00%	-	-	(879)
Caixa Penedès Operador Banca-Assegurances Vinculats,S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operador Banca-Assegurances Vinculats	61	100,00%	-	100,00%	-	-	140

DETALL D'ENTITATS DEPENDENTS INTEGRADES AL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Interessos minoritaris gestionats pel Grup		Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	Núm. accions	Valor nominal	
Caixa Penedès d'Assegurances Generals, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos no vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	5.202
Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Asseguradora de riscos vida	9.015	99,99%	0,01%	100,00%	-	-	5.092
Caixa Penedès Corredoria d'Assegurances, S.A. vinculada a Caixa Penedès Vida d'Assegurances i Reassegurances, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Corredoria d'assegurances i reassegurances	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	172
Caixa Penedès Pensions E.G.F.P., S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestora de fons de pensions	3.100	99,95%	0,05%	100,00%	-	-	441
Caixa Penedès Gestió S.G.I.I.C., S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestora d'institucions d'inversió col·lectiva	3.159	99,16%	0,84%	100,00%	-	-	771
Gestió Integral d'Assessor. i Tramitació de Serveis, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió i tramitació de documents	61	99,90%	0,10%	100,00%	-	-	16.660
Star Rènting, S.A.	Carrer Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Arrendament de vehicles	36	60,00%	-	60,00%	4.000	24	13
Promodiscep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Comercialització d'articles de consum	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	150
Penedescep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	(302)
Serincep, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'informàtica	60	99,00%	1,00%	100,00%	-	-	139
Caixa Penedès Capital, S.A.U.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	70
Caixa Penedès Capital II, S.A.U.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Societat d'inversió	61	100,00%	-	100,00%	-	-	4
Serveis Agrupats Contact Center, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Prestació de serveis d'atenció telefònica	72	50,00%	50,00%	100,00%	-	-	57
Inversió Activa Penedès S.A. S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	10.756	61,25%	14,67%	75,92%	297.160	2.972	(1.544)
Actimaaf Accions Iberica, S.A., S.I.C.A.V.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	5.047	73,29%	0,02%	73,31%	120.093	1.201	(1.526)
Vector Capital, S.C.R., S.A.	Carrer Font del Cuscó 11, Vilafranca del Penedès	Societat de Capital Risc	16.000	100,00%	-	100,00%	-	-	320
Terres i Projectes, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	100,00%	100,00%	-	-	(607)
Terres i Projectes Dos, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	100	-	100,00%	100,00%	-	-	(1)
Terres i Projectes Tres, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	100	-	100,00%	100,00%	-	-	(1)

ANNEX I (Continuació)

DETALL D'ENTITATS DEPENDENTS INTEGRADES AL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació			Interessos minoritaris gestionats pel Grup		Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	Total	Núm. accions	Valor nominal	
Capital Penedès Mixt, S.I.C.A.V., S.A.	La Parellada 18, Vilafranca del Penedès	Gestió de cartera de valors	2.765	99,92%	0,04%	99,96%	98	1	147
Renthabitat Penedès, S.L.	Font del Cuscó 11, Vilafranca del Penedès	Operacions immobiliàries	200	100,00%	-	100,00%	-	-	(4)
Caixa Penedès Operador Banca-Assegurances Vinculats, S.A.	Rambla Nostra Senyora 2, Vilafranca del Penedès	Operador Banca-Assegurances Vinculats	61	100,00%	-	100,00%	-	-	206

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2009

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació		Total	Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta		
Infodesa, S.A.	Parc empresarial San Fernando, ed.II, S.Fdo.de Henares - Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	301	25,00%	-	25,00%	(627)
Residencial Viladés, S.A.	Ronda Europa 60, 1r, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	33,33%	33,33%	12
Vivex, S.L.	Avinguda Tarragona 18, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	31
Domus Castelae, S.L.	Carrer Sala Boadella 3, Castellar del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(9)
Esquemes Els Jardins del Centro, S.L.	Carrer Vallespir 19 planta primera, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	-
Llinars Residencial, S.A.	Carrer Casernes 41, Baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	1.044
Arquitectura e Immobles, S.A.	Carrer Casernes 41, Baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	-
Ecovic, S.L.	Carrer Cardenal Vives i Tutó, 29-33, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	50,00%	50,00%	(187)
Maheco i Associats Grup Immobiliari, S.L.	Carrer Camèlies 13, Cerdanyola del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.018	-	50,00%	50,00%	(107)
Berga Centro, S.L.	Plaza Viladomat 23, Berga	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	781	-	50,00%	50,00%	(90)
Inmoperafort, S.L.	Carrer La Palma 12, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	750	-	50,00%	50,00%	-
Segona Corona Immobiliària, S.L.	Carrer Sant Joan Baptista La Salle 4-6, Manresa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.000	-	50,00%	50,00%	(5)
Gestinfisa El Bercial, S.L.	Carrer Escó 24, Getafe – Madrid	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	1.670
Art Desenvolupaments Immobiliaris, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2-4, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.000	-	50,00%	50,00%	(841)
Quimanna Hortal, S.L.	Carrer Mossen Vives, 1 Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	750	-	50,00%	50,00%	(5)
Esquemes Via Verda, S.L.	Carrer Vallespir 19 planta primera, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(139)
Ecomaestrat Residencial, S.L.	Carrer Cardenal Vives i Tutó, 29-33, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	1.870

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2009

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació		Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta	
Promoció Gracia-Cardener, S.L.	Avinguda dels Vents 9-13, 3r-B, Badalona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.700	-	50,00%	(59)
Projecte Gran Via 454, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1r-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	945	-	50,00%	1.950
Oua Gestió del Territori i Urbanisme, S.L.	Avinguda Diagonal 482, Ppal., Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	650	-	50,00%	63
Punt Llanereres, S.L.	Carrer General Prim 3, 6è, Cornellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	(57)
Complements Immobiliaris de Parets, S.L.	Carrer Mestre Nicolau 8, 1r-1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	600	-	50,00%	(167)
Cingular 1 Immobiliària, S.L.	Carrer San Pedro 4, 3r, Sabadell	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	900	-	50,00%	(20)
Projecte Gelida, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1r-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	463	-	50,00%	1.697
Sol Edificat Ponent, S.L.	Rambla d'Egara 138, 3r-1a, Terrassa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.900	-	50,00%	(155)
Esquemes i Detalls, S.L.	Carrer Vallespir 19 planta primera, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	366	-	50,00%	-
Punt Urbà, S.A.	Carrer General Prim 3, 6è, Cornellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	301	-	50,00%	-
9 Mar Alió, S.L.	Rambla Catalunya 121 escala dreta 4t2a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.600	-	50,00%	(666)
Tradebric Arenys, S.L.	Avinguda Barcelona 104, Baixos, Igualada.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	150	-	50,00%	8
Tribusa Gestió, S.L.	Carrer Ausiàs Marc 31, Pral. 2a, Barcelona.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	700	-	50,00%	4
Quimanna Borges, S.L.	Carrer Mossen Vives, 1 Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	(6)
Art Benicarló, S.L.	Rambla Nostra Senyora 2-4, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.350	-	50,00%	(173)
Maheco Ronda, S.L.	Carrer Camèlies 13, local núm. 2, Cerdanyola del Valls	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.250	-	50,00%	(727)
Riu Habit, S.L.	Carrer Picasso 2, Lleida	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	50,00%	(186)
Nexus Catalunya Residencial, S.L.	Carrer Manuel de Falla 9 planta BJ porta 2, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.100	-	50,00%	(131)

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació		Total	Resultat aportat al Grup
				Directa	Indirecta		
Infodesa, S.A.	Parc empresarial San Fernando, ed.II, S.Fdo.de Henares - Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	301	25,00%	-	25,00%	(100)
Residencial Viladés, S.A.	Ronda Europa 60, 1r, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	33,33%	33,33%	601
Nova Sarrià, S.L.	Avinguda Diagonal 539-541, 2n, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	15
Vivex, S.L.	Avinguda Tarragona 18, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(670)
Domus Castelae, S.L.	Carrer Sant Jaume 11, Castellar del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	8
Esquemes Els Jardins del Centro, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(461)
Fbex Vila-real, S.L.	Carrer Rosselló 171, Baixos, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	3	-	50,00%	50,00%	44
Linars Residencial, S.A.	Carrer Casernes 41, Baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	-
Arquitectura e Immobles, S.A.	Carrer Casernes 41, Baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	136
Ecovic, S.L.	Carrer Ganduxer 115, 4t 1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	50,00%	50,00%	(658)
Maheco i Associats Grup Immobiliari, S.L.	Carrer Torrent 20, Cerdanyola del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.018	-	50,00%	50,00%	3
Berga Centro, S.L.	Plaza Viladomat 23, Berga	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	661	-	50,00%	50,00%	(73)
Inmoperafort, S.L.	Carrer La Palma 12, Vilafranca del Penedès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	660	-	50,00%	50,00%	-
Forcusa Ponent, S.L.	Carrer Méndez Alvaro 8, Madrid	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(115)
Segona Corona Immobiliaria, S.L.	Carrer Sant Joan Baptista La Salle 4-6, Manresa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.500	-	50,00%	50,00%	(381)
Gestinfisa El Bercial, S.L.	Carrer Escó 24, Getafe – Madrid	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	200
Art Desenvolupaments Immobiliaris, S.L.	Moll de Barcelona, Edifici WTCB, 7è, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.000	-	50,00%	50,00%	43
Quimanna Hortal, S.L.	Carrer Doctor Barraquer 3, Sant Sadurní d'Anoia	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	750	-	50,00%	50,00%	(7)
Esquemes Via Verda, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(100)
Ecomaestrat Residencial, S.L.	Carrer Ganduxer 115, 4t 1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	(529)

DETALL D'ENTITATS CONSIDERADES NEGOCIS CONJUNTS DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	Import de la participació	% Participació		Resultat aportat al Grup	
				Directa	Indirecta		
Promoció Gracia-Cardener, S.L.	Avinguda dels Vents 9-13, 3r-B, Badalona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	2.700	-	50,00%	50,00%	-
Projecte Gran Via 454, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1r-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	50,00%	50,00%	(90)
Oua Gestió del Territori i Urbanisme, S.L.	Avinguda Diagonal 482, Ppal., Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	650	-	50,00%	50,00%	234
Punt Llavaneres, S.L.	Carrer General Prim 3, 6è, Comellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	(54)
Eixample Blau, S.L.	Carrer Casernes 41, Baixos, Vilanova i la Geltrú	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.000	-	50,00%	50,00%	291
Complements Immobiliaris de Parets, S.L.	Carrer Mestre Nicolau 8, 1r-1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	600	-	50,00%	50,00%	(338)
Cingular 1 Immobiliària, S.L.	Carrer San Pedro 4, 3r, Sabadell	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	900	-	50,00%	50,00%	(35)
Projecte Gelida, S.L.	Avinguda Diagonal 514, 1r-5a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	700	-	50,00%	50,00%	(6)
Sol Edificat Ponent, S.L.	Rambla d'Egara 138, 3r-1a, Terrassa	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.650	-	50,00%	50,00%	184
Esquemes i Detalls, S.L.	Carrer Sant Esteve 29, Sant Cugat del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	366	-	50,00%	50,00%	(676)
Punt Urbà, S.A.	Carrer General Prim 3, 6è, Comellà de Llobregat	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	301	-	50,00%	50,00%	319
9 Mar Alió, S.L.	Rambla Catalunya 121, Entresòl 3r, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.250	-	50,00%	50,00%	(505)
Tradebric Arenys, S.L.	Avinguda Barcelona 104, Baixos, Igualada.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	850	-	50,00%	50,00%	6
Tribusa Gestió, S.L.	Carrer Ausiàs Marc 31, Pral. 2a, Barcelona.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	700	-	50,00%	50,00%	(2)
Quimanna Borges, S.L.	Carrer Dr. Barraquer 3-5 Baixos, Sant Sadurní d'Anoia.	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	500	-	50,00%	50,00%	(352)
Art Benicarló, S.L.	Moll de Barcelona, s/n Edifici WTCB, 7a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.350	-	50,00%	50,00%	(895)
Maheco Ronda, S.L.	Carrer Camèlies 13, local núm. 2, Cerdanyola del Vallès	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.250	-	50,00%	50,00%	(164)
Riu Habit, S.L.	Carrer Picasso 2, Lleida	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.200	-	50,00%	50,00%	(169)
Nexus Catalunya Residencial, S.L.	Passeig de Gracia 18, 2n-1a, Barcelona	Operacions pròpies de caràcter immobiliari	1.100	-	50,00%	50,00%	(2)

DETALL D'ENTITATS ASSOCIADES DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2009

Entitat	Domicili	Activitat	% Participació			Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor participació posada en equivalència	Estats a 31 de desembre de 2009		
			Directa	Indirecta	Total				Capital	Reserves	Resultat
Miquel i Costes & Miquel, S.A.	Carrer Tuset 8-10, 7è, Barcelona	Fabricació de paper	-	14,31%	14,31%	2.388	2.515	21.452	19.100	113.252	17.575
BVCorp Software, S.L.	Carrer Claudio Coello 124, 7è, Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	24,92%	-	24,92%	15	-	-	11	(181)	-
Interdin, S.A.	Carrer Provença 261, Barcelona	Holding de societats i agències de valors	26,78%	-	26,78%	4.548	686	5.769	7.515	8.935	2.561

DETALL D'ENTITATS ASSOCIADES DEL GRUP CAIXA D'ESTALVIS DEL PENEDÈS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

Entitat	Domicili	Activitat	% Participació			Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor participació posada en equivalència	Estats a 31 de desembre de 2008		
			Directa	Indirecta	Total				Capital	Reserves	Resultat
Miquel i Costes & Miquel, S.A.	Carrer Tuset 8-10, 7è, Barcelona	Fabricació de paper	-	13,95%	13,95%	2.593	1.567	19.324	19.380	109.384	11.236
BVCorp Software, S.L.	Carrer Claudio Coello 124, 7è, Madrid	Prestació de serveis d'informàtica	24,92%	-	24,92%	15	-	-	11	(181)	-
Interdin, S.A.	Carrer Provença 261, Barcelona	Holding de societats i agències de valors	26,78%	-	26,78%	4.548	187	4.400	7.515	8.214	698

**Caixa d'Estalvis del Penedès i
Societats que componen el
Grup Caixa d'Estalvis del Penedès**
Informe de Gestió del
exercici acabat el
31 de desembre de 2009

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès ha desenvolupat la seva activitat, durant l'exercici 2009, en un entorn en el qual l'alentiment econòmic mundial produït per l'última crisi comença a mostrar símptomes de recuperació. Així mateix, els mercats financers han transmès, de manera generalitzada, signes de favorable evolució. A Espanya, per contra, la recuperació econòmica mostra més resistència i el creixement ha estat negatiu. La destrucció d'ocupació ha situat la taxa d'atur en màxims històrics, fet que ha repercutit, de manera significativa, en l'increment de la morositat de les entitats financeres, encara malgrat l'evolució a la baixa dels tipus d'interès.

El grup Caixa d'Estalvis del Penedès, amb l'objectiu d'oferir el millor servei als clients i reforçar la seva presència al mercat, ha portat a terme diverses accions, entre les quals cal destacar les següents:

- Desenvolupament d'una intensa activitat comercial orientada, fonamentalment, a l'increment de la base de clients i a la seva major fidelització i vinculació, que s'ha reflectit en un important creixement dels recursos de clients del 14,02% i a una concessió de crèdits que ha permès mantenir els volums de la inversió creditícia similars als del passat exercici.
- Implementació d'un nou model de gestió comercial, basat en el coneixement de les necessitats del client, per oferir-li productes i serveis personalitzats.
- Reforç de l'estructura comercial, mitjançant l'especialització de persones en la gestió pro-activa dels impagats, amb la finalitat de controlar l'evolució de la morositat.
- El ritme d'expansió territorial de Grup s'ha reduït. En aquest sentit, durant l'any s'han obert 15 noves oficines, s'han unificat 39 i 5 oficines han passat a donar els seus serveis a temps compartit.

L'any 2009, donada l'actual situació de crisi i deteriorament econòmic, es considera un exercici que, per les seves dificultats, ha permès obtenir uns resultats satisfactoris. L'important increment dels recursos de clients, l'evolució de la morositat dins d'allò previst i una bona generació de resultats, han permès al Grup aconseguir satisfactòriament la majoria dels objectius fixats.

Els aspectes més rellevants d'aquests resultats i dels corresponents als volums gestionats se sintetitzen en l'evolució que han experimentat les variables següents:

- Benefici net atribuït a l'entitat dominant de 40.572 milers d'euros (deduïts 6.623 milers d'euros d'impostos), que suposa una reducció de 49,30% respecte a l'any anterior.
- Benefici abans d'impostos de 47.794 milers d'euros, amb una variació del (54,55)%, després de destinar 254.627 milers d'euros a dotacions, bàsicament de les inversions creditícies i resta d'actius.
- Marge brut de 579.865 milers d'euros, amb un increment del 24,57%. Els costos nets d'explotació, incloses les amortitzacions, han experimentat un avanç de l'1,66%, situant-se en 275.733 milers d'euros. Les despeses generals, excloses les de personal, s'han reduït en un 8,05%, situant-se en 60.045 milers d'euros.

- Marge per interessos de 360.699 milers d'euros, fet que suposa un augment del 4,52% respecte de l'any anterior.
- El total de recursos gestionats es va situar, a 31 de desembre, en 19.633.299 milers d'euros, amb un increment de l'11,71%. Els recursos aliens en balanç van ser de 18.514.048 milers d'euros, amb un increment de l'11,94%. Aquests recursos també incorporen 60.101 milers d'euros d'Obligacions Subordinades emeses en 1993; 150.000 milers d'euros d'Obligacions Subordinades emeses en 2005; 175.000 milers d'euros d'Obligacions Subordinades emeses en 2006; 260.000 milers d'euros d'Obligacions Subordinades emeses en 2009, 167.000 milers d'euros de Participacions Preferents emeses en 2003; 250.000 milers d'euros de Participacions Preferents emeses en 2009, totes elles adquirides per una àmplia base de clients, amb petits imports individuals i 63.850 milers d'euros de Participacions Preferents emeses en 2006, destinades a mercats majoristes.
- La inversió creditícia total (sense deduir els fons de provisió per a insolvències ni altres ajustos per valoració) ascendia a 16.131.070 milers d'euros, fet que suposa una variació del (5,20)% en el transcurs de l'exercici. Durant l'exercici 2009 s'ha realitzat una titulització d'actius per un import de 56.300 milers d'euros que, en aplicació de la normativa vigent, no s'han donat de baixa del balanç.

Des del punt de vista de garantia patrimonial, el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès té cobert el coeficient de recursos propis exigint a les entitats de crèdit.

Seguint amb la tradicional política de màxim sanejament del seu actiu, el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès disposa, a final de l'exercici, d'un fons de provisió per a deteriorament d'actius de 444.904 milers d'euros, que proporciona una cobertura del 42,81%.

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès té establerts diferents sistemes de mesurament, seguiment i control de riscos, cadascun d'ells adaptat a la tipologia del risc cobert. Per a un adequat control del risc de crèdit, el Grup disposa de procediments que cobreixen les diferents fases per les quals poden passar les operacions (anàlisi, sanció, seguiment i recuperacions). Referent al control del risc de mercat, i a la possibilitat que variacions adverses en el preu d'actius i passius financers i de les operacions fora de balanç puguin afectar a la situació patrimonial, el Grup mesura aquest risc en termes de "Value at Risk" o VaR amb un nivell de confiança del 99% i horitzons temporals entre un i deu dies. L'exposició al risc de liquiditat, així com la seva evolució i projecció futura, són objecte de seguiment diari. El risc d'interès es mesura i controla valorant l'impacte que una variació en els tipus d'interès de mercat tindria en la situació financera i en el valor patrimonial. En les notes corresponents als apartats 28, 29, 30 i 31 de la memòria es poden veure l'exposició de l'Entitat a aquests riscos.

En la Memòria dels Comptes Anuals Consolidats de l'exercici 2009 es comenten les diferents partides del Balanç de Situació Consolidat i del Compte de Pèrdues i Guanyos Consolidat. També es recull la informació corresponent al grup empresarial consolidat amb Caixa Penedès i a la informació de les societats associades.

S'ha previst destinar, dels 39.239 milers d'euros de beneficis obtinguts per Caixa d'Estalvis del Penedès, 6.200 milers d'euros per a les diferents realitzacions de l'Obra Social i els 33.039 milers d'euros restants a increment de reserves.

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès ha desenvolupat, durant l'exercici 2009, projectes que s'han considerat com de Recerca i Desenvolupament i Innovació Tecnologia. Aquests projectes comporten importants avantatges fiscals i, en aquest sentit, s'han deduït 308 milers d'euros a l'impost de societats.

El Grup Caixa d'Estalvis del Penedès, donades les seves activitats principals, no té responsabilitats, despeses, actius ni provisions i contingències de naturalesa mediambiental que poguessin ser significatius en relació amb el patrimoni, la situació financera i els resultats. Per aquest motiu, no s'inclouen desglossaments específics respecte a informació de qüestions mediambientals.

Des de la data de tancament de l'exercici 2009, no s'han produït fets rellevants per al Grup Caixa d'Estalvis del Penedès que puguin afectar substancialment als Comptes Anuals Consolidats de la Caixa i Societats que formen el Grup en aquest exercici.

A 31 de desembre de 2009 el total d'empleats del Grup Caixa d'Estalvis del Penedès és de 3.158 persones, amb una mitjana d'edat de 36,88 anys. Durant l'exercici 2009 la plantilla ha variat en 198 persones.

Durant l'exercici 2009, es potenciarà l'activitat de Caixa Penedès i les Societats que componen el Grup Caixa d'Estalvis del Penedès en els segments de mercat corresponents a les economies domèstiques i la petita i mitjana empresa. Per a això, el Grup s'ha marcat objectius ambiciosos de creixement dels volums de negoci, de la base de clients, de contenció de la morositat i una adequada generació dels resultats.

En el proper any 2010, es preveu potenciar l'actuació de les diferents societats del Grup en els mercats financers, mercats d'assegurances, fons de pensions, fons d'inversió mobiliària i altres camps d'activitat que els són propis, generant les oportunes sinergies entre tots els components amb la finalitat de millorar els resultats del Grup Caixa d'Estalvis del Penedès.

D'acord amb el contingut de l'article 30 del Reglament per a la Defensa del Client del Grup Caixa Penedès, i d'acord amb el que indica l'article 17 de l'Ordre ECO/737/2004, d'11 de Març, l'informe anual relacionat amb aquest reglament de l'exercici 2009 es va presentar al Consell d'Administració en la seva reunió ordinària del 21 de gener de 2010. El total de queixes i reclamacions ateses ha estat de 2.234, de les quals s'han admès a tràmit 2.191 i no han estat admeses 43. S'han detallat al Consell els motius de la no-admissió, els diversos motius i qüestions plantejades, el desglossament per productes, estadística de decisions dictades, així com els imports retrocedits a favor dels clients. També s'han exposat els suggeriments traslladats a les Direccions, Àrees o Departaments. Les decisions que s'han pres en les seves resolucions han estat sempre argumentades i contenen conclusions clares sobre la sol·licitud plantejada en cada queixa o reclamació, basant-se en les clàusules contractuals, les normes de transparència i protecció de la clientela que li siguin aplicables, així com en les bones pràctiques i usos financers i, en particular, en el principi d'equitat.

D'altra banda, i d'acord també amb el mateix article 17 de l'Ordre ECO/737/2004, d'11 de març, l'informe anual del Defensor del Client de les Caixes Catalanes, corresponent a l'exercici 2009, es presenta al Consell d'Administració, en la mateixa reunió del 21 de gener de 2010. El total de queixes i reclamacions, corresponents al Grup Caixa Penedès, segons aquest informe, han estat 95. A 31 de desembre de 2009, el Defensor del Client havia resolt 80, de les quals el 70,00% han estat desestimades, el 15,00% estimades, el 12,50% considerades no procedents i el 2,50% en què el client ha renunciat.

En compliment de la Llei 16/2007 d'1 de Gener de 2008, s'adjunta al present informe de gestió un annex que recull, de manera separada, l'Informe Anual de Govern Corporatiu.